

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta životního prostředí

Myslivost a její řízení v Evropě v období druhé světové války

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vedoucí práce: doc. Ing. Tomáš Kušta, Ph.D.

Bakalant: Martin Kořánek

2019

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci „Myslivost a její řízení v Evropě v období druhé světové války“ vypracoval samostatně a pod vedením vedoucího bakalářské práce doc. Ing. Tomáše Kušty, Ph.D. Další informace byly čerpány z odborných literárních zdrojů nebo osobních sdělení, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů. Prohlašuji, že jsou uvedeny všechny použité zdroje a tištěná verze bakalářské práce se shoduje s verzí odevzdanou přes Univerzitní informační systém.

Poděkování:

Děkuji svému vedoucímu bakalářské práce doc. Ing. Kuštovi, Ph.D., za možnost kompletace práce pod jeho vedením, ze kterého se mi dostaly cenné a užitečné rady. Dále děkuji svému kamarádovi Jakobovi Svobodovi, který se věnuje střelným zbraním a nadšeně mi pomáhal s jejich pořizováním a s následným testováním na střelnicích se slovním doprovodem. Taktéž děkuji svojí přítelkyni Blance Kučerové, která vydržela moje místy vyskytující se odevzdané a beznadějně vystupování se „syndromy vyhoření“ způsobené stresem a okolnostmi při kompletaci práce, a přesto její nápady byly v těchto situacích velice přínosné. Děkuji všem zmíněným za investovaný čas, kterého si vážím.

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta životního prostředí

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Martin Kořánek

Územní technická a správní služba

Název práce

Myslivost a její řízení v Evropě v období druhé světové války

Název anglicky

Game management and its management in Europe during the Second World War

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je podrobné popsání systému řízení myslivosti během druhé světové války v Evropě. Prioritním cílem je zaměřit se na tehdejší zákony, které měly souvislost s myslivostí, popsání zvyků, tradic a odívání myslivců, včetně používaných dobovými střelných zbraní. Dalším cílem práce je popsat šlechtění zvěře v dané době či věnovat se konkrétním myslivcům a lesníkům, kteří pomáhali všem paraskupinám v domácím odboji.

Metodika

Metody a postupy vyhotovení práce budou především záviset na dostupnosti zdrojů, které poskytne Moravské zemské muzeum v čele s historikem PhDr. Janem Břečkou. Výstupy práce nebudou závislé pouze na ústních sdělení, ale využito bude celkové dostupnosti archivu a literatury v oboru druhé světové války spojené s myslivostí, které skýtají velké množství faktů a zajímavostí. Informace o tradicích, odívání a zvyků myslivců budou projednávány s Českomoravskou mysliveckou jednotou, zákony získány ze sbírky zákonů a ostatní informace z dalších zdrojů. V rámci práce bude vykonáno také několik střeleckých pokusů v prostorách střelnice ze zbraní kategorie D (historické zbraně) a následně popsán vlastní názor jejich použitelnost a funkčnost.

Harmonogram:

březen 2018: stanovení metodiky práce

březen 2018 – srpen 2018: příprava 1. verze literární rešerše

březen 2018 – březen 2019: sběr dat a informací

leden 2019 – březen 2019: postupné vyhodnocování získaných informací, finalizace kapitoly výsledky a diskuse

31. 3. 2019: kompletní finalizace práce a její odevzdání

Doporučený rozsah práce

40 – 50 stran

Klíčová slova

Myslivci, 2. světová válka, šlechtění zvěře, Blut und Boden, zákony Československé, zákony Protektorátu Čechy a Morava

Doporučené zdroje informací

FRANCEK J., 2008. Lovecká vášeň v proměnách staletí. Praha: Havran, ISBN 978-80-86515-88-5.

HANÁK J., 2011, Historie českého puškařství a zdroje mysliveckých tradic: historie vývoje zbraní a lovu, myslivecké tradice, zvyky, obyčeje, legendy, významné osobnosti. Velké Bílovice: TeMi CZ. ISBN 978-80-87156-64-3.

KOVAŘÍK J., 2012, Myslivost a její tradice, Praha: Druckvo. ISBN 978-80-87668-00-9.

Svojtka & Co., 2000, Praha. Zbraně druhé světové války: velká encyklopedie. ISBN 80-7237-247-5.

Vrba J., 1965, Myslivcův rok, Praha.

WEIDINGER H., 2013. Myslivecká střelba: tipy a triky pro lepší trefu. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4000-3.

Zákon č. 127/1929 Sb. Zákon, jímž se upravují v zemi Moravskoslezské doby hájení některých druhů lovné užitkové zvěře.

Zákon č. 127/1941 Sb. Vládní nařízení o myslivosti.

98/1929 Sb. Zákon, kterým se doplňují a částečně mění některá ustanovení honebně-policejní, zejména o hájení zvěře

Předběžný termín obhajoby

2018/19 LS – FŽP

Vedoucí práce

doc. Ing. Tomáš Kušta, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra myslivosti a lesnické zoologie

Elektronicky schváleno dne 28. 11. 2018

doc. Ing. Vlastimil Hart, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 8. 1. 2019

prof. RNDr. Vladimír Bejček, CSc.

Děkan

V Praze dne 24. 03. 2019

Abstrakt:

Cílem práce bylo zmínit myslivecké zvyky, tradice, používané zbraně, zákony řídící mysliveckou činnost a stručné přiblížení událostí odehrávajících se v období druhé světové války. Prioritní cíl se zaměřoval na přiblížení myslivecké legislativy v již zmíněném válečném období v Evropě v Protektorátu Čechy a Morava, jenž byl součástí Třetí říše.

Informace, vzpomínky a fakta byly zjišťovány pomocí zdrojů z knižní literatury a také osobním sdělení pamětníků války nebo lidí pohybujících se delší dobu ve sférách střelných zbraní, které byly využívány pro myslivecké a válečné úsilí. Dále práce přináší poznatky o vyhodnocení kvality a přesnosti střelných zbraní, které byly osobně vyzkoušeny v prostorech legitimních střelnic na území České republiky.

Klíčová slova: myslivci, 2. světová válka, šlechtění zvěře, Blut und Boden, zákony Československé, zákony Protektorátu Čechy a Morava

Abstract:

The aim of the work was to mention playful customs, traditions, weapons used, laws governing hunting activities and a brief approach to the events that took place during the second world war. The priority objective focused on the approximation of hunting legislation in the aforementioned period of war in Europe in the Protectorate of Bohemia and Moravia, which was part of the Third Reich.

Information, memories, and facts have been gathered from sources in the literature, as well as personal memoirs of wartime witnesses or people who have been in the field of firearms for a long time, used for hunting and war effort. Further, the work brings knowledge about the quality and accuracy assessment of firearms that have been personally tested in the premises of legitimate shooting ranges in the Czech Republic.

The key words: hunters, word war II, game breeding, Blut und Boden, Czechoslovak laws, laws of Protectorate of Bohemia and Moravia

Obsah

1	Úvod.....	9
2	Cíle práce	11
3	Literární rešerše.....	12
3.1	Historické události v období druhé světové války	12
3.1.1	Druhá světová válka.....	12
3.1.2	Protektorát Čechy a Morava	15
3.2	Legislativa týkající se myslivosti v Protektorátu Čechy a Morava	16
3.2.1	Vládní nařízení č. 205/1939 Sb., o řádném výkonu myslivosti.....	16
3.2.2	Tresty a postihy dle nařízení č. 206/1939 Sb.....	17
3.2.3	Vyhláška č. 365/1940 Sb., o dopravě zvěře.....	17
3.2.4	Vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti.....	19
3.3	Pytláctví.....	26
3.4	Myslivost, její zvyky a tradice.....	27
3.5	Dobové myslivecké organizace	33
3.6	Nejvýznamnější myslivecké osobnosti historie	34
3.7	Zbraně a náboje z doby válečného konfliktu.....	35
3.7.1	Střelné zbraně užívané myslivci	36
3.7.2	Konstrukce nábojů	39
4	Metodika	42
5	Výsledky práce.....	43
6	Diskuze.....	49
7	Závěr	53
8	Zdroje	55
8.1	Použitá literatura.....	55
8.2	Zákony.....	57
8.3	Ostatní	57

1 Úvod

V narůstající popularitě nacismu v Evropě dochází k různým změnám týkající se všech odvětví běžného života. V Německu probíhající teror proti židům, nejvíce stupňovaný od roku 1933, začal poznamenávat i pohraniční oblasti sousedících států, kde však nacházel i oběti nežidovské. Po vypuknutí druhé světové války spadla oblast střední Evropy pod vliv nacistického Německa (Ohler, 2016).

Historie se neopakuje, ale klade stejné otázky, proto je důležité připomenout si jakoukoliv stránku této doby. Skvělé nápady můžeme zužitkovat pro náš prospěch a zdokonalovat je a ty špatné odsoudit a vyvarovat se jich.

Osvoboditelé, jak si říkali Němci, začali přebudovávat Evropu dle pohledu svého. Ať si připouštíme různá fakta o nacistech nebo ne, tak v dnešní době využíváme spousty jejich vymyšlených nebo podporovaných produktů. Pigula (2017) informuje, že jde například o nápoj Fanta, obleky Hugo Boss, parfém Coco Chanel. Jiný zdroj uvádí i firmu IG Farben, která vymyslela igelitovou tašku (Ohler, 2016). Sportovní obuv Puma, která se snažila prorazit na olympijských hrách v Berlíně konané roku 1936, byla taktéž vyhotovena Němci.

Důležitým poznatkem jsou však nacistické zákony, které přetrvávají dodnes nejen v Německu. Možná se dají spočítat na prstech jedné ruky, ale například v naší republice vznikl chvíli po vpádu vojsk Wehrmachtu zákon o myslivosti. Jeho základy tvoří podobu legislativy dnešního zákona o myslivosti. Zákony přibližovaly myslivcům způsoby lovu, stopování zvěře a ošetření zvěřiny, tvoření honebních pozemků, tresty a například zajímavost, kterou je zákaz lovu zvěře z letadel (vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti).

Nejen zákony, ale i střelné zbraně byly důležité po výkon myslivosti. Říká se, že v rukách Američanů byla nejlepší puška pro odstřelování Springfield. Dle názoru mého a Svobody (ústní sdělení) byla nejlepší puška Mauser, ale ta se vyskytovala především v Evropě. Zajímavostí je, že Springfield čelil před válkou žalobě ze strany společnosti Mauser kvůli okopírování funkcí zbraně, informoval Svoboda (2018). V Evropě jsme mohli najít skvělé pušky nejen pro válečné účely, ale i k výkonu myslivosti. Nejoblíbenější byla již zmíněná puška Mauser, která však nebyla dostupná všem, dodal Svoboda (2018).

Německá tyranie, zákony, probíhající válka a zbraně daly vzniknout mnoha příběhům. Moje bakalářská práce je zaměřena především na toto téma, ale obsahuje i

hrdinské příběhy myslivců a lesníků, kteří byli v období druhé světové války považováni za „skoro“ myslivce.

Motivací pro zhotovení práce byl zájem o historii a chybějící zpracované téma o myslivosti z druhé světové války. Práce zvyšuje povědomí o legislativě určující činnost myslivecké aktivitě v tomto období. Dalším přínosem je popis střelných zbraní užívanými myslivci a stručný přehled mysliveckých zvyků, tradic dané doby a odbojové činnosti, do které se dobrovolně zapojili myslivci s lesníci a pomohli svými hrdinskými činy přiblížit konec okupace.

2 Cíle práce

Cílem bakalářské práce je přiblížit myslivecké zákony v období druhé světové války, především v Protektorátu Čechy a Morava.

Dalším cílem je informovat o mysliveckých tradicích, zvycích a střelných lovných zbraních používanými myslivci v tomto období.

Dílčím cílem bylo přiblížit vybrané myslivecké příběhy a střelné zbraně. Dalším cílem bylo u dobových střelných zbraní shrnout, na základě testování v prostorách střelnice, jejich obsluhu a manipulaci, včetně osobního zhodnocení.

3 Literární rešerše

3.1 Historické události v období druhé světové války

3.1.1 Druhá světová válka

V meziválečném konfliktu se velké státy bály nového válečného konfliktu. Malé státy se bály o svoji existenci, ale každý byl ochoten bojovat. Tyto pocity přinášela třicátá léta dvacátého století. Rány po prohrané první světové válce se v Německu stále nehojily a fašismus s nacismem byl na svém vrcholu (Ohler, 2016).

Adolf Hitler, po vyhraných volbách roku 1933, stál již v čele Německa a svými agresivními i chytrými diplomatickými kroky se stal neomezeným vládcem země (Kershaw, 2017). Ovládal politickou, ekonomickou a časem i vojenskou složku. Anglie a Francie nevěřičně přehlížely porušování Versailleské smlouvy ze strany Německa a jeho narůstající armádu nebraly vážně (Ohler, 2016). Prvním náznakem bylo vojenské obsazení demilitarizovaného Porýní a to bez jediného výstřelu v roce 1936 (Čejka & Richter, 1979). Proto si Hitler mohl dále dovolit anektovat Rakousko a připravovat se na mobilizační vyhláškou odhodlané Československo (Ohler, 2016).

Špatné vztahy Čechoslováků s Maďarskem a hlavně s Polskem způsobily značné taktické a logistické problémy při plánování obrany země. Za pár měsíců však Polsko poznalo svoji chybu. Díky Mnichovské dohodě v září 1938 získalo také sice značná území Československa, ale neužívalo si je dlouho. Následné odtržení Slovenska a jeho začínající kolaboraci s nacisty v březnu roku 1939 dohnalo Československo k rozpadu zcela definitivně. Po vpádu vojsk Wehrmachtu na české území a vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava, taktéž v březnu 1939, mohl Hitler plánovat další invazi (Kershaw, 2017).

Čejka & Richter (1979) informují, že pod německým ospravedlněním z falešného útoku na vysílač v Gliwicích vtrhla 1. 9. 1939 vojska Wehrmachtu přes polskou hranici a začal nejkrvavější konflikt v dějinách lidstva, druhá světová válka, neboli Velká vlastenecká válka.

Anglie, zaručující nezávislost Polska se ocitla ve válečném stavu s Německem a počet dalších válčících států, například Francie a Kanada, narůstal dle spojeneckých závazků. Avšak k napadení Německa ze západu nedošlo. Polsko do jednoho měsíce padlo a metamfetaminem posílení vojáci Wehrmachtu pomohli

stvořit základnu pro další rostoucí zločinecké složky, jako byly Einsatzgruppe a Totenkopfverbande (Ohler, 2016).

Dalším cílem Hitlerových plánů byl sever a západ. V dubnu 1940 bylo k Třetí říši připojeno Dánsko a po bojích i Norsko (Čejka & Richter, 1979). Díky již zmiňovanému metamfetaminu během května roku 1940 dobil Wehrmacht Belgii, Nizozemsko a postupně porazil papírově nejsilnější armádu světa, tu francouzskou (Čejka & Richter, 1979). Vše díky úspěšnému tažení generála Guderiana a jeho „blitzkriegu“ neboli bleskové válce (Ohler, 2016).

Po porážce Francie začala historicky největší vojenská evakuace v dějinách. Angličtí vojáci byli evakuováni z pláží ve francouzském Dunkerque zpět do své vlasti, která se připravovala na bitvu o ostrov (Kershaw, 2017). I díky spojeneckému paktu o neútočení Ribbentrop-Molotov mezi Sovětským svazem a Německem, zůstala Anglie v Evropě na Hitlerovo Německo úplně samotná (Ohler, 2016). V červenci roku 1940 zahájila Luftwaffe letecké útoky o vzdušný prostor Británie (Čejka & Richter, 1979), aby mohla německá armáda provést bezpečné vylodění a následné dobytí ostrova. Němci v srpnu letecký boj prohráli i díky odvaze letců z Československa (Dowswell, 2009).

Další neúspěchy německé armády přicházely i díky zprávám zasílaných do Londýna českými odbojáři Mašina, Morávka a Balabána, kteří spolupracovali s agentem A54 (Padevět, 2017). Po neúspěších s Angličany obrátil Hitler svůj zrak na Sovětský svaz. 22. 6. 1941 jej napadl a Wehrmacht úspěšně postupoval zemí (Ohler, 2016). „Největším nepřítelem je počasí a bahno“, hlásali němečtí vojáci (Ohler, 2016). Ovšem to se změnilo v zimě. Rudá armáda přešla kousek od Moskvy proti postupujícímu Wehrmachtu do protiútoků a do ledna 1942 jej vytlačila (Čejka & Richter, 1979). Překvapení a zimou oslabení Němci ustupovali a začátkem února 1943 utrpěli druhou porážku u Stalingradu, kde přišli o šestou armádu vedenou polním maršálem Paulusem (Dowswell, 2009). Tyto dvě bitvy, před Moskvou a o Stalingrad, byly rozhodující a Wehrmacht už jen pomalu ustupoval před drtivým tlakem Rudé armády. Tvrdé a známé obléhání Leningradu však trvalo do roku 1944 (Čejka & Richter, 1979).

Od roku 1937 s Čínou válčící Japonsko se do války se spojenci zapojilo v prosinci 1941 útokem na Pearl Harbor a rozpoutalo krvavé boje se Spojenými státy v Pacifiku (Čejka & Richter, 1979). Tento rok se také odehrála několik měsíců trvající důležitá bitva o africké město Tobruk, ve kterém bojoval i československý

prapor (Čejka & Richter, 1979). Dlouhým udržením Tobruku zabránili spojenci v rychlém postupu německým Africa Korps a zabránili obsazení důležitých pozic severní afriky pro Třetí říši. Město sice roku 1942 padlo, ale následná bitva u egyptského El – Alameinu, Němce definitivně vyčerpala a donutila stáhnout se až do Tuniska (Lopez & Wiewiorka, 2015).

Němci obsazená fašistická Itálie, z obav sympatizování se spojenci, se v červenci 1943 stala dalším bojištěm. Spojenci se vylodili za tvrdé palby Němců a bez počáteční podpory letectva zahájili tažení za osvobozením Evropy (Čejka & Richter, 1979).

Po dlouhém žádání Stalina se 6. 6. 1944 otevřela další fronta a to vyloděním v Normandii. Zde se Spojenci poučili a za letecké podpory a po náročných nočních výsadekovaných operacích, pár hodin před vyloděním, vytvořili bezpečné předmostí po další postup armád, tentýž rok došlo k osvobození Paříže (Čejka & Richter, 1979).

Rychlost všech front postupovala obrovskou rychlostí. Odhodlanost Němců bránit svojí vlast neznala mezí a jen v lednu 1945 přišli o jeden milion vojáků, zmiňuje se Overmans (1999).

Vojska Spojenců se blížila k Berlínu, ale demarkační čára, rozdělující zóny vlivu, nedovolila Američanům další postup a de facto své poslední boje v Evropě uskutečnili osvobozením Plzně, kde padlo cca dvě stě statečných mužů, uvedl válečný veterán Thompson (2018). V dubnu již tvrdě rozstřílený Berlín beznadějně odolával s posledními složkami branné moci Rudé armádě. Hitler spáchal 30. dubna 1945 sebevraždu a Berlín začátkem května padl (Čejka & Richter, 1979). Válka v Evropě skončila 8. května 1945 (Kershaw, 2017).

Boje v některých oblastech Evropy ale stále pokračovaly a dál se bojovalo i v Pacifiku. Vojska Spojených států obsadila ostrovy Iwodžimu a Okinawu se známým hradem Šuri, kde se vylodilo o jednu divizi více než v Normandii (Henry, 2000). Fanaticky bojující Japonsko, do posledního muže, donutilo ke kapitulaci až svržením atomových bomb 6. 8. a 9. 8. 1945 na Hirošimu a Nagasaki (Čejka & Richter, 1979). Japonsko kapitulovalo 2. září a druhá světová válka skončila i v Pacifiku, uvedli Čejka & Richter (1979).

Válka přinesla mnoho neštěstí, které je vyjádřeno i statisticky. Celkový počet obětí se vyšplhal na 64 000 000. Padlí vojáci čítali 23 000 000, civilní oběti 35 000 000 a 6 000 000 obětí holocaustu (Hernandez, 2011).

3.1.2 Protektorát Čechy a Morava

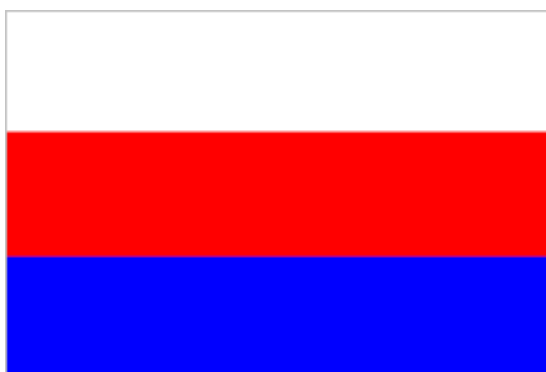
Česko-Slovensko měsíc po Mnichovské dohodě, tedy 28. října 1938, netušilo, jaká bude jeho budoucnost ve světě. Československo přišlo o svá pohraniční území, která si rozdělila Německá říše, Polsko a Maďarsko. 14. března 1939 došlo k odtržení Slovenska a o den později vtrhla vojska Německa na území České země (Čejka & Richter, 1979).

16. března 1939 vyhlásil říšský vůdce Adolf Hitler, s opomenutím na Slezsko, Protektorát Čechy a Morava (Michlová, 2012).

Obyvatelstvo se, mimo jiné kromě okupantů, potýkalo se změnou státní vlajky, symbolů a směru jízdy, který byl zaváděn na pravostranný provoz. Dochází tedy k razantním změnám v chodu státu. Jak informoval zákon o říšském občanství z roku 1935, některého obyvatelstva se postupem času týkají také tyto zákony, jinak řečeno, rasové Norimberské zákony. Pro Němce nevhodné obyvatelstvo bylo posíláno do známého koncentračního tábora Terezín, který byl přestupní stanicí do vyhlazovacího tábora Auschwitz (Cílek, 2018).

Prezidentem protektorátu byla zřízena loutková postava Emil Hácha. Moc udržoval protektor Konstantin Von Neurath se zástupcem K. H. Frankem. Po nespokojenosti Hitlera byl Von Neurath odvolán a místo něho dosazen zastupující protektor Reinhard Heydrich. Po smrti Heydricha nastoupil Kurt Daluege a po jeho odstoupení Wilhelm Frick až do zániku protektorátu. Všichni zmiňovaní, mimo Emila Háchy, zastávali hodnost SS-Obergruppenführer (Adamová et. al., 2017).

Protektorát Čechy a Morava zanikl kapitulací Německa (Cílek, 2018).

Obr. č. 1 Vlajka Protektorátu Čechy a Morava (www.vlast.cz, 2007)

3.2 Legislativa týkající se myslivosti v Protektorátu Čechy a Morava

Zákony byly, jsou a budou důležitou součástí státu a společnosti. Informují obyvatelstvo o jejich povinnostech a zároveň určují, jak se tyto povinnosti musí vykonávat v mezích zákona, tedy povoleným způsobem, který nepovoluje například podvody, škody na majetku a především neohrožuje bezpečnost osob a chod státu. Při porušení zákona hrozí tresty jak peněžité, tak omezující lidskou svobodu v podobě nástupu kázeňského trestu do věznice. Zákony o všech těchto skutečnostech informují.

3.2.1 Vládní nařízení č. 205/1939 Sb., o řádném výkonu myslivosti

Vláda Protektorátu Čechy a Morava vydala 22. září 1939 sbírku zákonů a nařízení v Protektorátu Čechy a Morava. Jednalo se o jeden z prvních zákonů/nařízení týkající se řádného výkonu myslivosti, jak se lze dočíst v tomto dokumentu s celým názvem vládní nařízení č. 205/1939 Sb., vládní nařízení o řádném výkonu myslivosti.

Toto vládní nařízení v prvních paragrafech informovalo obyvatelstvo, především myslivce, o povinnosti přiměřeného krmení zvěře a péči o krmení v těžkých zimních obdobích a následných odstřelech při trpění zvěře i na náklady vykonavatele honitby. Vyskytly-li se v honitbě nakažlivé nemoci zvěře, byla povinnost oprávněného k výkonu honitby, hlásit událost neprodleně úřadům. Oznámení ovšem patří i k povinnostem v dnešní době. Jednalo se o dočasně vydané vládní nařízení, které později nahradilo důležitější nařízení, kterým bylo vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti.

Dle etiky a správného úsudku muselo a stále musí každému myslivci přirozeně dojít, které způsoby lovu jsou zakázané, ale pro jistotu zákon zakázané způsoby připomínal. Zákon definoval nejen zakázané způsoby lovu, týkající se třeba i chytání zajíců a bažantů pouze s povolením okresního úřadu, ale přestupky a činy trestné postihující osobu v určité výši pokuty nebo odnětím svobody (vládní nařízení č. 205/1939 Sb., o řádném výkonu myslivosti).

3.2.2 Tresty a postihy dle nařízení č. 206/1939 Sb.

Celý název vládního nařízení č. 206/1939 Sb. zněl: Vládní nařízení, kterým se zmocňuje ministerstvo zemědělství k úpravě hospodaření některými potravinami a krmivy „(dále jen vládní nařízení č. 206/1939 Sb.)“.

Důležitost tohoto nařízení spočívalo hlavně v ujasnění zajištění zásobování obyvatelstva výrobky, které byly v zákoně vyjmenovány, oprávnění jiných ministerstev anebo pravomoci kontrolních orgánů. Například dle § 5 bylo možno ulehčení práce Ministerstvu zemědělství díky přenesení pravomoci na jiná místa. Avšak vládní nařízení č. 206/1939 Sb. nabylo důležitosti i pro ostatní vládní nařízení, například ty myslivecké, a to díky § 9.

Dle tohoto paragrafu mohl občan porušující zákon zjistit, jaký postih mu hrozí. V případě přestupku se jednalo o pokuty obrovské výše až do 1,000.000 korun. V případě soudního stíhání hrozilo vězení do jednoho roku. Zákon myslel i na případné neplatiče. V nedobytnosti pokuty z neplatiče byl úřadem uložen trest vězení do jednoho roku. Peněžité tresty a tresty odnětí svobody mohly být uloženy současně. Věci, jimiž byl trestný čin spáchán, šlo prohlásit za propadlé a neoprávněné výtěžky také, když nemohl být pachatel stíhán. Trestné činy se promlčely v době šesti měsíců po jejich spáchání (vládní nařízení č. 206/1939 Sb.).

Dnes se za opakovaný spáchaný přestupek považuje ten přestupek, který byl spáchán vícekrát v rozmezí dvanácti měsíců. Promlčecí lhůta zůstává tedy stejná, ale výše trestů je mírnější. Pokuty se pohybují ve výši 10 000 Kč až 30 000 Kč u fyzických osob. U právnických osob se výše pokut pohybuje taktéž od hranice 10 000 Kč, ale končí u hranice 200 000 Kč. O trestný čin se jedná pouze, pokud spáchaná škoda dosáhla částky 5 000 Kč a výše (zákon č.449/2001 Sb., o myslivosti).

3.2.3 Vyhláška č. 365/1940 Sb., o dopravě zvěře

Dalším zákonem, kterým byla Protektorátní sbírka obohacena, byl zákon o dopravě zvěře z Protektorátu Čechy a Morava měnicí předpis z roku 1934. Vyhlásil jej ministr zemědělství v roce 1940 a ihned v prvním paragrafu nařizoval, že zvěř při vývozu z okupovaného území Protektorátu Čechy a Morava, musí být opatřena listem o původu zvěře (vyhláška č. 365/1940 Sb., o dopravě zvěře z Protektorátu

Čechy a Morava), což v České republice platí i v době dnešní (vyhláška ministerstva zemědělství č. 244/2002 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 449/2001 Sb.).

Ve vyhlášce č. 365/1940 Sb., o dopravě zvěře z Protektorátu Čechy a Morava „(dále jen vyhláška č. 365/1941 Sb.)“, se objevily vzory listu původu s ostatními součástmi, kterými byla například i plomba na vrchním okraji listu o původu. Klád se důraz na pečlivé a poctivé záznamy pouze inkoustovou tužkou a jakékoliv mazání v textu bylo nepřípustné. Vyplňovat list o původu byl oprávněn a povinen lovec, myslivecká stráž nebo osoba oprávněná k výkonu honitby a následně jej zaslat do úřadovny po odevzdání dopravované zvěře. List o původu zvěře měl dva vzory. Vzor A, žluté barvy, se používal pro soukromé honitby a vzor B, zelené barvy, se používal pro honitby Protektorátu Čechy a Morava a pro honitby pronajaté.

Zajímavostí je, že se oproti dnešní době plomboval úlovek zcela jinak. Plomba s kovovým jazýčkem se protahovala na krku zvěře neporušenou kůží a spojovala se s listem o původu tak, že po stisku obou konců plomby se nedal její hrot již vytáhnout. Při plombování spárkaté zvěře v kůži musela být plomba připevněna tak, že i po vyjmutí části zvěře držela pevně v kůži. Zvěř pernatá mohla být opatřena plombou jejím protažením v zobáku nebo nosními dírkami. Zvěřina k vaření se neplombovala a zajíc musel mít plombu upevněnou mezi šlachou a kostí na dolní části běhu. Připevňování plomby prováděl obecní úřad nebo místní policejní úřad (vyhláška č. 365/1941 Sb.). Dnes je povinnost plombovat nalezenou zvěř ihned na místě a většinou mezi Achillovou šlachou a holenní kostí nebo za první žebra hrudního koše v případě poškození běhu zvěře. Popis dnešní plomby najdeme v § 25 vyhlášky č. 244/2002 Sb.

Za zvěřinu bylo dle vyhlášky č. 365/1940 Sb. považována jakákoliv ulovená zvěř nerušená nebo rušená, čímž se rozumí její celé části nebo dělené části. Za ulovenou zvěř se považovala i zvěř usmrcená automobily.

Dle § 14, též vyhlášky, musí být při vývozu každá část spárkaté zvěře opatřena plombou. Při dopravě částí zvěře, jako byla hlava nebo krk či běhy, do Velkoněmecké říše nepodléhaly ustanovení § 14. Dalším důležitým faktem byla možnost vyvážet zvěř, mimo zvěř spárkatou, z Protektorátu Čechy a Morava, jen s opatřenou plombou s nápisem Protektorat Böhmen und Mähren, ale pouze počínaje třicátým dnem po uplynutí doby lovu.

Ve vyhlášce ministra Bubna samozřejmě nechybí ani výše povinných poplatků za plombování a, nebo odkaz na § 9 vládního nařízení č. 206/1939 Sb., o přestupcích a trestech.

V § 21 vyhlášky č. 365/1940 Sb. je psáno, že za připevnění plomby platí povinný plombování obci nebo policejnímu úřadu u spárkaté zvěře za kus 1 korunu, u ostatní zvěře 50 haléřů, při současném plombování více kusů zvěře platí povinný plombování nejvyšší poplatek 30 korun.

3.2.4 Vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti

Když se v 20. století změnila doba z třetího desetiletí do čtvrtého, tak se přísnost zákonů stupňovala. Norimberské zákony platily de facto od začátku Protektorátu Čechy a Morava, ale den po dni přicházely tvrdší a nepříjemnější podmínky pro obyvatelstvo. Dle vyhlášky ze dne 14. srpna 1939 číslo jedna. 19.334 pres. ohledně styku mezi obyvatelstvem nežidovským a židovským, která byla vyhlášena na základě článku 2. a 3. zákona o organizaci politické správy ze dne 14. července 1927 č. 125 Sb., nemohli židé vstupovat do veřejných dopravních prostředků, navštěvovat biografy atd.

"Proč by na mě Češi stříleli?" nebo „Českému dělníkovi stačí dát nažrat“ i tohle prohlašoval Reinhard Heydrich, který byl přesvědčený, že mu nehrozí žádné nebezpečí. Byla to jeho reakce na upozorňování bezpečnostními složkami, po vyhlášení prvního stanného práva, o výsadcích parašutistů v Protektorátu Čechy a Morava a možném nebezpečí (Šolc, 2005). Následné druhé stanné právo přišlo už po slavném atentátu na samotného Heydricha, kdy paraskupina Anthropoid spáchala atentát na tohoto zastupujícího říšského protektora.

Útok byl nesmírně statečný, a i přes selhání samopalu Sten Gun úspěšný. Následné vhození výbušného granátu pod automobil smrtelně poranilo Heydricha i kvůli porušení následujících předpisů. Ano, i pro německé vlivné lidi platily pravidla, například: jezdit s ochrankou, nepoužívat automobil bez střechy a bez pancéřování a při atentátu okamžitě opustit místo činu. Následná přestřelka po explozi už byla pouze výsledkem nervů a zmatků, kdy samotný Heydrich neměl ve své osobní pistoli zásobník a nemohl se ihned bránit. Jeho řidič Klein promačkával v počátku pronásledování atentátníků spoušť své zbraně bez jediného výstřelu, měl

špatně zandaný zásobník. Po odstranění závady Klein chvíli pokračoval v pronásledování a střelbě do doby, než mu byla prostřelena stehenní kost (Ivanov, 2008).

Heydrich zemřel 4. června 1942 (Sýs, 2008). Stanná práva vyhlášené Němci vymazaly veškeré dosud platné zákony. Mohl být popraven kdokoliv, také se tak stávalo. Vypálení obce Lidice 10. června 1942 a 24. června 1942 vypálení obce Ležáky jsou nejznámější německou odplatou za tento atentát, ale ne jedinou (Čejka & Richter, 1979). Nesmí se zapomínat i na ostatní oběti hrdelních trestů, poprav zastřelením nebo deportací do koncentračního tábora Mathausen. Oběti německé okupace, v Protektorátu Čechy a Morava, se dle statistik Vojenského ústředního archivu v Praze vyšplhaly na 343 000 osob.

Vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti, které vydala vláda Protektorátu Čechy a Morava na základě nařízení říšského protektora v Čechách a na Moravě, byl ustanovením měnící částečně zákony předchozí. O jeho vydání se zasloužil říšský protektor. Ministři Dr. Hácha, Dr. Krejčí, Dr. Karpas, Ing Eliáš atd. museli tento zákon uvést v platnost roku 1941. Jedná se o nejdůležitější zákon, který byl prostudován z protektorátní sbírky zákonů.

První oddíl vládního nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti pojednával o právu myslivosti. Právo myslivosti bylo definováno, jako oprávnění stíhat lovnou zvěř, chytat ji a přivlastnit si ji. Dále bylo možné přivlastňování některých trofejí. Nechyběla pravomoc ničit hnízda nechráněných dravých ptáků. Samozřejmě zákon také myslel na péči o zvěř a zakazoval její nepřiměřený odstřel nebo dokonce vyhubení. V § 2 byl vypsán seznam lovných zvířat (zvěře) s informací, že vládním nařízením mohou být další zvířata prohlášena za lovná. § 2 je vložen v příloze bakalářské práce.

Právo myslivosti smí být vykonáváno jen na honebních pozemcích vlastních nebo společenstevních. Oprávnění vykonávat myslivost má vlastník nebo uživatel pozemku. Při situaci, ve které se nachází více vlastníků pozemku, musí být určena pouze jedna osoba nižšímu mysliveckému úřadu a pouze tato osoba smí vykonávat právo myslivosti. Jedná se o výkon práva myslivosti a honební pozemky. O tomto všeobecně hovořil oddíl druhý ve vládním nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti.

Honební pozemky, dle nového nařízení vlády, musely být zaokrouhlovány. To znamená, že mohlo docházet k oddělení nebo přiřazení pozemků k sobě nebo od

sebe. Občas bylo třeba využívat soudy. Při přiřazení pozemku k jiné honitbě se na tuto skutečnost hledělo jako na poměr pachtovní a dohoda musela být uzavřena písemně. Občas selhala, a proto přišel na řadu soud. Výtěžek z využití honitby měl být rozdělen mezi všechny členy či vlastníky podle plošné výměry jejich zúčastněných pozemků (vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti).

V § 6, stále druhého oddílu vládního nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti, se hovořilo i o přirozených a umělých vodních tocích s cestami a železničními tělesy. Ty se nepovažovaly za součást honitby, jestliže oddělovaly honební pozemky a nedovolovaly řádný výkon myslivosti. V případě budovy sloužící k pobytu lidí, domovních zahrad, silnic, cest nebo i hřbitovů se musel udržovat myslivecký klid, ale vlastníkům pozemků mohla být udělena výjimka a povolen omezený výkon myslivosti.

Vlastní honební pozemky musely činit minimálně 115 ha. Nejmenší výměra ale mohla být navýšena na 300 ha. O tom rozhodoval nejvyšší myslivecký úřad. Společenstevní honební pozemky musely tvořit souvislou plochu o velikosti 250 ha, ale opět platilo, že nejvyšší myslivecký úřad může zvýšit jejich velikost a to až na 500 ha (vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti).

Třetí oddíl téže a samého vládního nařízení se věnoval účasti třetích osob při výkonu práva myslivosti. Povolení k lovu mohlo být uděleno třetí osobě, ale pouze písemně a většinou za plat. Přenechání tohoto povolení spadá pod oznamovací povinnost. Nižší myslivecký úřad mohl z důvodů péče o myslivost nebo ohrožení veřejné bezpečnosti účast jiných osob zakázat. Lovecký host byl oprávněn vykonávat myslivost bez doprovodu, ale pouze s platnou povolenkou.

Dalšími paragrafy, kterým se třetí oddíl věnoval, byly opět pachtovní smlouvy, neplatnost smluv a jejich zánik a změna vlastníků pozemku. Se vším zmíněným se lze seznámit v příloze bakalářské práce, ve které je vložený i tento rozsáhlý zákon.

Čtvrtý oddíl vládního nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti se všeobecně a srozumitelně věnoval honebním lístkům, které musel nosit každý, kdo vykonával myslivost. Honební lístky se nelišili od dnešních až tak mnoho. Jejich podobu tvořilo jméno a podoběnka (fotografie). Platnost honebního lístku byla omezena pouze na Protektorát Čechy a Morava. Vlastník tohoto lístku byl oprávněn prokázat se jím nejen bezpečnostním orgánům, ale také oprávněným osobám, které vykonávaly ochranu myslivosti.

Honební lístek byl vydáván osobě se zkouškami pro výkon myslivosti a po dobu honebního roku v době od 1. dubna až do 31. března, jak uvádělo vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti. Při vlastnění ročního honebního lístku jej šlo považovat zároveň za zbrojní pas. Jelikož doba byla složitá, tak zbraň mohl většinou nosit pouze představitel některé z německé moci, kterou byl Wehrmacht a gestapo (Svoboda, 2018) nebo člen Českomoravské myslivecké jednoty (Hanák, 2011). Honební lístky vydával nižší správní úřad za poplatky. Myslivci nebo osoby v oboru s výjimkami platit nemuseli. Úřad mohl udělit také honební lístek na pět po sobě jdoucích dnů. Honební lístek bylo možné obdržet od 21 let nebo od 14. roku věku, ale pouze s omezením pro mladistvé. Toto omezení se vztahovalo na dospělý doprovod pověřené osoby (vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti).

Čtvrtý oddíl nařízení vlády č. 127/1941 Sb., o myslivosti dále informoval zájemce o povinnostech pro splnění vydání honebního lístku. Nedosažení věku čtrnácti let, osoby, proti kterým byly vedeny námitky, osoby s vadami, osoby s minulostí kázeňského trestu a, nebo židům byl lístek odepřen. V příloze bakalářské práce, kde je plné znění zákona, se můžeme dočíst v § 23 plného seznamu, komu musel být honební lístek odepřen, včetně seznamu v § 24, kterým osobám mohl být honební lístek odepřen. Jednalo se především o osoby, které nemají bydliště ve Velkoněmecké říši, Protektorátu Čechy a Morava nebo například mohly ohrožovat mysliveckou čest.

Oddílem pátým byla zmíněna zvláštní práva a povinnosti při výkonu myslivosti. Do těchto práv patřil například vstup s loveckou výzbrojí po cestě k obecnému užívání, ale za předpokladu, že byla střelná zbraň nenabita a pes na šňůře za dohledu majitele. Při průchodu přes soukromý pozemek, měl vlastník pozemku nárok na poplatek, který určil nižší správní úřad (vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti).

K vykonávání práva myslivosti, dle § 29 vládního nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti, patřilo také zřizování krmelců a posedů nebo dokonce loveckých chat. Samozřejmě pouze opět se souhlasem vlastníka pozemku. Tento paragraf se také zmiňoval o osobách, které právo myslivosti nevykonávají (nepovolané osoby). Přístup do posedů, loveckých chat nebo je jakkoliv jinak užívat, bylo přísně zakázáno.

Po ujasnění práv a povinností v užívání majetku následovaly paragrafy věnované postřelené zvěři a sledování zvěře. Přešla-li postřelená zvěř z honebního

pozemku do sousedního pozemku, byl střelec povinen tuto skutečnost oznámit a navrhnout sám sebe nebo osobu s případem obeznámenou k dohledávce zvěře. Sledování zvěře do sousedního pozemku bylo tedy přípustné jen po oznamovací povinnosti a pouze na základě povolení. Stejná povinnost platila i při přechodu hranic Protektorátu Čechy a Morava na jakémkoliv území Velkoněmecké říše s povinností nepřenášet střelnou zbraň za hranice, nepovoloval ji ani písemný souhlas. Vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti se také zmiňovalo o výjimkách, kdy vykonavatel myslivosti mohl ihned překročit hranice pozemku nebo státu. Jednalo se o výjimky, kdy postřelená zvěř zhasla v dohledu střelce. Střelec ji mohl ošetřit a vyvrhnout vnitřnosti. Oznamovací povinnost byla ovšem bezprostředně nezbytná po těchto úkonech, stejně jako oznamovat náказы zvěře. Při výkonu myslivosti mohla být uložena povinnost držet psa.

Šestý oddíl nařízení vlády č. 127/1941 Sb., o myslivosti byl věnován omezení lovu. Zakázáno bylo střílet broky na zvěř spárkatou, běhouny nebo sekaným olovem. Nahánění zvěře se zvonky nebo při měsíčním světle bylo také považováno za lov nelegální. Lovit v noci zvěř pernatou bylo zakázáno, až na výjimky hus, kachen a orlů. Přísným zákazem, už jen kvůli mysliveckým tradicím bylo i kladení pastí, lovení s umělými světly nebo přijímat či vyplácet odměny za odstřel. Zajímavostí je, že se zákon zmiňoval i o zákazu lovu z letadel. Tato omezení se týkala i výkonu myslivosti v místech, kde by honba mohla rušit veřejný klid, pořádek a bezpečnost nebo na zařízeních sloužících k obraně Říše a letectví, kde mohla být zřízena zvláštní omezení. Zákazy jsou podobné těm dnešním a je možno se s nimi seznámit v § 35 v příloze bakalářské práce, kde je uvedeno vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti.

Ochrana myslivosti byla dalším oddílem tohoto vládního nařízení. Jednalo se o oddíl sedmý, který informoval žadatele o pracovní pozici mysliveckého dozorce. Tato pozice byla přísahou vzata a vykonávat ji směly i bezpečnostní orgány. Při výkonu ochrany myslivosti musel dozorce nosit odznak (odznak na klobouku) nebo služební oděv. Odznak byl vždy schvalován mysliveckým svazem. Práva dozorce při ochraně myslivosti zahrnovala ochranu zvěře před pytláky, dravou zvěří a dodržování předpisů k ochraně zvěře a myslivosti. Pravomoc usmrcovat psy a kočky, zadržet osoby, které neoprávněně loví nebo protiprávně jednají, měl myslivecký dozorce stejné, jako dnešní myslivecká stráž dle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti.

Větší škody způsobené zvěří mohly mít i za následek snižování stavu zvěře. Říkalo se jí ochrana před škodami působené zvěří. Náhrada škod a povinnosti k náhradě i s pěstitelskými omezeními, mezi které patřil třeba zákaz vysazování cizokrajných rostlin, byly zahrnuty v osmém oddíle. Povinnost nahradit škodu vlastníkovu pozemku připadala v období Protektorátu Čechy a Morava honebnímu společenstvu (vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti). Dnes povinnost nahrazování škody připadá státu, ale pouze za daných okolností (zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti).

Finance z pokladnice, na uhrazení škody, se rozdělovaly v určitých výších. Každý člen společenstva platit určité množství peněz, které se odvíjelo od jeho poměru honební plochy zúčastněného pozemku. Dle nařízení vlády č. 127/1941 Sb., o myslivosti se jednalo o škody způsobené spárkatou zvěří, zajíci, bažanty nebo neopatrným pohybem vykonavatele myslivosti v nesklizených polích, zarostlých luk a pozemků osázených vínem od 1. května do konce sklizně. Zvěř a další škody mohly být rozšířeny. Za uniknutí zvěře z obory a způsobenou škodu byl odpovědný majitel obory povinen tuto škodu uhradit. Dle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti tomu dnes není jinak. Výjimkou byl únik zvěře způsobené třetí osobou. Při prokázání tohoto činu nenáležela majiteli obory povinnost peněžité náhrady poškozenému.

V devátém oddíle bylo psáno o obchodu zvěře. Pro plné znění nařízení vlády č. 127/1941 Sb., o myslivosti je možnost nahlédnutí v příloze bakalářské práce.

Desátý oddíl vysvětloval výstavbu a řízení myslivecké správy. Například i lesnické úkoly podléhaly úřadům myslivosti. Výše zmiňované nižší, vyšší a nejvyšší myslivecké úřady byly rozmístěny na území Protektorátu Čechy a Morava na myslivecké dohlédací území. § 54 sděloval, že po dobu mimořádných poměrů vyvolaných válkou nemají lidé zatěžovat úřady stížnostmi (vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti).

Desátý oddíl myslil i na čestné myslivecké soudy nebo myslivecké svazy a jejich výchovu svých členů, ale zajímavější je § 58 vládního nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti, ve kterém se pojednávalo o trestech. V § 9 vládního nařízení č. 206/1939 Sb. již byly tresty zmíněny, ale nový zákon o myslivosti z roku 1941 je měl změnit nebo svojí povinností opětovně zmínit. Provinění proti myslivecké cti se trestalo důtkou nebo peněžitým trestem do 30.000 korun. Neobvyklé nebylo ani příležitostně odnětí honebního lístku, což zákon umožňoval také. Výrok vinen však

nebyl jediným. Těžký život v Protektorátu Čechy a Morava mohl přinášet i výroky nevinen, kdy následovalo osvobození (vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti).

Nejen desátý oddíl, ale i oddíl jedenáctý se věnuje trestnímu ustanovení. V jedenáctém oddíle stále stejného vládního nařízení jsou tresty přísnější, se sazbou od čtrnácti dnů do tří let, pro osoby, které slovně napadly osoby oprávněné k výkonu myslivosti. Vězením od tří měsíců do pěti let byla potrestána osoba vinná z činu ohrožení střelnou zbraní nebo násilím za pomoci jiného předmětu. Došlo-li však při násilí k tělesné újmě na zdraví, čeká útočníka těžký žalář až do deseti let.

Pytláctví je významná kapitola doplňující mysliveckou legislativu. Lov pomocí pastí, lov v době hájení nebo nelegálně držených střelných zbraní do ni spadá. Osobám zde hrozilo nebezpečí zranění kladením pastí nebo poranění střelnou zbraní. U těchto nemysliveckých praktik se výše trestu pohybovala kolem pěti let odnětím svobody (vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti). Pravda byla však jiná. Zákon o myslivosti ukládal možné peněžité postihy nebo omezení na osobní svobodě v žalářích, ale při vyhlášení, již výše zmiňovaného prvního stanného práva od 28. září 1941 do 20. ledna 1942 (Vašek & Štěpánek, 2001) a následně po, již taktéž zmíněném, atentátu na zastupujícího říšského protektora Heydricha, vyhlášením druhého stanného práva ve dnech 27. května až 3. července 1942 (Sýs, 2008), se jednalo s osobami většinou tvrdě, a nejen při stanných právech. Němci se báli nelegálně držených zbraní a jakéhokoliv odporu proti Říši, a proto většinou přicházely popravy na střelnicích nebo transporty do koncentračních, pracovních nebo vyhlazovacích táborů. Dle dalších slov Svobody (2018) se objevil i vzácný případ, kdy Němci při domovní prohlídce odhalili v jednom protektorátním bytě na zdi vystavenou znehodnocenou zbraň. Z důvodu jejího znehodnocení, což zákon umožňoval, netušili, jak mají s nahlášenou osobou jednat a zůstala bez vážnějšího potrestání, což se nedalo říci o udavači, který byl uvězněn za špinění jména spoluobčana.

S ostatními správními přestupky a jaké dosavadní předpisy byly zrušeny vydáním nového vládního nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti se je možné seznámit v příloze bakalářské práce, kde je celý zákon k nahlédnutí v jeho plném znění.

3.3 Pytláctví

Dle § 304 trestního zákona č. 40/2009 Sb. se trestného činu pytláctví dopustí ten, kdo neoprávněně loví zvěř nebo ryby v hodnotě nikoli nepatrné nebo ukryje, na sebe nebo jiné převede nebo přechovává neoprávněně ulovenou zvěř nebo ryby v hodnotě nikoli nepatrné, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

Za zvěř je u nás považována jen určitá skupina živočichů. Tuto skupinu můžeme vyhledat v zákoně. Dle zákona je ale zakázáno střílet na cokoliv živého. Trest za střelbu na zvěř nebo člověka se liší přísnější sazbou v zákoně. Střelba na živočicha, který není zvěří, může být brát jako přestupek (Liška, 2008). Pro zajímavost, hmyz není dle zákona považován za živočicha.

Liška (2018) se zmiňuje, že s pytláctvím se lidstvo potýká od dávných dob, kdy se z lovu stala zábava pro bohatší vrstvy, jakési šlechtické tradice. Poddaní tedy ztratili právo lovit zvěř pro obživu a tím pádem lovili nelegálně. Rostl i černý trh s masem, takže vznikající organizace provozovali pytláctví kvůli výdělečné činnosti.

Pytláctví je neoprávněné provozování myslivosti v cizím honebním pozemku a na rozdíl od dnešní doby byl za tento čin udělován jen jediný trest a to hrdelní. To zapříčinilo zvýšený počet zastřelených pytláků a občas hajných. Chycení totiž znamenalo pro pytláka jistou smrt, proto se snažili bránit. Hajní se také báli o život a raději vystřelili první, pokud pytláka spatřili. Tresty se netýkaly jen lidí z nižších vrstev, ale i z vrstev vyšších. Odnášeli si tresty potupné. Zametání ulic s přidělaným umělým paroží na zádech byl jedním z nich. Ani tresty nejvyšší však nezamezily pytláctví, které trvá do dob dnešních (Liška, 2008).

Trestání pytláctví se tedy projevovalo různým způsobem. Urozená osoba nebo i žena nebyla ušetřena ponižujícími tresty s výjimkou i trestů hrdelních. V podobě dalšího trestu byl pytlák položen přes ulovený kus zvěře a spráskán (Hart, 2014).

Od 19. století se na pytláctví pohlíží jinak. Lidé začali být shovívavější a nepřišlo jim správné popravít člověka odpovědného za úmyslnou smrt zvěře, ač už z hladu nebo kvůli peněžitému zisku. Pytláci se začali dělit do dvou neoficiálních skupin. Do jedné spadají pytláci čestní a do druhé nečestní. Nečestný pytlák nehledí na myslivecké tradice, utrpení zvířat nebo dokonce lidí. Někdy až bezhlavě umísťuje nebezpečné pasti. Zatímco pytlákovi čestnému není lhostejná myslivecká tradice a

utrpení zvěře. Vyhýbá se okolí svého bydliště a střetům s hajným. Avšak i ve 20. století, v období druhé světové války, zbraně obou skupin zůstaly zákeřné kvůli přizpůsobení pro skryté nošení. Největší počet pytláctví v tomto období směřuje k oblasti jihu Slovenska a Podkarpatské Rusi. Pytláckých úmrtí či vražd hajných, již výše zmiňovaných, nebylo. Poslední pytlácká vražda je datována do roku 1954 v oblasti Brněnska, kdy přistižený pytlák zabil člena myslivecké stráže (Liška, 2008).

3.4 Myslivost, její zvyky a tradice

Mezi základní myslivecké tradice patří nepochybně odívání. Je zcela nevhodné nedodržovat tento zvyk a dostavit se k mysliveckým srazům nepatřičně oblečen. Myslivecké tradice mají ale i jiné zvyklosti a jimi jsou například nástupy, položená zvěř na výřadu nebo úlomek dávající se na stranu klobouku. Tyto tradice se vyvíjely nekrátkou dobu a modernější doba někdy zasáhla ke změně, ale mnoho tradic se zachovalo, tak jak je vykonávali naši předci i před stovkami let (Hanák, 2011).

Myslivecké odívání

Odívání myslivců má svoje kořeny hluboko před vypuknutím druhé světové války. Myslivecký oděv nosil každý lovec, ale jeho nošení nebylo povoleno zcela všem. Neoprávněné obléknutí mysliveckého oděvu bylo trestáno velikou pokutou. Nosit myslivecké uniformy měly povolené jen osoby s mysliveckým vzděláním, kromě šlechticů. Toto pravidlo bylo usneseno českým sněmem v roce 1681 a následně i roku 1713. Zelená barva uniforem patřila tedy pouze lovcům neboli myslivcům. Dokonce lesníci měli zakázáno nosit zelenou kamizolu. Uniformy byly bohatě zdobené, aby zapadaly do renesančního a barokního stylu. Prioritně se vyšívaly zelené uniformy a po změně ročního období, po opadu listí, většinou šedivé (Hanák, 2011).

Ve 20. století prošly uniformy několika změnami. Tyto změny určovala samozřejmě dobová móda. Jednotlivá panství svůj styl střihu a barev uniforem pozměnila, a tak bylo možné rozpoznat uniformy schwarzenberské (zelené) nebo z panství Kinských (hnědé). Výjimkou byly uniformy slavnostní. Většinou se

dodržovaly barvy tmavé se zelenými nebo červenými doplňky. Všechny uniformy musely splňovat svůj praktický účel (Hanák, 2011).

Odívání je dlouholetá myslivecká tradice, a proto byl ve 20. století kladen větší důraz na vhodný oblek projevující úctu k myslivcům a zvěři. Například při stavbě posedů i krmení zvěře bylo vhodné použít zelený oblek, nikoliv jiné oblečení. Lovecký oděv byl přizpůsobený ročnímu období a společným nebo individuálním lovům. Součástí uniformy byla i pokrývka hlavy ve tvaru klobouku a v zimě beranice. Tolerovaná barva uniformy byla zelená, šedá a hnědá. Výrazné barvy a doplňky byly nepřípustné, jak se zmiňuje Hanák (2011).

Avšak i přes dlouhé myslivecké tradice nebylo v Německu a v Rakousku, a dodnes stále není, uzákoněno nošení mysliveckých uniforem. Dnes v České republice, Slovenské republice, Polsku a dalších zemích, mají myslivci ve výstroji doporučenou jednotnou uniformu. Není povinné dodržovat, dříve přísné, myslivecké typy oděvů. Lze kombinovat různé odstíny zelené, šedé, hnědé a dokonce i zeleno červené (Hanák, 2011).

Lovecké signály

Lovecké signály se používají už od starověku, například zvířecí roh. Dnešní moderní signály byly upraveny prof. Dykem krátce před okupací Česko-Slovenska. K jejich vydání se používá nejčastěji signální trubka, ale výjimkou nejsou lovecké a lesní rohy. Pravidlem před honem je oznámit účastníkům význam signálů. Například jedno zatroubení = zahájení, trojí zatroubení = konec (Hanák, 2011).

Cílem mysliveckých signálů je zvyšovat estetický dojem, ale hlavně organizovanost při lovech, na kterých musí lovec dbát určité bezpečnosti (Hart, 2014).

Myslivecká mluva

Myslivecká mluva se vyvíjela od středověku. Běžné obyvatelstvo jejím výrazům nerozumělo a díky literatuře se zachovala dodnes (Hart, 2014).

Důvodem vzniku myslivecké mluvy je pojmenování činností a věcí v myslivecké činnosti. Již v dobách kolem druhé světové války se tyto výrazy staly

symbolem cti k historii myslivosti a úctě k přírodě. Myslivecká mluva označuje části těl zvěře, druh zvěře, pohlaví, stáří, mysliveckou výstroj a výzbroj, způsoby lovu, popis činností atd. Výrazy jsou oficiální a tímto i závazné. V 19. století se používala mluva německá, ale B. Brandejs a F. Špatný vydali slovník českých výrazů z oboru puškařství a spis „Mluva myslivecká“ (Hanák, 2011).

Hart (2014) informuje, že v roce 1977 byla vydána kniha „ABC myslivosti“ doc. Wolfem, která obsahovala mysliveckou mluvu. Česká myslivecká mluva v porovnání s mluvou jiných mysliveckých národů je unikátní. Její bohatost a jednoznačnost vyjadřuje citový vztah k přírodě a zvěři.

Česká myslivost vyniká nad ostatní myslivosti v Evropě svoji slovní bohatostí, čítá přes 1000 slov. Mimo odborných výrazů existuje i myslivecký pozdrav. Od počátku myslivecké mlvy se zdravilo: „Lovu, lesu, ličbě, čižně, brtnictví zdar!“. Pozdravy se postupně měnily a většinou uctívaly božstva. „Zdař bůh“ je typická úcta a od dob války se postupně měnily až k pozdravům dnešním a to „Lovu zdar!“ nebo „Myslivosti zdar!“ (Hanák, 2011).

Vztah myslivců ke zbraň

Hanák (2011) píše, že součástí myslivecké výzbroje byla a stále je střelná zbraň. Přístup k ní by měl být zodpovědný a s citem. Neslouží pouze jako nástroj pro zabíjení, ale je vizitkou každého myslivce. Obdivu a hlavně úcty se nedočká myslivec, který používá vojenské samonabíjecí zbraně, nebo ještě hůře, samočinné zbraně. Myslivec by měl být, i dle své etiky, vybavený kulovnicí nebo zbraní vyrobenou dle mysliveckých tradic. Myslivci nosí zbraň vždy ke vzdání holdu ulovené zvěři při nástupu anebo výřadu.

U mysliveckých slavností nesmí na stole chybět palná zbraň doplněná loveckým tesákem. Při mysliveckých akcích není vhodné zbraň kdekoliv nedůstojně odkládat nebo pověsit na věšák, neplatí pro pouzdra. Zbraň nikdy v přítomnosti myslivců neopíráme o zeď, aby nedošlo k jejímu pádu na zem a poškození. Držet zbraň bylo pro myslivce vždy celoživotní investicí, zdroj obživy a pocit cti. Myslivec nosí zbraň na levé straně a vždy nenabitou. Tradice nošení zbraně na levé straně vznikla už za dob rytířských jezdců, kteří nasedaly na koně z pravé strany. Má to svůj důvod, zbraň v pouzdře na téže straně by jim překážela. Lovecká zbraň se nese

hlavní vzhůru a před tělem. V případě deště a sněžení se sklápí hlaveň k zemi. Právo nosit zbraň je velká myslivecká tradice a čest udržující se stovky let (Hanák, 2011).

Zvyklosti před lovem

Bývalo zvykem zvat na lovy písemnou formou v dopise. Uvedené datum konání lovu, místo srazu, požadované oblečení, program a typ zbraní v pozvánce nechybělo. Zásadou bylo vždy přijít včas a bez nezvaných hostů. Lovci se zdravili zvednutím klobouku. Každý poté obdržel před zahájením náramek pro štěstí (Hanák, 2011).

Nástup na lov a lov

Střelci přicházeli vždy s pokrývkou hlavy a zbraní na levém rameni. Řadili se do jedné řady a při větším počtu účastníků do dvojřadu. Proti střelcům stál vedoucí honu, trubač a myslivecký hospodář. Při zaznění fanfáry trubačem, účastníci smekli klobouky. Po ukončení fanfáry se pokrývka hlavy vracela na hlavu a nastávala informační chvíle pro všechny účastníky (Hanák, 2011).

Po nástupu začal lov. Lovit zvěř bylo a stále je možno několika způsoby. Odstřel nebo odchyt do pastí jsou jedny z možností. Predátoři se nejčastěji loví lapáním do pastí. Pasti ovšem neslouží jen k odchytu živé zvěře, ale také k zabíjení. V České republice je takto možno ulovit ondatru. Zvěř můžeme lovit i za pomoci dravců, které cvičí sokolníci (Hart, 2014).

Hart (2014) dále informuje, že je důležité dodržovat různé zásady, kterými je například lov neohrožující početnost zvěře, nelovit zvěř v době chovu mláďat nebo jakkoliv narušovat biorytmus zvěře. Samozřejmě nezpůsobovat zvěři utrpení nebo přebytečnou bolest nepatří jen k myslivecké etice, ale humánnosti.

Způsoby lovu dělíme na lovy individuální, společné a zvláštní. Každý ze zmíněných lovů se dělí na další typy lovu, které probíhají zcela odlišně (Hart, 2014).

Výlož a výřad

Ulovená zvěř se po leči uspořádala na výložu pro přehled o počtu ulovené zvěře (Kovařík, 2007). Spárkatá a drobná zvěř se vždy položila na pravý bok (Hanák, 2011). Pravý bok má historický význam. Střelci s luky a šípy zasadili zvěři vždy ránu do levé strany a tudíž se zvěř pokládala na stranu pravou, aby byl šíp vidět. Každý desátý kus byl povytažen z důvodu lepšího počítání (Hart, 2014).

Zvěři byla projevena patřičná úcta smeknutím pokrývky hlavy. Ulovený kus vždy patřil střelci, který vystřelil první smrtelnou ránu. Jelikož myslivecké tradice zahrnují mnoho zvyklostí, tak se nestávalo, aby se střelci o zvěř a první střelu přetahovali. Platila jasná pravidla, například starší lovec dostává možnost první střelby z úcty. I tímto pravidlem bylo dopomoženo, ke snadnějšímu určení, z jaké pušky vyšla smrtelná rána (Hanák, 2011).

Po ukončení lovu byl vybrán prostor výřadu (Kovařík, 2007). Z dalších dlouholetých tradic se muselo jednat o důstojné místo. Většinou se vybrala zatravněná plocha v přírodě. Místo pro výřad se obkládalo chvojím a na každém rohu mohl popřípadě plápolat oheň. Prostor výřadu se nesměl překračovat a lovci stály u hlav vyskládané zvěře. Po honu na drobnou zvěř se nejdříve skládali predátoři a poté samci a samice. U spárkaté zvěře docházelo ke kladení dle velikosti a predátoři se nacházeli až na konci. Dále nechybělo informování o ulovené zvěři a následné gratulování. Lovci dostávali ocenění v podobě čestných dřevěným úlomků za každý druh ulovené zvěře. Po konci výřadu docházelo k rozdělování zvěře (Hanák, 2011).

Čestné úlomky

Po skončení lovu obdržel lovec čestný úlomek na počest ulovené zvěři. Kovařík (2007) píše, že úlomek dále symbolizoval spojení myslivce s přírodou. Úlomky pocházely z jehličnatých stromů. Neodřezávali se, zásadně jen ulamovali (Hanák, 2011). Úlomky se dělí na úlomky třívýhonkové, jednovýhonkové a pětivýhonkové. Úlomky by měly být o velikosti dlaně, ale pětivýhonkový může být větší (Hart, 2014).

Tradice úlomků se datuje až k 17. stol., kdy si hrabě Špork vkládal úlomky za klobouk (Hanák, 2011). Nošení úlomků za kloboukem na pravé straně probíhalo po celý den a noc (Kovařík, 2007). Zásadně se nosily na pravé straně, levá strana byla

používána k nošení úlomku při pohřbu myslivce. Zvěři byl i úlomek vkládán do střelné rány po jejím ulovení, na počest jejímu hrdému skonu. Takto to bylo odůvodňováno, i když šlo o praktické opatření proti vniku hmyzu do rány (Hanák, 2011).

Zálomek

Úlomky dřevin se nepoužívaly jen ke vzdání pocty, ale i k značkování a komunikaci (Hanák, 2011). Hart (2014) informuje, že se dnes zálomky používají zřídka. Zálomek stopový byl zálomek s ostrouhanou kůrou, aby nedošlo k záměně se spadlou větvičkou, a vložil se do země u místa nástřelu a po trase úniku postřelené zvěře. Dva zálomky ve tvaru kříže symbolizovaly místo čekání pro lovce, který nám mohl být v patách. Zálomek výstražný byl zálomkem ohnutým do kruhu a umístěným na viditelném místě. Varoval příchozí na možné nebezpečí, třeba před útokem postřelené a schovávající se zvěře (Hanák, 2011). Dalším zálomkem může být zálomek stanovištní, což je zapíchnutá větvička na stanovišti střelce po výstřelu (Hart, 2014). Výše uvedené zvyky a tradice se dochovaly do současné doby a jsou součástí českého nehmotného kulturního dědictví.

Trofeje

Lovecká trofej je upomínka pro lovce a jeho úspěšný lov. Trofeje si lovci nechávali odjakživa, ale jejich popularita vzrostla až od 17. století. Pojem trofej je široký. Dříve se mohlo jednat jen o parohy nebo toulce, ale dnes jsou jimi i zbraně a různé části těla zvěře (Hanák, 2011). Maršál Hermann Göring byl posedlý sbíráním trofejí. Jeho sobeckost a touha po vlastnictví dala trofejím černou tvář, která se šíří i v dnešním světě, kdy je zvěř lovena pro peníze, hrdost a pýchu bez etických hodnot. Avšak Göring nebyl posedlý jen myslivostí, ale uměním celkově. Jeho úchvatná sbírka nakradených uměleckých děl, na kterých byla mnohdy i krev, činila stovky kusů z různých koutů světa (Maser, 2004).

3.5 Dobové myslivecké organizace

Již před první světovou válkou vzniklo desítky mysliveckých organizací. Vznik prvního mysliveckého sdružení se datuje až do roku 1692, jak uvedl Hanák (2011). Jednalo se o sdružení Myslivecká lovecká pokladna. Další spolky, inspirované právě tímto spolkem, vznikaly velkou rychlostí a s nadšením. Myslivost se stala hodně žádaným povoláním, proto i Marie Terezie zřídila spolek Společenstvo pro orbu a svobodná umění v Království českém. Josef II. však nechal nahradit tuto společnost společnostmi jinou a dal vzniknout Císařské a královské vlastenecké hospodářské společnosti pro Království české (Hanák, 2011).

Jedna myslivecké organizace blížící se 20. století vznikla například v Mělníku (Spolek českých myslivců). V roce 1883 byl založen další spolek Ústřední spolek pro ochranu honby a chov loveckých psů. Ve 20. století nebyla také vzácnost vzniku nového spolku. V roce 1904 vznikl první čistě český spolek Lovecký klub v Litovli. Tyto spolky, a mnoho dalších, mají nepochybně svoji historii. Začala se ovšem projevovat nespokojenost myslivců a rivalita. Jediné řešení bylo vytvořit jednotnou organizaci, kterou se měla stát Českomoravská myslivecká jednota, ale proti jejímu vzniku vystupoval Československý lovecký a kynologický říšský svaz s datem vzniku v roce 1919. Jedna z dalších nejznámější mysliveckých organizací vznikla v roce 1923 v Brně, kde se sjednotilo devět mysliveckých spolků a daly vzniknout Československé myslivecké jednotě (Hanák, 2011).

Prvním předsedou Československé myslivecké jednoty byl Zdenko Slanina. Po jeho zvolení se zahájil tisk časopisu Stráž myslivosti (Hart, 2014). Oba svazy, Československý lovecký a kynologický říšský svaz a Československá myslivecká jednota (ČSMJ), si konkurovali jako nejznámější spolky v zemi, ale rok po okupaci Němci, v roce 1940, nastal zlom. Československý lovecký a kynologický říšský svaz byl násilně rozpuštěn a zrušen. Nebyla to však jediná organizace nebo spolek, který podlehl okupantům. Lovecké, střelecké, myslivecké a honební spolky byly také zrušeny. Jediná povolená organizace byla Česká myslivecká jednota (ČMJ), dříve Československá myslivecká jednota, která musela v roce 1941 změnit svůj název nejen kvůli rozpadu Česko-Slovenské republiky, ale hlavně pro lepší kontrolu nacistickým režimem. Členství v této organizaci bylo povinné pro všechny myslivce, kteří mohli vlastnit palné zbraně (Hanák, 2011). Předsedou České myslivecké jednoty se stal A. Schwarzenberg (Hart, 2014).

Nejen na území Českého království až do dob dnešní České republiky vznikaly myslivecké organizace. Jedna z nejznámějších ve světě byla založena roku 1930 v Paříži. Byla jím organizace CIC (Mezinárodní rada pro lov a ochranu zvěře). Zakládajícími zeměmi byla Francie, Československá republika, Polsko a Rumunsko. Organizace dnes čítá přes 80 států a těší se muzeem ve slovenském Palárikově (Hanák, 2011). Další známou organizací je organizace Federation Cynologique International, zkráceně FCI, založena v roce 1911 Francií, Německem, Rakousko-Uherskem, Belgií a Nizozemskem. Pro obtížnost doby, po vypuknutí první světové války v roce 1914, dobová organizace zanikla. Její obnovení přišlo až roku 1921 se sídlem v Belgii. 84 členských států, které vstoupily do organizace, čítají 339 plemen psů (Hart, 2014).

3.6 Nejvýznamnější myslivecké osobnosti historie

Prof. Ing. Antonín Dyk

Uznání si zaslouží zakladatel české moderní myslivosti. Je jím považován profesor Dyk. Narodil se roku 1871 a vystudoval Lesní inženýrství. Po studiu vyučoval na lesnické fakultě Zemědělské univerzity v Brně. Napsal mnoho článků a publikací, ve kterých zmiňoval svůj boj pro uplatnění mravních hodnot při výkonu myslivosti. Byl obdivován pro organizování mysliveckých sešlostí a následně se zasloužil o založení Československé myslivecké jednoty. Založená organizace v tuzemsku nebyla jeho posledním úspěchem. V roce 1910 ve Vídni, na výstavě loveckých trofejí, prohlásil potřebu výměny zkušeností a stanovení loveckých jednotných principů v rámci mezinárodní spolupráce. Založení této organizace bránila první světová válka, ale po jejím ukončení dal vzniknout organizaci CIC. Zemřel roku 1952 (Hanák, 2011).

Jaroslav Béza

Narozen v roce 1918 v Hulicích. Za jeho života nepůsobil jen jako myslivecký grafik a spolupracovník Československé myslivecké organizace a organizátor výstav, ale také jako výtvarník. Výtvarně zpracovával různé mezinárodní

výstavy a dokonce v roce 1945 vytvořil odznak Československé myslivecké jednoty. Různé umělecké ceny, věrnostní medaile nebo medaile Ministerstva zemědělství svědčí o velkých zásluhách Jaroslava Bézy. Po jeho smrti, která nastala v roce 2008, byla vyhlášena výtvarná soutěž k uctění jeho památky (Hart, 2014).

Richard Knoll

V Rouhovanech, roku 1893, se narodil Richard Knoll. Byl to hlavní představitel České lovecké kynologie, ale hlavně spoluzakladatel Československé myslivecké jednoty. Jeho činnost vedla především k chovu krátkosrstých ohařů, kterým založil klub. Zviditelňoval se v mysliveckých časopisech a publikacích. Zemřel roku 1973 v Brně. Na jeho počest se každoročně pořádá kynologická soutěž Memoriál Richarda Knolla (Hart, 2014).

3.7 Zbraně a náboje z doby válečného konfliktu

Dělení loveckých zbraní musíme posuzovat podle provedení vývrtnu hlavně. Zbraně s hladkým vývrtem se nazývají zbraně brokové. Zbraně s drážkovým vývrtem hlavně jsou zbraně kulové. Dle počtu hlavních můžeme rozlišit střelné zbraně na zbraně jednohlavňové a vícehlavňové. Dělení zbraní se dále rozšiřuje i podle konstrukce na zbraně jednoranové, opakovací a samonabíjecí. Hlavní části loveckých zbraní jsou: hlaveň, závěr, spoušťové ústrojí, bicí ústrojí, pažba, vytahovací, vyhazovací a zásobovací ústrojí a mířidla (Kříbek, 1994).

Zbraně používané myslivci a vojáci v období druhé světové války mohou za svoji existenci vděčit i posledním létům před revolučním rokem 1848, zmiňuje se Lotošniková (1980). Podnikatelská produkce zbraní a střeliva i honební práva a myslivost přinesly v této době změny. Tyto změny rozvázaly konstruktérům a podnikatelům ruce, protože rakouská zákonná ustanovení se stávala benevolentnějšími, například k již zmiňovaným zbraním a střelivu, zejména zápalek pro perkusní zbraně. Na nové výrobky zareagoval i pruský myslivecký oddíl, který začal ve velkém používat zápalky pro perkusní zbraně (Lotošniková, 1980).

Výroba zbraní převážně spadala pod Jana Nowotného, který v Praze roku 1865 založil puškařskou továrnu. Zbraně dodával významných osobám, kterými byl

italský král Viktor Emanuel, ruský car nebo dvůr císaře Františka Ferdinanda d'Este. Jeho vyráběné zbraně používali pro velkou oblíbenost i samotní myslivci ještě v dobách druhé světové války, tedy do roku 1945, možná i déle. Známa je především dvojka, což je dvouhlavňová brokovnice, která se začala inzerovat kolem roku 1890. Ovšem nezaostávaly ani zbraně jiného typu. Kolem roku 1900 nabízel prodejní inzerát Jana Nowotného i kulovnici. Jednalo se o zbraň s ráží 6 mm a délkou dosahující až 100 cm (Lotošníková, 1980). Petzal & Bourjaily (2013) informují, že na zbrani se objevil válcový mechanický závěr typu Mauser, kterým zdokonalil svoji pušku už v roce 1898 Petr Paul Mauser. Pro zajímavost, dále informují, že dokonce o rok dříve patentoval automatickou pušku mexický generál Mondragon. Ani puškaři za oceánem tedy nezháleli a Američan Browning vynalezl první samonabíjecí brokovnici (Petzal & Bourjaily, 2013). O této brokovnici informoval roku 1905 v časopise „Česká myslivost“ Jan Nowotný, který již získal monopolní postavení pro svoji firmu (Lotošníková, 1980).

Jan Nowotný nebyl jediným puškařem nebo podnikatelem v Čechách. Dalším známým puškařem byl Bedřich Brandejs, jehož práci ovlivnily zkušenosti ze zahraničních továren. Znal například Vetterliho, Mausera, Werdera a další známé konstruktéry zbraní (Lotošníková, 1980).

3.7.1 Střelné zbraně užívané myslivci

Mauser model Gew. 98

Jedná se o opakovací pušku sestavenou výhradně pro vojenské účely německé armády v druhé světové válce (Dolínek & Šach, 2018). Puška ovšem nestrádá ani v loveckých potřebách myslivců, kteří si ji oblíbili kvůli její robustnosti, elegantnosti, ale hlavně funkčnosti ve ztížených podmínkách (Svoboda, 2018).

První vyrobený typ této zbraně se datuje k roku 1898. Zasáhla do první světové války a přes svoji úspěšnost i do té druhé. Zbraň je pro svoji skvělou funkčnost a odolnost vyráběna v obměnách do dnes (Svoboda, 2018).

Dle dalších slov Svobody (2018) byla dlouhá hlaveň zbraně původně konstruována pro vyšší přesnost. Z poznatků z první světové války však docházela armáda k závěru, že tomu tak není, a proto se za druhé světové války vyráběla ve verzi 98K (K v němčině jako kurz, v českém jazyce krátký).

Její délka hlavně dosahuje 740 mm, hmotnost 4,09 kg a ráže zbraně je 7,92 mm. Původ zbraně Německo (Stronge, 2011). Petzal & Bourjaily (2013) píše, že jejím konkurentem byl model Springfield 1903 ve výzbroji armády USA.

Mosin – Nagant 1891

Tyto pušky byly konstruovány za carského Ruska. Měly nahradit zastaralou pušku Berdan 2, což byla černoprachá zbraň s válcovitým odsuvným závěrem. Používali ji i Českoslovenští myslivci, protože po první světové válce ji dováželi legionáři jako kořistní zbraň. Zbraň se odlišovala od pozdějších modelů hranatým závěrem a hledím schodovitého vzhledu. Pušek bylo bohužel vyrobeno příliš málo pro dřívější zvrát války, ale myslivcům tento počet dostačoval. Zbraň se nabíjela pomocí pásku, který pojal pět nábojů ráže 7,62 x 54R (Svoboda, 2018).

Během druhé světové války výroba této zbraně prudce vzrostla a byla k vidění jak ve Finsku, tak i ve Španělsku. Myslivcům vyhovovala i z dalších důvodů. Její závěr byl upraven speciálně pro odstřelovače, zaměřovač a závěr si vzájemně nepřekáželi. Délka zbraně dosahovala 1287 mm, hlaveň byla kratší než u pušky Mauser a to o pouhých 10 cm. Hmotnost sahala k rovným 4 kg (Stronge, 2011).

Werndl M.1873/77

Po rozpadu Rakouska-Uherska na našem území zůstalo mnoho těchto zbraní, které se používaly v první světové válce. Puška byla tedy levná a dostupná, proto její oblíbenost vzrostla jak pro výkon myslivosti, tak pro pytláky (Svoboda, 2018). Zbraň měla parametry o délce 1285 mm, hlaveň 845 mm a hmotnosti 4,3 kg (Stronge, 2011).

Československá zbrojovka a.s. Brno vz. 24

Po konci první světové války se nacházelo na našem území velké množství kořistních zbraní z mnoha zemí Evropy. Nejpočetnější byly zbraně Carcano model 1891, Mosin-Nagant, Gewehr 98 a Mannlicher M95. Zasedající vojenská komise

rozhodla, že je potřeba vyrábět jen jediný typ pušky a nejlepší možností byl dle zkoušek a vyhodnocení Mauser. Předchůdce pušky vz. 24 byla vz. 23. Impuls k zdokonalení pušky vz. 23 byla nevyváženost při střelbách. První objednávka pušek vz. 24 byla učiněna v roce 1924 pro Československou armádu, která si objednala 40 000 kusů a 50 000 bodáků s pochvami, které bylo možno na pušku nasadit. Pozdější objednávky dosahovaly sta tisícových čísel (Šmíd, 2016).

Tato zbraň byla bezpochyby jednou z nejpoužívanější v řadách myslivců. Přístup k ní, pár měsíců před vypuknutím války, byl velice snadný, protože mnoho lidí odmítlo pušku po demobilizaci v roce 1938 odevzdat. Myslivci pušku vz. 24 obdivovali pro její ráži a kratší hlaveň, která si zachovávala svoji dokonalou přesnost (Svoboda, 2018).

Puška pro svoji oblíbenost sahala až za hranice Evropy. Česká zbrojovka vyvážela desítky tisíc kusů přes Rumunsko až do Íránu. Životnost hlavně se udávala kolem 10 000 výstřelů. Ráže pušky byla 7,92 mm, délka pušky činila 1110 mm, délka hlavně 590 mm s celkovou váhou pušky bez bodáku 4,08 kg. Pro zajímavost, váha s bodákem činila 4,48 kg. Nejčastější výrobní materiál pro tělo pušky byl z dubového dřeva (Šmíd, 2016).

Hammerless model „second to none“

Tento brokový výkonný model stavěl myslivce do výborné pozice při lovu ptactva. Její elegantní a zdobený vzhled se hodil k mysliveckým uniformám. Závěr zbraně byl vyráběn se čtyřhrannými krytými nýty. Hlaveň byla zhotovena z oceli a pažbou anglického typu. Dvě nábojové komory pojmuly dva broky s ráží 16/16. J. Nowotný tuto pušku prodával v roce 1938 v Pražských pobočkách za 4 200 Kč. Udávaná hmotnost této brokové zbraně činila 2,9 kg s celkovou délkou 112 cm a délkou hlavně 72 cm (Slanina, 2012).

3.7.2 Konstrukce nábojů

Střela pro puškové zbraně

Petzal & Bourjaily (2013) informují, že střela pro puškové zbraně se skládá z několika částí, ale první nejpodstatnější vliv na účinnosti střely má její konstrukce. Střelu drží krček nábojnice, pod kterým se nachází dosedací kužel, který slouží k dosednutí náboje v komoře. Samotná nábojnice, nacházející se pod výše popsanými částmi náboje, je mosazná. V dobách druhé světové války se vyráběla většinou z oceli. V nábojnici se nachází střelný prach a zápalka. Nábojnice se rozděluje na nábojnice s okrajovým a středovým zápalem. Populárnější byly a stále jsou nábojnice se zápalem středovým, který se nachází ve středu nábojnice na jejím konci. Zápalka se skládá z kalíšku a malého množství třaskavé směsi. Stisknutím spouště zbraně se spustí bicí mechanismus a úderník udeří na zápalku. Třaskavá směs zažehne střelný prach a způsobená chemická reakce následně vystřelí hlavní zbraně střelu z nábojnice. Nábojnice zbraň opustí jen ve stavu prázdné konstrukce. Její vyhození se děje ručním pohybem mechanického závěru nebo povýstřelovým automatickým pohybem závěru u konstrukce samonabíjecí palné zbraně (Petzal & Bourjaily, 2013). U samočinných zbraní se opětovný výstřel a vyhození nábojnice děje v důsledku předchozího výstřelu a nahromaděných plynů ve zbrani (zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu).

V USA byl oblíbený a do dnešní doby oblíbeným zůstává, náboj .30-06 Springfield s hmotností 14,2 g. Roku 1905 přišla německá armáda s nábojem větší ráže, který byl i lehčí a rychlejší s větším dostřelem. Jednalo se o ráži 7,92 mm, který si ihned oblíbili i myslivci v Evropě. USA reagovala na tuto střelu novou střelou, které klesla hmotnost na 9,7 g s průměrem 7,62 mm. Těmito náboji získaly nejen armády, ale i myslivci náboj s ideální rovnováhou mezi výkonem a zpětným rázem (Petzal & Bourjaily, 2013).

Střely s 7,8 g a 8,4 g se používají pro lov škodné zvěře. Pro ekonomičtější lov z hlediska peněz se doporučuje použití náboje s 9,7 g, který létá rychle a většinou skolí zvíře na místě. Spousta střelců je ale přesvědčena, že nejlepší střela váží 10,7 g, i když se často udává, že nejlepšího účinku dosáhne lovec se střelou o váze 11,6 g. Střela s váhou 12,9 g se používá pro střely na velká zvířata, protože si drží větší část energie, která se projevuje na samotné průbojnosti střely (Petzal & Bourjaily, 2013).

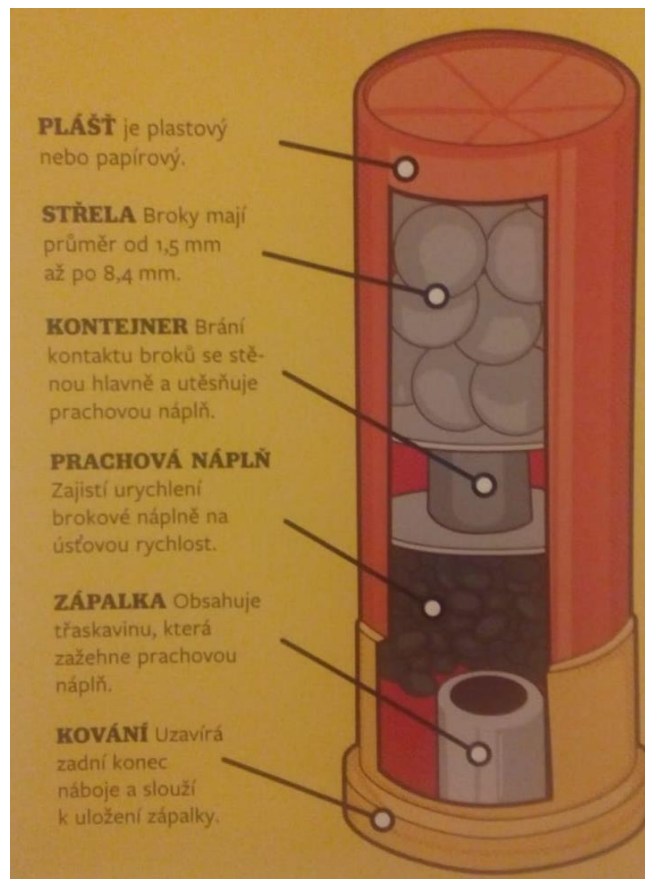

Obr. č. 2 Průřez náboje pro puškové zbraně (Petzal & Bourjaily, 2013)

Střela pro brokové zbraně

Petzal & Bourjaily (2013) informují, že náboj pro brokové zbraně umožňuje střelci pokrýt větší cílový prostor díky její konstrukci. Používá se pro lov ptactva, kdy je zásah prakticky zaručen při výstřelu správným směrem.

Řezem brokového náboje můžeme nahlédnout do jeho složení. Plášť, který je z papírů nebo plastu ukrývá různé prostory v náboji. Ocelové střely, jiným slovem broky, o průměru od 1,5 mm až po 8,4 mm se nacházejí na opačném konci náboje, než je zápalka. Pod broky se nachází prostor zvaný kontejner. Kontejner brání brokům v kontaktu s hlavní a zároveň utěšňuje prachovou náplň, která se nachází pod kontejnerem. Prachová náplň nám zaručuje urychlení brokové náplně na úst'ovou rychlost. Další podstatnou součástí náboje je již zmiňovaná zápalka, která obsahuje třaskavinu pro zažehnutí prachové náplně. Zápalka se nachází v kování, což je zadní konec náboje lemující papírový plášť (Petzal & Bourjaily, 2013).

Obr. č. 3 Průřez brokového náboje (Petzal & Bourjaily, 2013)

4 Metodika

Při kompletaci práce byly použity zdroje z knižní literatury, sbírky zákonů z let 1939 až 1941, současné zákony a osobní sdělení pamětníků války. Dalším nutným krokem k plnému zhotovení práce, dle zadání, byla manipulace a střelba se střelnými dobovými zbraněmi, které jsem si zakoupil nebo vypůjčil od kamaráda a znalce střelných zbraní Jakuba Svobody.

Při získávání zdrojů bylo také komunikování s pamětníky druhé světové války, kteří mi poskytli plno zajímavých informací. Bylo navštíveno například město Plzeň, kde jsem se setkal s válečným veteránem panem Thompsonem, který toto město v roce 1945 osvobodil. U města Plzeň však setkání nekončila, například pan Kučera ze Slaného taktéž vyprávěl příhody z okolí severozápadních Čech, například i jednu smutnou mysliveckou, kterou jsem stručně přiblížil v příloze bakalářské práce.

Další důležitou aktivitou pro kompletaci práce byla nutnost navštívení městských knihoven a knihkupectví pro pořízení kvalitní literatury. Zákony z Protektorátu Čechy a Morava nebo České republiky jsou k dispozici online.

Jedním z dalších cílů práce bylo shrnout myslivecké hrdinské činnosti, které podporovaly odbojovou činnost. Na základě knižní literatury a osobního sdělení bylo toto téma vypracováno a zahrnuto do přílohy bakalářské práce. V příloze bakalářské práce se lze dočíst i o zemědělské politice Blut und Boden, která byla ze zajímavosti doplněna z časopisu. Příloha bakalářské práce obsahuje i informace o šlechtění zvěře, o kterém byly informace čerpány z dokumentů čerpajícího z archivních pátráních.

Všechny výše uvedené informace z knižních publikací, osobních sdělení nebo internetu byly shrnuty a zahrnuty do práce.

5 Výsledky práce

Z prostudované literatury bylo zjištěno, že dosažené výsledky druhé světové války se neobešly bez značných lidských ztrát. Ať se jedná o napadení Polska v roce 1939 až přes vylovení v Normandii v roce 1944 a pádu Berlína v roce 1945. Ztráty na životech činily desítky milionů.

Především zákony obsahují větší část práce, z nichž byly čerpány informace z prvních vydaných nařízení krátce po okupaci v roce 1939. 22. září bylo vydáno vládní nařízení č. 205/1939 Sb., o řádném výkonu myslivosti a následně doplněno o vládní nařízení č. 206/1939 Sb., které občany informovalo o trestech a postihách v myslivecké činnosti. Tresty bývaly dle legislativy poměrně mírné, i když pravda mohla být jiná z důvodu etnických čistek a budování koncentračních a vyhlazovacích táborů. Myslivci nosili střelné zbraně a tím pádem museli být součástí mysliveckého spolku Českomoravská myslivecká jednota a tím pádem byli pod lepší kontrolou Němců. Pokuty mohly dosahovat astronomické výše 1,000.000 korun nebo odnětí svobody. Tresty mohly být uloženy současně, říká legislativa.

Dalším důležitým nařízením byla vyhláška č. 365/1940 Sb., o dopravě zvěře z Protektorátu Čechy a Morava. Informovala, že existují dva vzory formulářů používaných v souvislosti s honitbami. Vzor A, žluté barvy, se používal pro soukromé honitby a vzor B, zelené barvy, se používal pro honitby Protektorátu Čechy a Morava a pro honitby pronajaté.

Plombování probíhalo taktéž zcela jinak, než je tomu v době dnešní. Plomba s kovovým jazýčkem se protahovala na krku zvěře neporušenou kůží a spojovala se s listem o původu tak, že po stisku obou konců plomby se nedal její hrot již vytáhnout. Při plombování spárkaté zvěře v kůži musela být plomba připevněna tak, že i po vyjmutí části zvěře držela pevně v kůži. Zvěř pernatá mohla být opatřena plombou jejím protažením v zobáku nebo nosními dírkami. Připevňování plomby prováděl obecní úřad nebo místní policejní úřad.

Nejdůležitějším zákonem, který byl v práci popsán, je vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti. Tento zákon nahrazoval zákony předešlé nebo pouze informativně opakoval, co v nich bylo zahrnuto.

Zákon začínal právy myslivců a seznamem lovné zvěře nebo vlastním honebním pozemku. Velikost honebního pozemku musela činit minimálně 115 ha, ale mohla být navýšena na 300 ha. Další pojednání se týkalo honebního lístku, který

byl vydáván osobě se zkouškami pro výkon myslivosti a po dobu honebního roku v době od 1. dubna až do 31. března. Honební lístek nemohl být vydáván například židům nebo osobám nespolehlivým. Vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti se zmiňovalo i o možnosti překročení hranic. Hranice šlo překročit pouze v případě, kdy lovec viděl zhaslou zvěř a mohl ji neodkladně ošetřit. Nahlašovací povinnost ale stále platila a překročení se střelnou zbraní nebylo možné i s případným písemným souhlasem.

Dalším důležitým výstupem jsou omezení týkající se myslivecké činnosti, konkrétně lovu. Tyto omezení byly základem těch dnešních. Jedná se o zakázané způsoby lovu, které zahrnují například lov z letadel, používání svítilen, lovení u krmelců atd. Další zmíněný trest byl plněný pokutou ve výši 30.000 korun za porušení myslivecké cti, konkrétně v desátém oddíle.

Příloha práce je obohacena i o zajímavosti spojené s myslivci a lesníky. Tyto zajímavosti informují o aktivních bojích a spoluprací mezi myslivci, lesníky a odbojáři, avšak nezůstávají jen u statečných a kladných činů. Například pan Brázda zradil kvůli chamtivosti svoje přátele v závěru války a nahlásil kolegu hrozícího gestem Němcům. Kolega byl následně zavražděn ve vyhlazovacím táboře. V příloze je možné dočíst se i o politice Blut und Boden, která měla přinést silnou rasu dělníků a dostatek potravin v případné krizi. Nová zemědělská oblast měla vzniknout na území dnešního Ruska. Dalším poznatkem, kterým je příloha obohacena je šlechtění zvěře. Tyto zajímavosti informují a zdůrazňují propracovanou myšlenku a posedlost nacistického režimu nejen vést válečné úsilí, ale zahájit a úspěšně dokončit boje proti nežádoucím s cílem stvořit i rasově čistou říši zvířat s životním prostorem pro myslivecké zájmy.

Práci vyhodnocuji jako přínosnou i pro nezaujatého čtenáře, který se stručně dočte o válečné historii, myslivecké legislativě, tradicích nebo pro někoho zajímavějších akčních událostí spojených s bojem na život a na smrt. Nicméně práce se nezmiňuje jen o stručné historii druhé světové války nebo zmíněných akčních událostí.

Další důležitou součástí myslivců nebo bojujících hrdinů jsou zbraně užívané v době válečného konfliktu. Níže uvedené výsledky vychází z vlastního vyhodnocení v prostorech střelnice. Moje vyhodnocení, například modelu Mauser Gew. 98, nepřineslo žádné překvapení. Zbraň je perfektní od své funkčnosti až přes vzhled, což se nedá říci o pušce Mosin-Nagant, která nepříjemně kopala a způsobovala

bolesti ramena při střelbě. Moje vyhodnocení zní jasně, Československá zbrojovka Brno a.s. vyrobila vynikající pušku vz. 24, kterou od srdce vyhodnocuji jako zbraň nejužitečnější pro výkon myslivosti nebo pro válečné úsilí v počátku druhé světové války. Kompletní vyhodnocení zkoušených střelných zbraní je možné přechíst níže.

Mauser model Gew. 98

Zbraň mě na první pohled zaujala svojí délkou hlavně. Její zachovalý vzhled, přesněji řečeno kvalita dřeva a kovu nezanechal na tváři úsměv jen jednoho nadšence pro zbraně přítomných v místnosti. Zbraň je po levé straně na pažbě bohatě značena. Klika závěru je překvapivě rovná a tím pádem se musí ovládat hranou ruky, což je i výhodné při použití rukavic, které jsem měl při střelbě na sobě. Jediná nepříjemnost této zbraně je ta, že při střelbě s rukavicemi se špatně mačká spoušť kvůli malému lučíku. Němci si na tuto nepříjemnost velmi stěžovali, informoval Svoboda (2018).

Zbraň jsem nabíjel náboji jednotlivě, i když byl při ruce nábojový pásek. Pět nábojů jsem hladce vložil do nábojové schránky a následně již zmíněným závěrem uvedl do komory první náboj. Při líčení zbraně bylo příjemné její držení a ohnisko mušky se nacházelo přiměřeně ke vzdálenosti mého oka. Výstřely jsem byl velmi příjemně překvapen přesností pušky a kultivovaným chování při zpětném rázu.

Obr. č. 4 Gew.98 (Svoboda, 2019)

Mosin – Nagant 1891

Zbraň mě zaujala svým vzhledem a dřevem. Na zbraň, která si prošla krutou a krvavou historií, konstatuji velice pěkný stav. Nábojová schránka vyčnívá ze zbraně u lučíku. Dodává zbrani netradičního vzhledu. Na dotek zbraň působila horším zpracováním, než jiné evropské zbraně. Manipulace byla velice obtížná, přirovnávám ji k pravděpodobnému zlomení ruky při obsluze závěru, takže pro nezkušené střelce je i třeba sanitního vozu s posádkou, komicky podotknuto. Můj názor je, že s touto zbraní se musí zacházet tvrdě a rychle.

Zbraň jsem nabíjel jednotlivě bez pásku a musel jsem klást důraz na správné vkládání nábojů, aby se nezachytily okrajem nábojnic jedna o sebe. Při pokračující střelbě a bližším zkoumání nábojového pásku, který jsem měl při ruce a následně jej použil pro přebíjení zbraně, jsem si všiml, že je velice jednoduché zaměnit směr řazení nábojnic vkládaných do zbraně za pomoci tohoto pásku, ve kterém byly nábojnice řazené. Tím pádem je větší pravděpodobnost výskytu závady. Zbraň při střelbě byla nepříjemná, cítil jsem nepříjemnou bolest v rameni kvůli okované botce na pažbě, která je spíše vhodná pro úspěšné bití vojáků nepřítele, za předpokladu, že není nasazen efektivnější bodák a ve zbrani se nenachází náboje pro ještě efektivnější vyřazení nepřítele střelbou. Je pravdou, že svůj podíl na vystřílení míru v Evropě proti Němcům má, ale upřímně do bitvy a ani pro lovecké účely bych si ji ne zvolil.

Obr. č. 5 Mosin-Nagant (Svoboda, 2019)

Československá zbrojovka a.s. Brno vz. 24

Tato zbraň je mi ze zbraní z období druhé světové války nejsympatičtější. Na první pohled mě zaujalo zpracování s krásným dřevem a nápisem u závěru Československá zbrojovka a.s. Brno vz. 24 s vyraženým lvíčkem, který je dnes silnou vzácností, protože jej Němci při okupaci přebušovali a zbraň označovali pouze označením verze zbraně anebo ražením nového lvíčka bez slovenského symbolu na štítu. Pokaždé jsem z této zbraně uchvácen a při jejím držení si uvědomuji její historii, kterou bezpochyby zažila.

Zbraň je lehká, závěr funguje bez vůlí a celkově se se zbraní velmi jemně a snadno manipuluje. Zbraň jsem opět nabíjel jednotlivě, bez žádných problémů. Zamíření na terč proběhlo velmi rychle kvůli krátké délce zbraně. Zpětný ráz byl větší než u zbraně Geweher 98, ale příjemnější než u Mosina. Při přiblížení k terči jsem zjistil, že všech pět nábojů bylo ve středu terče, tím pádem vyhodnocuji tuto zbraň jako nejlepší z používaných a nejdostupnějších pro myslivecké účely v období druhé světové války. Nejdostupnějších i z toho důvodu, že po demobilizaci v roce 1938 hodně lidí odmítalo tyto střelné zbraně odevzdat.

Obr. č. 6 CZ vz. 24 s bodákem (Kořánek, 2019)

Hammerless model „second to none“

Citovou vazbu k brokovým zbraním příliš nechovám, ale detailnost zpracování této zbraně je zde znát a její dřevo bylo ve velmi dobrém stavu. I přes

menší citovou vazbu k brokovým zbraním musím usoudit, že tato zbraň musela ve své době představovat vrchol puškařské práce a v mém trezoru by se zajisté neztratila.

Zbraň jsem musel zlomit v bodu mezi hlavněmi a pažbou (baskulí), abych mohl provést nabití. Brokové náboje jsem vkládal přímo do dvou nábojových komor a následně jsem uzavřel zbraň pohybem hlavňového svazku vzhůru. Brokovnice je těžší, než vypadá, ale při výstřelech se tato skutečnost nejeví obtížně, protože cíl dokonale smrtelně pokryje broky. Bylo příjemné, že náboje na sebe navazují mačkáním dvou spouští při výstřelu a nemusel jsem manipulovat se závěrem. Zbraň vyhodnocuji jako skvělou pro lovecké účely, konkrétně ptactva.

Obr. č. 7 Broková zbraň Hammerless (doublegunshop.com, 2019)

6 Diskuze

V porovnání mysliveckých zákonů dřívějších a současných zjistíme, že jsou místy odlišné, ale v oblasti myslivosti tvoří vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti základ zákona dnešního.

Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti s platností od 31. 12. 2001 pojednává v § 1 o předmětech a účelech úpravy a v § 2 o vymezení pojmů. Dle tohoto zákona je myslivost činností prováděná v přírodě ve vztahu k volně žijící zvěři jako součástí ekosystému a činnost směřující k udržení a rozvíjení mysliveckých tradic a zvyků jakou součástí českého národního kulturního dědictví. Druhy zvěře, které dnes nelze lovit, se taktéž nacházejí v § 2. Jsou jimi zvláště chránění živočichové: bobr evropský, kočka divoká, los evropský, medvěd hnědý, rys ostrovid, vlk evropský a vydra říční. Zvěř je doplněna o své latinské názvy.

Ve vládním nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti se psalo v § 1 o právu myslivosti. Definice zněla: „Právo myslivosti je výlučné oprávnění lovití lovnou zvěř, ji chytati, složití a sobě přivlastniti.“ Druhý odstavec stejného paragrafu pojednával o přivlastňování zvěře zhaslé, padlé a taktéž paroží. V § 2 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, který je v platném znění se pojednává o zvláště chráněných živočiších, zatímco v zákoně vydaném v Protektorátu Čechy a Morava se v tomtéž paragrafu vyjmenovávala zvěř lovná, kterou byl například jelen, daněk, muflon, srnec, dnes chráněný rys a kočka divoká nebo i koroptev.

Lovit zvěř mohla jen osoba vykonávající myslivost nebo vlastník honebního lístku s podobenkou, který je platný v Protektorátu Čechy a Morava. Honební lístky vydával nižší myslivecký úřad na celý honební rok od 1. dubna až k 31. březnu aneb jako denní honební lístek na pět po sobě jdoucích dnů. Roční honební lístek mohl zároveň platit jako zbrojní pas, uvádělo vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti.

Dnešní platný zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti pojednává o době lovu a podmínkách v paragrafu § 42 zcela odlišně. Je možné se dočíst pouze o možnosti lovu zvěře, která není hájena podle § 2 a to ve stanovené době lovu. Dobu lovu jednotlivých druhů zvěře stanovují vyhlášky a bližší podmínky provádění lovu. Zvěř usmrčená a dohledaná náleží uživateli honitby a zvěř nalezená na nehonebním pozemku náleží uživateli nejbližší honitby.

Práva myslivosti nesou v zákoně dnešním i dřívějším značná omezení, například týkající se zákazu lovu. V době Protektorátu Čechy a Morava bylo

zakázáno střílet na zvěř spárkatou broky, běhouny a sekaným olovem, když šlo o ránu dostřelnou. Další zákaz myslel na lov s náboji s okrajovým zápalem, lov se zvonky a nadhánkách při měsíčním světle. Lov v noci se nevztahoval na lov hus, kachen, tetřev, říčních orlů a racků. Zákaz lovu s umělým zdrojem světla bylo taktéž zakázáno, to platí i dnes dle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti. Klást oka a různé ranivé železné součásti, samostříly, vykonávat lov štváním zvěře nebo ji lovit z letadel je jen pár vyjmenovaných zákazů vládního nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti, který se dále zmiňuje i o lapácích na černou zvěř, které bylo možné umístit jen se souhlasem nižšího mysliveckého úřadu. Vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti je základem zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, který pojednává o podobných zákazech, například o zákazu lovu do želez, ok, používat olovné náboje na vodní ptactvo v blízkosti vody a to vše za pomoci umělých zdrojů světla, které jsou samozřejmě taktéž zakázány i v době dnešní. Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, se dnes však nezmiňuje o zajímavosti s lovením z letadel. Možná tento způsob lovu by byl oříškem i pro právníka, ale dle myslivecké etiky a omezených zdrojů financí pro pořízení letadla, si myslím, že se jedná o způsob lovu zcela nepravděpodobný pro většinu populace.

Dle vládního nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti, mohla právo myslivosti vykonávat jen osoba na honebních okrscích. Vše se muselo projednávat s nižším mysliveckým úřadem. Honební okrsky byly soukromníkům zaokrouhlovány. Nejmenší výměna byla 115 ha, mohla být však navýšena až na 300 ha. Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti taktéž pojednává o právu myslivosti, které lze vykonávat jen na uznané honitbě. Minimální výměra je dnes pro oboru 50 ha a pro ostatní honitby 500 ha. Zákon se nezmiňuje o pravomoci orgánu, který by minimální výměru mohl pozměnit (zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti).

Na výkon myslivosti bylo třeba dohlížet, dnes tomu není jinak. Dnešní mysliveckou stráž může vykonávat osoba starší 21 let s trestní bezúhonností, bydlištěm na území České republiky, s právní způsobilostí, loveckým lístkem a zbrojním průkazem. Uživatel honitby musí za každých 500 ha ustanovit mysliveckou stráž a oznámit jméno osoby příslušnému orgánu. Lze tedy chápat, že mysliveckou stráž uživatel honitby navrhuje za každých 500 ha a orgán jej ustanovuje. Myslivecká stráž disponuje oprávněním ke kontrole zbrojního průkazu, loveckého lístku nebo průkazu totožnosti. Mezi další pravomoci patří například i zastavování vozidel podezřelých z trestné činnosti v sektoru myslivosti nebo zadržení osob přistižených

při pytláctví. Práva nesou však i povinnosti, kterými jsou prokázání se odznakem a průkazem, dohlížením na plnění povinností spojených s výkonem myslivosti a oznamovat závady. Služební odznak a průkaz je majitel povinen zabezpečit proti odcizení a ztrátě (zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti). Vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti definoval ochranu myslivosti zmatečněji. Ochranu myslivosti mohl vykonávat, kromě bezpečnostních složek, oprávněný k výkonu myslivosti, má-li honební lístek, a přisežnému mysliveckému ochrannému personálu. Chápat tuto větu lze tak, že nižší myslivecký úřad vzal do přísahy myslivecké dozorce. Nosit odznak na klobouku, byla jedna z povinností mysliveckého dozorce. Práva však tato pozice nesla taktéž, byla jimi pravomoc zadržet osoby, usmrcovat zvířata jmenována v zákoně. Usmrcování zvířat je jednou z mnoha pravomocí i dnešních vykonavatelů ochrany myslivosti, dle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti.

Tresty v době Protektorátu Čechy a Morava byly definovány jako zprotivení oprávněnému k ochraně myslivosti nebo dokonce těžká zprotivení či společné zprotivení. Tímto zprotivením se myslí pohružka nebo fyzické násilí. Tresty sahaly až k 10 letům těžkého žaláře, dle vládního nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti. Samozřejmě byly i peněžité tresty, například vstup na cizí honební okrsek, výjimkou nebyly ani tresty odnětí svobody za tento přestupek, jak se taktéž zmiňuje zákon. Pokuty za přestupky, jak udávalo vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti se pohybovaly ve výši 1.500 korun nebo 5.000 korun. Tresty dnešní, ty přestupkové, znají výše trestů od 10 000 Kč až do 30 000 Kč pro fyzické osoby a pro právnické osoby jsou hranice pokuty od částky 10 000 Kč až do 200 000 Kč (zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti).

V § 57 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, se můžeme dočíst, že ústředním orgánem státní správy myslivosti v České republice je Ministerstvo zemědělství. Na území národních parků je orgánem Ministerstvo životního prostředí. Na území krajů jsou pověřeny státní správou krajské úřady v přenesené působnosti, na území obcí zase obecní úřady s rozšířenou působností. V roce 1941 byl pověřen výkonem nejvyšší myslivecký úřad a nižší myslivecké úřady, informuje vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti.

Zákony však nejsou jedinou důležitou věcí pro výkon myslivosti. Ty nejlepší střelné zbraně z doby druhé světové války, dle slov Svobody (2018), dosahují kvalit střelných zbraní doby dnešní. Pro výkon myslivosti se dnes užívají taktéž opakovací zbraně, protože stačí jeden výstřel, ale ve válečném konfliktu nikoliv. Věc názoru,

zda v bitvě převládá palebná síla před taktikou. Další věc názoru, zda je efektivnější nepřítele vyřadit pouze střelným zraněním a zaměstnat muže nepřítele, aby poskytl první pomoc raněnému nebo bezhlavě zabíjet. V případě mezinárodního terorizmu a boji proti němu se pravděpodobněji vyplatí zabíjet a používat větší ráži. Palebná převaha naštěstí ve výkonu myslivosti není důležitá, proto opakovací pušky z doby výkonu myslivosti v Protektorátu Čechy a Morava dosahovali podobné efektivity jako ty dnešní, na tom jsem se v prostorách střelnice shodl se Svobodou a následně i přesvědčil.

Moderní zbraně pro výkon války však disponují jinou kvalitou a pro zajímavost ohledně palebné převahy, když jsem zvolil téma druhá světová války, americká strana disponovala pouze s jedním kulometem BAR na 12 mužů, zatímco německá strana jedním kulometem MG-42 na každých 9 mužů, uvedli Lopez & Wieviorka (2017).

Dle slov Svobody (2018), se kulometry BAR a MG-42 nedají vůbec srovnávat, s tím vlastně dokáže souhlasit kde kdo. Pokud zajdeme do dramatičnosti a větších bojů, tak německá převaha činila až 28 samopalů a 15 kulometů proti 2 lehkým kulometům na americké straně, považováno na úrovni roty. Spojenci válku vyhráli, ale na většině místech palebnou převahu neměli, i když v Cáchách dobylo 2 000 Američanů přesilu 5 400 Němců. 90. pěší divize Spojených států vystřílela přes 5 milionů nábojů do pušky M1 (Lopez & Wieviorka, 2017).

7 Závěr

Vypracovaná bakalářská práce shrnuje mysliveckou legislativu v období druhé světové války. Dále je doplněna o myslivecké zvyky, tradice a skutečné příběhy lidí, kteří žili v této době. Dá se říci, že střelné zbraně psaly dějiny dvacátého století, a proto se cíl bakalářské práce věnuje taktéž jim.

V porovnání legislativy bylo dosaženo závěru, že myslivecká legislativa vznikající v Protektorátu Čechy a Morava je základem legislativy dnešní. Konkrétně vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti z Protektorátu Čechy a Morava poskytlo nejvíce základů pro již zmíněnou dnešní legislativu. Ovšem vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti, nebylo jediným zákonem. Předcházely jej nebo doplňovaly další zákony či vyhlášky. Ve věcech týkajících se výkonu a práva myslivosti byly ovšem skoro totožné, dnes tomu opět není jinak. Zákony ukládající povinnosti a práva se liší především politickým režimem, který za doby Německé okupace byl jednoznačně diktátorský a tvrdý.

Pro kompletaci závěru bylo učiněno pár pokusů se střelnými zbraněmi v prostorách střelnice. Jednalo se o zbraně válečné, ale používané myslivci. Byl učiněn výběr těch nejlepších zbraní, které bych si v době druhé světové války vybral pro lovecké účely, s výjimkou Mosin-Nagant. Musím ale zmínit i jejich omezenou dostupnost kvůli válečnému konfliktu, který probíhal. Většinou si myslivci nemohli střelnou zbraň vybrat, ale využívali dostupné zbraně, které třeba odmítli odevzdat při demobilizaci v roce 1938. Někdo může namítat můj výběr, ale byl taktéž omezen dostupností zbraní na trhu, protože se z větší části považují za zbraně sběratelské a s historickou hodnotou. Jednalo se především o výběr zbraní úspěšných nejen ve válečném úsilí, ale především k výkonu myslivosti. Podotýkám, že pro válečný úspěch v druhé polovině druhé světové válce bylo třeba dosáhnout palebné převahy, takže užitím kulometů a samopalů nebo těžších zbraní k destrukci budov a měst.

Zjištěné informace o myslivecké legislativě, historii a střelných zbraních vyhodnocuji jako přínosné. Základy myslivecké etiky a způsoby lovu se datují do dob předešlých před druhou světovou válkou. Zbraně užívané myslivci v dobách válečného konfliktu byly popsány a testovány na střelnici. Popis umožňuje lepší představu o funkčnosti a zacházení s nimi.

V poslední řadě je práce rozšířena o přílohu, ve které se je možno dočíst o zemědělské politice Blut und Boden a šlechtění zvěře, což bylo důsledkem posedlosti

pro životní prostor a rasové čistoty. Zajímavostí jsou i zmíněné příběhy myslivců, kterým je věnována kapitola, takéž v příloze práce, pro jejich statečnost při pomoci odboji.

Jak již bylo zmíněno v úvodu, historie se neopakuje, ale klade stejné otázky, proto je důležité připomenout si jakoukoliv stránku této doby. Skvělé nápady můžeme zužitkovat pro náš prospěch a zdokonalovat je a ty špatné odsoudit a vyvarovat se jich.

8 Zdroje

8.1 Použitá literatura

- 1) Adamová K. & Lojek A. & Schelle K. & Tauchen J., 2017, Velké dějiny zemí Koruny české, Praha, ISBN 978-80-7432-000-2
- 2) Bramwell A., 1985, Blood and Soil: Walther Darre and Hitler's green party, Abbottsbrook
- 3) Cílek R., 2008, Jak šly dny, měsíce a roky: čas předmnichovský, Mnichov, druhá republika, protektorát, Řitka, ISBN 978-80-7475-231-5
- 4) Corni G. & Gies H., 1994, Blut und Boden: rassen ideologie und agrarpolitik im staat Hitlers, Idstein
- 5) Čejka E. & Richter K., 1979, Historické události - druhá světová válka: datová příručka, Praha
- 6) Dolínek V., & Šach J., 2018, Historické lovecké zbraně, Praha, ISBN 978-80-7442-096-2.
- 7) Dowswell P., 2009, Druhá svetová vojna: najvýznamnejšie udalosti, Praha, ISBN 978-80-7360-691-6
- 8) Hanák J., 2011, Historie českého puškařství a zdroje mysliveckých tradic: historie vývoje zbraní a lovu, myslivecké tradice, zvyky, obyčeje, legendy, významné osobnosti, Velké Bílovice, ISBN 978-80-87156-64-3
- 9) Hart B. H. L., 2000, Dějiny druhé světové války, Brno, ISBN 80-7217-117-8
- 10) Hart V., 2014, Úvod do myslivosti: historie, zvyky, tradice, Praha, ISBN 978-80-213-2495-4
- 11) Hernández J., 2011, Vše, co byste měli vědět o II. světové válce, Brno, ISBN 978-80-7217-926-8
- 12) Ivanov M., 2008, Atentát na Reinharda Heydricha, Praha, ISBN 978-80-7388-064-4
- 13) Kershaw I., 2017, Do pekel a zpět: Evropa 1914-1949, Praha, ISBN 978-80-257-2301-2
- 14) Klinka J. & Břečka J. & Kolesa V., 2007, Robert Matula - parašutista skupiny Wolfram, Zlín, ISBN 978-80-254-2414-8
- 15) Kovařík J., 2007, Myslivecké ceremoniály: praktická příručka, Praha, ISBN 978-80-239-7073-9

- 16) Kříbek J., 1995, Střelné zbraně, Brno, ISBN 80-85895-09-9
- 17) Letošníková L., 1980, Lovecké zbraně v Čechách, Praha
- 18) Liška P., 2008, Udělali si sami: příběhy podomácku upravených a vyrobených střelných zbraní, Praha, ISBN 978-80-204-1874-6
- 19) Lopez J. & Wiewiorka O., 2017, Mýty druhé světové války, Praha, ISBN 978-80-7243-941-6
- 20) Maser W., 2004, Hermann Göring: Hitlerův poladýn s janusovskou tváří: politická biografie, Praha, ISBN 80-7203-564-9
- 21) Michlová M., 2012, Protentokrát, aneb, Česká každodennost 1939-1945, Řitka, ISBN 978-80-87470-60-2
- 22) Ohler N., 2016, Totální rauš: drogy ve třetí říši, Brno, ISBN 978-80-7491-790-5
- 23) Overmans R., 1999, Deutsche militärische Verluste im Zweiten Weltkrieg, München, ISBN 3486563327
- 24) Padevět J., 2017, Tři králové: odbojová činnost legendární skupiny a vysílací místa radiostanic Sparta I a Sparta II, Praha, ISBN 978-80-200-2677-4
- 25) Peša V., 1972, V dvojím ohni: kronika partyzánského oddílu "Olga", Brno
- 26) Petzal D. E. & Bourjaily P., 2013, Kompletní manuál palných zbraní, Praha, ISBN 978-80-242-4148-7
- 27) Slanina M., 2012c, Puškařství: z historie puškařského řemesla v Čechách, Říčany u Prahy, ISBN 978-80-260-2503-0
- 28) Stronger Ch., 2012, Odstřelovač v akci: historie, vybavení, techniky, Praha, ISBN 978-80-87408-14-8
- 29) Sýs K., 2008, Akce Heydrich: příliš mnoho otazníků, Mnichovice, ISBN 978-80-87090-15-2
- 30) Šmíd J., 2016, Pušky a bodáky vz. 24 ve výzbroji československé, rumunské a německé armády, Praha, ISBN 978-80-270-0679-3
- 31) Šolc J., 2005, Přijďeme za svítání: diverze v neregulární válce československého odboje v letech 1939-1945, Praha, ISBN 80-206-0800-1
- 32) Vašek F. & Štěpánek Z., 2001, První a druhé stanné právo na Moravě: (1941-1942), Brno, ISBN 80-86137-64-3
- 33) Zámečníček K. & Vymazal V., 2018, Deník partyzána: z deníku Vincence Vymazala, člena partyzánského oddílu Olga v Chřibech v roce 1945, Olomouc, ISBN 978-80-87419-74-8

8.2 Zákony

- 1) Vládní nařízení č. 205/1939 Sb., o řádném výkonu myslivosti
- 2) Vládní nařízení č. 206/1939 Sb., kterým se zmocňuje ministerstvo zemědělství k úpravě hospodaření některými potravinami a krmivy
- 3) Vyhláška č. 365/1940 Sb., o dopravě zvěře z Protektorátu Čechy a Morava
- 4) Vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti
- 5) Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, v platném znění
- 6) Vyhláška č. 244/2002 Sb., kterou se provádí zákon o myslivosti, v platném znění
- 7) Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění
- 8) Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, v platném znění
- 9) Zákon o říšském občanství, 1935, Norimberk
- 10) Vyhláška č. j. 19.334 pres., ohledně styku mezi obyvatelstvem nežidovským a židovským

8.3 Ostatní

Osobní sdělení

- 1) Thompson G., 2018, osobní sdělení, Plzeň
- 2) Svoboda J., 2018, osobní sdělení, Praha
- 3) Kučera M., 2018, osobní sdělení, Slaný

Časopis

- 1) Šafář & Plesník, 2009, Ochrana přírody, Bělověžský prales, str. 32-33

Internetový zdroj

- 1) © Pigula T., 2017: Pět prestižních firem dneška, které spolupracovaly s nacisty (online) [cit. 17. 2. 2019], dostupné z <<https://zoommagazin.iprima.cz/zajimavosti/pet-prestiznich-firem-dneska-ktere-spolupracovaly-s-nacisty-pouzivate-jejich-vyrobky>>

Dokumenty

- 1) © 2006, A&E Television Networks, Velké bitvy historie – Kréta
- 2) © 2014, Quickfire Media, All, RightsReserved, Quickfire Media for National Geographic Channels, Hitlerovy příšery

Archiv

- 1) Vojenský ústřední archiv v Praze, 2018

Seznam obrázků

- 1) Obr. č. 1: **Vlajka Protektorátu Čechy a Morava** (www.vlast.cz, 2007)
- 2) Obr. č. 2: **Průřez náboje pro puškové zbraně** (Petzal & Bourjaily, 2013)
- 3) Obr. č. 3: **Průřez brokového náboje** (Petzal & Bourjaily, 2013)
- 4) Obr. č. 4: **Gew. 98** (Svoboda, 2019)
- 5) Obr. č. 5: **Mosin-Nagant** (Svoboda, 2019)
- 6) Obr. č. 6: **CZ vz. 24 s bodákem** (Kořánek, 2019)
- 7) Obr. č. 7: **Broková zbraň Hammerless** (www.doublegunshop.com)
- 8) Obr. č. 8: **Oficiální znak Blut und boden** (occultthirdreich.wordpress.com)

Příloha bakalářské práce

Obsah přílohy bakalářské práce

- 1 Válečné zajímavosti spojené s myslivci a lesníky
- 2 Nacistické šlechtění zvěře a jeho průběh
- 3 Bělověžský prales
- 4 Blut und boden
- 5 Ostatní
- 6 Vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti

1 Válečné zajímavosti spojené s myslivci a lesníky

13. dubna zpozorovala III. rota partyzánské skupiny Olga pod vedením pana Matouška zhruba třicet německých vojáků v Kudlovické dolině, která se nachází mezi Novou Dědinou a Kudlovicemi. 14. dubna, krátce po půlnoci, zahájila rota útok, ale německé síly v posledních hodinách plánování útoku zvýšily svoje početní síly. Boj netrval dlouho, protože se rota kvůli převaze nepřítele musela stáhnout. Čítala tři zraněné muže, se kterými se přesunuli do Divok. V nedaleké myslivně poskytl místní myslivec útočiště zraněným partyzánům a s přivolaným lékařem Zlámalem zachránili nejvážněji raněnému život. Ze strachu z odhalení, po převozu raněného do nemocnice, byli předtím informováni četníci o přepadu neznámými muži v lese. Následně bylo zraněnému partyzánovi povoleno ošetření v nemocnici bez jakéhokoliv podezření (Peša, 1974).

15. dubna dorazila nová skupina partyzánské skupiny Olga do Kudlovické doliny. Po seskupení mužů, a poskytnutí informací od místních obyvatel, zjistili, že nedaleké skladiště, které měli v úmyslu obsadit, je hlídané německými vojáky. Po vypracování plánu v noci skupina obklíčila skladiště a zaujala postavení. Jeden člen skupiny vlezl na pozemek skladiště a dostal se do kontaktu s německým vojákem, který začal křičet. Německý voják byl partyzány eliminován výstřelem do prsou a následné chvíle přinesly už jen prudkou palbu partyzánů do budovy skladiště a opětovanou palbu německých vojáků ze skladiště. Ani partyzány vhozené granáty dovnitř skladiště nezastavily německou střelbu. Partyzáni měli k dispozici i pancéřovou pěst, která ale selhala stejně jako celá akce. Blížící se nákladní automobily vylekaly partyzány v domnění, že se jedná o německé posily a stáhli se s jedním zraněným. Na místě zanechali jednoho mrtvého spolubojovníka ve zbrani. Později v okolí našli hájenku s hajným, který partyzánům poskytl útočiště a pomáhal s ošetřením zraněného. Následně hajný, které spadal i s lesníky v dobách druhé světové války pod myslivost, nahlásil Němcům vymyšlený příběh o mládenci a jeho milence. „Mládenec byl po cestě od dívky v lese postřelen banditou a já hajný jsem ho po nalezení odnesl ihned k ošetření domů.“ Němci historice uvěřili a povolili ošetření v nemocnici (Zámečníček, 2018).

Stále a ta samá partyzánská skupina, uvádí Zámečníček (2018), narážela na pohostinnost a nelhostejnost ostatních lidí. 24. dubna dorazila skupina do myslivny u Košíků, kde jim byl poskytnut azyl a také strava. Dalšího dne došlo k rozkazu a

přesunu k hájence pana Tománka, kde bylo zřízeno hlavní partyzánské stanoviště. Na budově zaválaly i Československé vlajky. Zde se převážně zdržovali partyzáni, kteří nedávno bojovali v sousedních dědinách, kde 17 statečných partyzánů, zastřelilo v tvrdém boji za několik minut 34 Němců. Noví partyzáni přicházeli a podávali informace o ústupu německých vojsk a postupu rudé armády, která právě osvobozovala Brno. Nejdůležitější informaci však podala Rusům samotná partyzánská skupina vysílačkou, kterou poskytli parašutistické skupiny vysazené u Salaše. Zpráva se týkala zajatého generálmajora Müllera, který se proslavil obléháním Stalingradu. Tento generál byl zajat 19. dubna 1945 v Hoštickém záměcku. Při přesunu německých vojsk tento generál odjel se svými strážnými pozdravit přítele, majitele zámku, hraběte Dubského, kde již náhodou čekali překvapení a o ničem netušící partyzáni. Generálmajor byl zajat a ostatní Němečtí zajatci postříleni ve sklepě. Tato významná operace přinesla i jednu další spravedlnost. Lstí a nucenou spoluprací rodiny hraběte Dubského, přijel na zámek okresní hejtman Koblischek. Hejtman byl následující dny partyzánským soudem obviněn z velezrady kvůli spolupraci s Němci a z udávání českého obyvatelstva. Rozsudek partyzánského soudu byl jednoznačný: „bodnutí bodákem do srdce, a to ihned.“ Rodina hraběte Dubského byla partyzány ušetřena, ale zlinčována a nakonec se správně postavila německým silám při přípravě vyhlazení obce Hoštice. Obec a její obyvatelé byli ušetřeni jen díky vystoupení hraběte a předáním dopisu, ve kterém partyzáni vyhrožovali Němcům odplatou na jejich rodinách ubytovaných podél Kroměříže. Němci ze strachu odjeli a vesnici zanechali bez krvavého potrestání za postřílené Němce ve sklepě a za zajetí generálmajora. I tyto činy nesly obdiv a touhu spolupracovat s partyzány, proto myslivci a lesníci poskytovali úkryty a svoji pohostinnost. Tománkova hájenka byla v nebezpečí a i přes to poskytl Tománek přístřeší partyzánům. 27. dubna na hájenku zaútočili Němci s kulometem a tři byli zajati. Partyzán Ladislav Vykoukal byl postřelen do plíce a ruky. Pár dnů po válce podlehl svému zranění i přes zásah lékařů (Zámečníček, 2018).

Jak uvádí Zámečníček (2018), další myslivci pomáhali partyzánům s velikým odhodláním. K Tománkově hájence dorazil uřícený nadlesní Kovář, který informoval o falešných partyzánech v Salaši, kteří seskupovali v jeho myslivně dobrovolně přicházející muže v domnění, že budou bojovat proti Němcům jako členi partyzánského oddílu Olga. Byli na požádání odvedeni do lesa, kde je falešní partyzáni zmasakrovali střelnými zbraněmi. Dvacátá oběť masakru byla Aloisie

Špičáková, která jako očitá svědkyně zahynula na následky bodných zranění. Současně na Tománkovu hájenku útočil jiný oddíl s mužem v bílém plášti, kteří po krátké palbě utekli. Rozzušení partyzáni v hájence u Tománka vyrazili k Salaši, kde začalo pronásledování aktérů masakru. Cca z 800 metrů spustili partyzáni na válečné zločince palbu z kulometu a některé zasáhly při útěku na louce. Zbylé dohnali a s vroucí krví v žilách utloukli, ubodaly nebo jinak umučili. Falešní partyzáni byli součástí rozsáhlejšího plánu na osvobození generálmajora Müllera. Dále Zámečníček (2018) uvádí, že při této akci zemřel i hlídač hájenky pan Václav Ranc, který byl Němci upálen.

Dalšího dne se nadlesní Kovář vyznamenal, když informoval postupující rumunskou armádu, že v Salaši pobývají partyzáni, nikoliv Němci. Zabránil tím zbytečné přestřelce spřátelených uniform, které o sobě vůbec netušili (Zámečníček, 2018).

V Protektorátu Čechy a Morava bychom našli mnoho jmen myslivců, hajných nebo lesníků, kteří aktivně pomáhali partyzánům nebo odboji proti německé okupaci. Nejzajímavější příběhy, které byly dohledány, jsou zmíněné výše, ale za své zásluhy si zaslouží vzdání úcty ještě minimálně tři jména. Beskydy, toto místo bylo působiště paraskupiny Wolfram a také partyzánské brigády Jana Žižky, která by se neobešla bez pomoci hajných nesoucí jména Josef Faldyna, František Kubala a Karel Kurečka. Ti byli bohužel 9. 11. 1944 za svoji protinacistickou činnost oběšeni v Kunovicích na Valašskomeziříčsku na lípách Svobody. Dle nařízení musela na návsi jejich těla zůstat viset 48 hodin pro výstrahu (Klinka, et. al., 2007).

Přes tyto statečné skutky se bohužel najdou i ty zbabělé a temné. Někteří občané žijící v Protektorátu Čechy a Morava bohužel pošpinili mysliveckou čest svými činy. Dle vyprávění Kučery (2018), pamětníka války, v Panenském Týnci žil sobecký myslivec pan Brázda se silnou touhou po legálním vlastnictví střelné zbraně, kterou z neznámých důvodů doma neměl. Všichni v Panenském Týnci o jeho touze věděli, včetně vrchního četníka Skuhravého. Nikdo však netušil, že by mohl nějak kolaborovat s Němci. Při průjezdu vojenského transportu německé armády v Panenském Týnci, vrchní četník Skuhravý zahrozil pěstí na projíždějící vojáky, kteří jej nechali bez povšimnutí. Brázda však tento čin bez povšimnutí nenechal a ohlásil jej na gestapu, které vrchního četníka Skuhravého zatklo a poslalo do vyhlazovacího tábora, kde zemřel. Brázda se stal kolaborantem, ale to mu nevadilo, povolení na svoji pušku obdržel, jako věrná osoba říše. Tomuto činu přihlížel i pan

Kopecký, podřízený Skuhravého, který po válce o zradě Brázdy vyprávěl panu Kučerovi.

2 Nacistické šlechtění zvěře a jeho průběh

Nacistický experiment, o kterém National Geographic Channel (2014) natočil dokument, který de facto umožňoval vrátit čas o devět tisíc let zpět a stvořit Pratura. Pratur, dle archeologických vykopávek, byl silné a až dva metry vysoké zvíře, které se podobalo zubrovi evropskému. Vědci SS se nezaměřovali pouze na pratura, ale chtěli vyšlechtit více prastarých zvířat, které by mohli vášniví nacističtí myslivci lovit.

Prvním krokem bylo zbavit se v Bělověžském lese a jeho okolí všech nežádoucích, a proto v červenci roku 1941 vyrazil 322. prapor pořádkové policie zatýkat a následně deportovat obyvatelstvo do koncentračních táborů. Každý kdo kladl sebemenší odpor, byl zastřelen a pohřben v jednom z mnoha masových hrobů. Odhaduje se, že bylo vypáleno 34 vesnic a usmrceno přes 7 000 lidí. Většina těchto zvěřstev byla důkladně zaznamenána v zachovaném deníku 322. praporu pořádkové policie s odůvodněním, že se prales stane přírodní rezervací Říšského maršála Hermanna Göring, jak uvedl dokument National Geographic Channel (2014).

Hermann Göring, po pozvání Polské vlády, lovil v Bělověžském pralesu ještě před válkou a účastnil se různých loveckých výstav, soutěží a akcí. Jednou z nich byla schůzka loveckých funkcionářů v Berlíně v listopadu 1937, kde obdivoval roh pratura a model Bělověžského pralesa. Pravděpodobně v tento moment si uvědomil, že tato oblast by byla vhodná pro vyčištění od nežádoucích obyvatel a znovuosídlení divokou lovnou zvěří pro vlastní i Říšské potřeby. Ještě před invazí do Polska a následně i Sovětského svazu tedy toužil po osobním vlastnictví Bělověžského pralesa. V Bělověžském pralesu nacházel poslední útočiště vlk, rys ostrovid, los evropský a dosud žijící zubr evropský. Posedlost nacistů po tomto území má i historické kořeny. Germáni byli mnohdy v římském období nazýváni jako lidé lesa a nejčistší rasa bez mísení s rasou jinou (National Geographic Channel, 2014).

Dr. Lutz Heck, zoolog, se snažil proměnit vizi pro zatím nic netušícího Göringa v realitu. V zahájení práce mu pomáhal již v roce 1925 jeho bratranec Heinz

Heck a plánovali vyšlechtit tvory, kteří vymřeli před staletími. Rodina Hecků měla k přírodě hodně blízko, protože samotný Lutz a jeho bratr byli ředitelé zoologických zahrad v Berlíně a Mnichově. Zajímali se o výzkum bizonů a práci s nimi a rozhodli se společně posunout tyto zvířata na novou úroveň. Nejen Hermanna Göringa, ale i je udivovaly příběhy o lovcích, kteří naháněli a lovili zvířata, jako byl například visent a již zmiňovaný pratur. Visent neboli zubr evropský v Bělověžském pralesi přežil, ale pratur dávno vyhynul a cílem bylo toto obrovské zvíře znovu oživit. Začali zkoumat dávné popisy praturů, jejich zbarvení a tvar rohů například i z jeskyních maleb ve španělských horách. Heckovi se domnívali, že každý domestikovaný dobytek a skot uchovává část genetické části pratury a všechny tyto části musí sjednotit v jediném zvířeti a dále jej šlechtit tak, aby byly eliminovány všechny znaky domestikovaného zvířete. Zpětné šlechtění se jevilo jako správná volba a cestování po Evropě přineslo první úspěchy v objevu plemen se speciálními znaky. Na Korsice byli objeveni divocí býci, ve Francii zase býci svalnatí a ve Španělsku býci bojovní. Zvířata splňovala požadavky v určitém chování, zbarvení i typu rohů a chovný program pratury se mohl plně rozjet, informace z National Geographic Channel (2014).

Program Hecků byl v souladu s ideologií Hitlerovy strany NSDAP, která se dostala k moci v roce 1933 a začala zavádět zákony s úrovní rasové čistoty a často používala výraz „křížení“ v souvislosti s dětmi smíšeného původu. Heckovi se s touto ideologií ztotožňovali a uvědomovali si v ní velikou příležitost. Lutz Heck se proto přidal ke členům SS a navázal kontakt s Hermannem Göringem, který neskrýval obdiv pro zvířecí predátory. Lutz si byl vědom potřebné podpory nacistické strany, kterou mohl Göring zařídit, proto mu dodával lvíčata a když příliš vyrostla, odvezl je zpět do zoo. Stali se přáteli a po pár společných lovech, Göring souhlasil s podporou programu všech zvířat, která měla být vysazena do Bělověžského pralesa. Například i Tarpana, což je divoký a agresivní předchůdce koně, program zpětného šlechtění zvířat také zahrnoval. Finanční příspěvky umožnily dovážet bizony a losy z Ameriky, jejichž geny měly dodat větší sílu šlechtěné zvěři. Cílem byl odchov divokých a agresivních zvířat pro lov a úplné vyloučení domácích nebo lidskou rukou krmených zvířat, která byla nazývána jako zdegenerovaná a pro lov nevhodná. Také zplození slabých potomků samcem a samicí, znamenal vyřazení z programu. Projekt týkající se pratury se potýkal s problémy. Vyšlechtěná zvířata sice vzhledem připomínala svoje předchůdce, ale stále

byla závislá na lidech, kteří je krmili. Byla tím pádem i neschopna samostatného života ve volné přírodě a nemohla se zatím stát zvířaty hodnými nacistického lovce Hermana Göringa (National Geographic Channel, 2014).

Na podzim roku 1938 byly vlakem po železnici převezeny do východní části Německa zvířata Lutze Hecka a vypuštěna do lesa, aby se ukázalo, jak si povedou v divočině. Energetické pohyby vyšlechtěných a silných zvířat přinesly první výsledky po dlouhém čekání od počátku experimentu. Lutz byl nadšený, ale ve skutečnosti, z výpovědí místních obyvatel, přestalo být bezpečné se do lesů vydávat. Argesivita vůči lidským návštěvníkům a rušení krmení vysoké zvěře znepokojovala mnoho lovců včetně Göringa (National Geographic Channel, 2014).

1. září 1939 Německo napadlo Polsko a rozpoutalo druhou světovou válku. Hitlerova smlouva se Stalinovým Sovětským svazem určovala území, které si tyto dvě země po dobytí Polska rozeberou. Pod Sovětský svaz spadala východní část země, včetně Bělověžského pralesa. Göring stále nemohl uskutečňovat svoje plány s touto přírodní rezervací. Válka však přinesla pozitiva pro Lutze Hecka. Vstup do okupovaného území a možnost odvozu zvířat z místních zoologických zahrad pro podporu svých chovných programů. Známý je smutný případ z Varšavské zoologické zahrady manželů Žabinských, kterým byla zvířata Německými okupanty ukradena a nepotřebná pozabijena. Naštěstí hrdinský a odhodlaný postoj manželů pomohl zachránit mnoho židovských rodin, které ukrývali ve sklepě svého domu v areálu zoologické zahrady, ze které byla zřízena chovná stanice pro dobytek (National Geographic Channel, 2014).

22. června 1941 Německá invaze, po obsazení západní strany Evropy, pokračovala do Sovětského svazu porušením mírového paktu Ribbentrop-Molotov. Od léta až ke konci podzimu se Německu podařilo obsadit rozlehlá území, mezi kterými byl konečně Göringův vytoužený Bělověžský prales. Dle německé propagandy a Heckovu názoru, půda ve východní části Evropy zdegenerovala kvůli místnímu typu obyvatel a lze ji zachránit pouze jeho projektem vysazování zvířat, lesů a celkové germanizace oblasti. Bělověžský prales znamenal v očích Hermana Göringa a Lutze Hecka opravdu hodně a spojením s pralesem Rominským a Augustovským chtěli vytvořit jeden obrovský přírodní prales, v jehož okolí by nebylo místo pro žádné Poláky ani Bělorusy (National Geographic Channel, 2014).

Plán na vytvoření přírodní rezervace, za kterou se samozřejmě skrývaly etnické čistky obyvatel, začal podporovat i Heinrich Himmler, který vyslal do oblasti

svoje jednotky. Obyvatelstvo v Bělověžském pralesi bylo posíláno do koncentračních táborů, vyhlazovacích táborů nebo na místě ihned zastřeleno. Tyto zvěrstva v oblasti poznamenaly během tří let desetitisíce lidí. Začaly zde jedny z prvních doložených případů holocaustu. Německá posedlost svými předky se nyní stala skutečností a mohlo začít přemísťování medvědů, vyšlechtěných bizonů a plánování vysazení Tarpanů do oblasti pralesa (National Geographic Channel, 2014).

Hermann Göring během vysazování zvěře nahradil policejní oddíly svými jednotkami Luftwaffe, aby pronásledovali opakovaně se vyskytující partyzány v oblasti pralesa. 30. března 1943 se odehrála lovecká výprava německých jednotek na partyzánské židy, které po zastřelení nechali pro výstrahu ležet mrtvé v pralesi. Ve skutečnosti se Němci nikdy plně nezmocnili pralesa ani po třech letech bojů (National Geographic Channel, 2014).

Po změně vývoje války bylo v Berlíně zničeno Heckovo chovné zařízení důsledkem bombardování. Některá zvířata ovšem přežila a Heckův vyšlechtěný skot je do dnes možný zahlédnout na rančích. Vnější vzhledem se podobá praturum, ale geneticky se jim nejspíše nepodobá, tvrdí vědci. Vysazená zvířata v Bělověžském pralesi byla vystřílena partyzány a vojáky rudé armády, aby na osvobozeném území nezůstala zdegradovaná zvířata, která jsou výtvorem Němců. Zubr evropský je stálým obyvatelem pralesa, uvedl dokument National Geographic Channel (2014), jako poslední informaci.

3 Bělověžský prales

Turisty označované místo, které je ukázkovým příkladem přírody a divočiny. Zachovalý les pralesovitého typu, který v minulosti pokrýval větší část nížin v Evropě. Bělověžský prales se může pochlubit několika mezinárodními oceněními. Organizace Spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu (UNESCO) jej zařadilo do seznamu světového dědictví i mezi biosférické rezervace. Bělověžský prales se stal i součástí soustavy chráněných území Evropských společenství Natura 2 000. Jako by toho nebylo málo, tak Rada Evropy udělila pralesu Evropský diplom, který se uděluje od roku 1965 chráněným a mimořádně spravovaným územím od Azorských ostrovů až po Ural (Šafář & Plesník, 2009).

Historie pralesa je rozsáhlejší než jeho obrovská plocha, ale první lidské zmínky sahají až do 14. století, kdy lidé putovali územím Bělověžského pralesa podél vodních toků. Jednalo se o polského krále Vladislava II, který potřeboval občerstvit svoje vojsko před bitvou u Grunwaldu. Les poskytoval i útočiště pro ustrašené lidi z morové epidemie, která se Evropou šířila velikou rychlostí. Lid si lesa ohromně vážil a na oplátku jim byl od panovníka země vydán dekret, který kraj osvobodil od placení daní, ovšem za povinnost les udržovat a pečovat o něj. Pralesa si vážili i ruští carové, kteří postupujícím časem získali nad územím moc, ale až teprve kabinet varšavský vyhlásil v území národní přírodní rezervaci. Stalo se tak v roce 1923. Zajímavý fakt je i ten, že v průběhu druhé světové války se o prales urputně bojovalo. Nacističtí pohlaváři chtěli les pro osobní účely k výkonu myslivosti, ale Wehrmacht při vedení války nutně potřeboval zdroj surovin, kterým bylo i dřevo. Od začátku války do dob, kdy Německo ztratilo nad správou kontrolu, se v pralesě vytěžilo přibližně 5 000 000 m³ dřeva. Německo tedy neprojevovalo neúctu jen k lidskému životu, ale i k této přírodní rezervaci, uvedli Šafář & Plesník (2009).

Další zajímavostí, kterou uvádějí Šafář & Plesník (2009), byla na běloruské straně roku 1991 podepsána dohoda mezi Ruskou federací, Ukrajinou a Běloruskem, která rozpustila tuto velmoc. Ale dost již o historii.

Poloha pralesa nezasahuje pouze do území jednoho státu. Západní část lesa spadá Polsku a zabírá přibližně 100 km². Východní část náleží Bělorusku a rozkládá se na větší ploše. Plocha činí podstatně větší rozlohu než strana polská. Jedná se o 1 770 km². V Bělorusku je park parkem národním a přísně chrání jen 157 km². Zbytek je považován za přechodnou zónu, ale to neznamená, že nespadá k ochrannému pásmu. Bělověžský prales se nachází v nadmořské výšce 150 – 170 metrů a je tvořen v jedné třetině jehličnany nacházející se na jeho okraji. Srdce pralesa je z většiny tvořené listnatými stromy s dosahujícím průměrným věkem 130 let. Samozřejmě vzácné duby, které prales zdobí i svými obdrženyými jmény jsou bez pochyb starší. Dokazuje to i jejich výška činící 40 metrů (Šafář & Plesník, 2009).

Obyvatelé pralesa jsou pečlivě zdokumentováni ve vědeckých institucích. V Bělověžském pralesě můžeme narazit na 1 100 druhů rostlin, 11 000 druhů bezobratlého hmyzu a 335 druhů obratlovců. S těmito počty je prales oblastí s největším výskytem druhů v Evropských nížinách. Nejznámější a největší evropský savec, zubr evropský, obývá prales v množství čítající 620 jedinců. Tento počet je

považován za hraniční, takže bylo rozhodnuto regulovat jejich počet příležitostným odstřelem. Bělověžská genetické linie zubra se odvozuje jen ze sedmi zvířat, z toho tři samice. Příbuzenské plemenitbě částečně zamezuje plot na hranici Polska a Běloruska (Šafář & Plesník, 2009).

Již zmiňované kácení Wehrmachtem, je i dnešním problémem. Německo sice prohrálo válku a Wehrmacht zanikl, ale to nezamezilo pokračování kácení. V dnešní době dokonce výsek podporuje Evropská unie svými dotacemi (Šafář & Plesník, 2009).

Bělověžský prales lze navštívit s průvodcem, ale na Běloruské straně je třeba opatření víza a při pobytu delším než tři dny, také registrace na policejní stanici (Šafář & Plesník, 2009).

4 Blut und Boden

Nacistická politika, která mohla v budoucnu splnit i potřeby myslivců, ale převážně se týkala zemědělství. Přes její zajímavost, i když není spjata s tématem práce, ji zmíním.

Název Blut und bodem byl vybrán záměrně, v překladu znamená krev a půda. Krev znamená odhodlanost a symbol čisté německé krve a půda jako životní prostor. Životní prostor, v tématice krve a půdy byl jednoznačný, německý farmář bude obhospodařovat půdu především v Polsku, které v očích Němců patří jim (Bramwell, 1985).

Předním představitelem této politiky byl Richard Walther Darré, který se narodil v Buenos Aires, ale před svojí nacistickou kariérou, se věnoval plemenitbě dobytka a jeho chovu. Tvrdil, že Německo musí najít svoji zašlou slávu a obnovit ji tvrdou prací. Vystěhováním některého obyvatelstva na venkov udrží zemědělství Německa a upevní tvrdé rolníky ve své práci. Jenže se Darré dostal do konfliktu s Paulem Schultze-Naumburgem, který zastával jiné názory, ale Hitlerovi se zalíbila politika Darrého, který dostal úkolem vybudovat úřad a plán s kampaní. Tři hlavní úkoly Darré vymyslel v jejím počátku, těmito úkoly bylo: využít nespokojenosti venkovského obyvatelstva, získat rolníky pro nacistickou podporu a při obsazování území tyto rolníky využít k vytlačování slovanského národa. S těmito myšlenkami se

ztotožňoval i Heinrich Himmler, šéf SS, který dostal úkolem vytvořil Lebensraum, což je životní prostor (Bramwell, 1985).

Ve volbách roku 1930 zaznamenali nacisté významnou podporu obyvatel z venkova, politika krve a půdy zaznamenala pravděpodobně úspěch. V roce 1933 nacisté převzali moc a Darré se definitivně chopil úřadu jako agrární politik s titulem Říšský selský vůdce. Byl jím sjednocen zemědělský průmysl ve spolky a podílel se na distribuci všech zemědělských produktů. Úřad byl rozdělen na tři části, první z nich bylo oddělení výchovy a očisty rolnické krve, dalším bylo oddělení zemědělské výroby a prostředky a posledním bylo oddělení pro kontrolování cen, nabídku a poptávku (Bramwell, 1985).

Corni & Gies (1994) informují, že politika Blut und Boden se však potýkala i s kritikou v armádních i statkářských sférách. Obávali se pozemkové reformy i přes kladení důrazů na to, že za vše mohou židé a půda jim byla z větší části zabavena. Zákon o dědičných statcích byl přeci jen vydán a určoval výměry 7,5 a 125 hektarů jako dědičné a nezczitelné. Pozemek nesměla rodina prodat ani zastavit a majitelům byl udělen titul sedlák, který měl být čestným titulem. Menší zemědělec byl jen rolníkem, ale obě pozice mohla vykonávat jen osoba čisté německé krve. Majitelem půdy nemohl být i duševně nebo fyzicky nemocný. Zákon se potýkal s dalším problémem. Majitelé pozemků se nemohli rozvíjet, protože ubyla možnost skupovat jiné pozemky a musely přijít různé novelizace a až roku 1943 se dosáhlo patričních uspokojení. Praktické využití nacházeli nacisté i v mladé krvi, kterou posílali na rok povinně na výpomoc. Objevili tak pracovní sílu, kterou nemuseli vyplácet a efektivně mohla pomáhat s orbou a udržováním zemědělských statků. Nacistická armáda rostla a tento krok byl tedy nevyhnutelný.

V roce 1933 se poprvé uskutečnily Dožínkové slavnosti, kterých se účastnilo statisíce lidí. Lidé s nacistickými symboly tvořili takzvanou „vůdcovu cestičku“, kterou Hitler procházel až k oltáři, kde jej selka korunovala na jakéhosi pohanského boha sklizně (Corni & Gies, 1994).

Všechny tyto kroky vedly i ke statistikám. Nová zemědělská politika zvedla zaměstnanost v zemědělském odvětví z 440 000 na 1,4 milionu obsazených pracovních míst. Produkce potravin stoupla z 68% na 83%. Důležité však bylo nesejít z kontaktu krve a půdy jinak program selže a zdegeneruje, hlásali nacisté (Corni & Gies, 1994).

Zkráceně řečeno, program měl přinést novou a silnou rasu rolníků, kteří vyprodukují dostatek potravin pro případnou krizi a Německo tak opět nespadne k hladomoru jako po Velké válce. Mladí lidé byli využíváni k pracím a Wehrmacht mohl vést rozsáhlé válečné operace s dostatečnou lidskou silou. Posledním faktem je i krajina, která měla být v Rusku srovnána se zemí a znovuvybudována se zemědělskými dvorci, tvořící jakýsi středověký hrad sloužící jako opevnění proti nepříteli, zmiňují se Corni & Gies (1994).

Obr. č. 9 Oficiální znak Blut und Boden (occultthirdreich.wordpress.com)

5 Ostatní

Poslední důležitý fakt, který bych rád zmínil je ten, že horští myslivci nebyli klasičtí myslivci, jak se lidé možná domnívají. Byla to elitní výsadková jednotka Hitlera, o kterou de facto přišel při útoku na ostrov Kréta. Od té doby dával za vinu toto selhání letectvu, a proto se projevilo i při bojích ve Stalingradu. Platil zákaz startu letadel, které dopravovali horské myslivce na Krétu. Tím pádem nebylo dostatek strojů, které by zásobovaly bojující ve Stalingradu. Horští myslivci jsou stále aktivní jednotkou německé armády (A&E Television Networks, 2006).

6 Vládní nařízení 127/1941 Sb., o myslivosti

127/1941 Sb.

Vládní nařízení

ze dne 31. března 1941

o myslivosti.

Vláda Protektorátu Čechy a Morava nařizuje podle § 1, odst. 1 nařízení říšského protektora v Čechách a na Moravě ze dne 12. prosince 1940, Věstn. str. 604, kterým se prodlužují a mění některá ustanovení ústavního zákona zmocňovacího ze dne 15. prosince 1938, č. 330 Sb.:

První oddíl.

Právo myslivosti.

§ 1

Obsah práva myslivosti.

(1) Právo myslivosti je výlučné oprávnění stíhatí lovnou zvěř, ji chytati, složiti a sobě přivlastniti.

(2) Právo myslivosti obsahuje také výlučné oprávnění přivlastňovati si lovnou zvěř zhaslou, padlou a shozy paroží, jakož i vejce lovné zvěře pernaté a oprávnění ničiti hnízda nechráněných pernatých dravců.

(3) Právo myslivosti je podrobena omezením tohoto nařízení.

§ 2

Lovná zvěř.

(1) Lovná zvířata (zvěř) jsou:

a) zvěř jelení, daňčí, jelení Dybowského, sika, viržinská, mufloní, srnčí, kamzičí a černá, svišti, zajáci, divocí králíci, vydry, jezevci, lišky, rysi, divoké kočky, kuny lesní, kuny skalní, norkové, tchoři, hranostajové, lasičky, veverky (srstnatá zvěř);

b) zvěř tetřeví a tetřívčí, jeřábčí, divocí krocani, koroptve, křepelky, bažanti, divocí holubi, drozdi, sluky, dropi, brodiví ptáci, chřástalové, jeřábi, denní a noční dravci, havrani, vrány, straky, sojky, divoké labutě, divoké husy, divoké kachny a všichni ostatní bahňáci a vodní ptactvo (pernatá zvěř).

(2) Vládním nařízením mohou být další zvířata prohlášena za lovná.

(3) K vysoké zvěři podle tohoto vládního nařízení patří: zvěř jelení, daňčí, jelení Dybowského, sika, viržinská, mufloní, kamzičí, černá a tetřeví. Všechny ostatní druhy zvěře patří ke zvěři drobné.

§ 3

Právo myslivosti vlastníka pozemku.

Právo myslivosti přísluší vlastníku na jeho pozemku. Je nerozlučně spojeno s vlastnictvím k pozemku. Jako samostatné věcné právo nemůže být zřízeno.

§ 4

Myslivecké zásady a povinnost péče.

Myslivost je vykonávati jen podle všeobecně uznaných mysliveckých zásad (myslivecký obyčej). Myslivec má právo a povinnost pečovati o zvěř. Je zapověděno ohrožovati stav zvěře nepřiměřeným odstřelem nebo některý druh zvěře vyhubiti.

Druhý oddíl.

Výkon práva myslivosti a honební okrsky.

1.

Všeobecně.

§ 5

Honební okrsky.

(1) Právo myslivosti smí být vykonáváno jen na honebních okrscích (vlastních honebních okrscích a společenstevních honebních okrscích) a na pozemcích, které jsou přičleněny k vlastním honebním okrskům nebo k společenstevním honebním okrskům.

(2) Na vlastním honebním okrsku je oprávněn k výkonu myslivosti vlastník nebo uživatel pozemku. Je-li vlastníkem nebo uživatelem několik osob nebo právnická osoba, a ani nebude výkon myslivosti propachtován, ani myslivost nebude vykonávána ustanoveným myslivcem, je oprávněn k výkonu myslivosti ten, koho vlastník (uživatel) honebního okrsku označí nižšímu mysliveckému úřadu. Počet osob oprávněných k výkonu myslivosti v jednom vlastním honebním okrsku může být omezen.

(3) Na společenstevních honebních okrscích přísluší výkon práva myslivosti honebnímu společenstvu.

§ 6

Tvoření honebních okrsků.

(1) Aby vytvoření honebních okrsků bylo v souladu se zásadami péče o myslivost, budou honební okrsky zaokrouhlovány. K tomuto účelu mohou být pozemky od některého honebního okrsku odděleny nebo k některému honebnímu okrsku přiřčeny. To se může stát také výměnou pozemků sousedních honebních okrsků.

(2) Přirozené a umělé vodní toky, cesty, průhony a železniční tělesa, jakož i jiné úzké pozemky tvoří honební okrsek, jestliže nedovolují podle svého rozsahu a povahy samy o sobě řádný výkon myslivosti, a stejně tak nepřerušují souvislost honebního okrsku a nezakládají souvislost ke tvoření honebního okrsku mezi pozemky ležícími odděleně.

(3) Byly-li k vlastnímu honebnímu okrsku přiřčeny pozemky cizí, hledí se na to jako na poměr pachtovní. Dohody o výši pachtovného vyžadují písemné formy. Nedojde-li k dohodě o pachtovném, rozhodne o něm v nesporném řízení okresní soud, v jehož obvodu leží honební okrsek nebo převážná jeho část.

§ 7

Zahájené okrsky; klid myslivosti.

(1) Na pozemcích, které nenáleží k žádnému honebnímu okrsku, a na zahájených okrscích je myslivost v klidu.

(2) Zahájené okrsky jsou:

1. budovy, sloužící k pobytu lidí, a budovy, které s takovými budovami prostorově souvisí,
2. nádvoří a domovní zahrady, které přímo souvisí s domem a jsou jakýmkoli plotem ohrazeny anebo dokonale uzavřeny,
3. silnice, cesty a prostranství v uzavřených osadách,
4. hřbitovy.

(3) Zcela nebo částí plochy mohou být zahájeny:

1. veřejná zařízení,
2. pozemky jakéhokoli druhu v zastavěném území, na kterých by lov ohrožoval veřejný pořádek a bezpečnost,
3. pozemky dokonale uzavřené nebo jinak uzavřeny přístupem lidí a jejichž vchody a záskoky se dají uzavřít.

(4) Vlastníkům pozemků, na kterých je myslivost v klidu (odstavec 1), může být povolen omezený výkon myslivosti.

2.

Vlastní honební okrsky.

§ 8

(1) Vlastní honební okrsky jsou souvislé pozemky, jejichž vlastníkem nebo uživatelem je táž osoba nebo totéž sdružení osob a které mají výměru nejméně 115 ha.

(2) Nejmenší výměra vlastních honebních okrsků může být zvýšena až na 300 ha. Nejvyšší myslivecký úřad může nejmenší výměru vlastních honebních okrsků stanovit také jinak.

(3) Pozemky dokonale uzavřené ploty, zdmi a pod., jakož i pozemky s výměrou pod 115 ha, ležící při hranicích Německé říše, může nejvyšší myslivecký úřad prohlásit všeobecně nebo za určitých podmínek za vlastní honební okrsky. Při tom může stanovit, že myslivost v těchto okrscích smí být vykonávána toliko omezeně.

3.

Společenstevní honební okrsky.

§ 9

Utvoření.

(1) Všechny pozemky jedné obce (politické obce), které nenáleží k vlastnímu honebnímu okrsku, tvoří společenstevní honební okrsek, jsou-li souvislé a mají-li nejméně 250 ha honební plochy.

(2) Nejmenší výměra společenstevních honebních okrsků může být zvýšena až na 500 ha plochy. Nejvyšší myslivecký úřad může nejmenší výměru společenstevních honebních okrsků stanovit také jinak.

(3) Dělení společenstevních honebních okrsků na několik samostatných okrsků lze připustit. Souvislé pozemky různých obcí, které jinak vyhovují podmínkám pro společenstevní honební okrsek, mohou být spojeny ve společenstevní honební okrsky.

§ 10

Honební společenstvo.

(1) Oprávnění k myslivosti v jednom společenstevním honebním okrsku tvoří honební společenstvo, způsobilé jako veřejnoprávní korporace k právům.

(2) Záležitosti honebního společenstva spravuje honební starosta. Zastupuje společenstvo před soudem i mimo soud. Má k ruce tříčlenný honební výbor, jehož činnost je poradní.

(3) Honebního starostu, jeho zástupce a členy honebního výboru jmenuje dohlédací úřad nad obcí. Mají být členy honebního společenstva.

(4) Přiřčeny-li se pozemky několika oprávněných k myslivosti k vlastnímu honebnímu okrsku, tvoří vlastníci pozemků honební společenstvo podle odstavce 1.

§ 11

Využití honitby.

- (1) Honební společenstvo využívá honitby zpravidla propachtováním.
- (2) Honební starosta může se souhlasem nižšího mysliveckého úřadu myslivost ponechat v klidu nebo ji dát na účet společenstva vykonávat ustanoveným myslivcem.
- (3) Honitba musí být propachtována, požádají-li o to členové honebního společenstva, kterým přísluší právo myslivosti dohromady více než na polovinu společenstevního honebního okrsku.
- (4) Výtěžek z využití honitby se rozdělí členům společenstva zásadně podle plošné výměry jejich zúčastněných pozemků. Bližší ustanovení o rozdělení výtěžku a o uplatnění nároku budou vydána zvláštním nařízením.

Třetí oddíl.

Účast třetích osob při výkonu práva myslivosti.

§ 12

Pacht honitby.

- (1) Výkon práva myslivosti ve svém celku může být propachtován třetím osobám. Předmětem smlouvy o propachtování honitby nemůže být část výkonu práva myslivosti. Propachtovatel si však může vyhradit z využití honitby část, vztahující se na určité druhy zvěře.
- (2) Propachtování části honebního okrsku je přípustné jen tehdy, je-li v souladu s udržení přiměřeného stavu zvěře jak na propachtované, tak i na zbývající části honebního okrsku.
- (3) Smlouva o propachtování honitby musí být schválena nižším mysliveckým úřadem. Musí být uzavřena písemně. Pachtovní doba musí činit pro honitby se zvěří drobnou nejméně 9 roků, pro honitby se zvěří vysokou nejméně 12 roků. V pochybnostech rozhodne nižší myslivecký úřad, je-li honitba honitbou se zvěří vysokou či se zvěří drobnou.
- (4) Pachtýřem může být jen ten, kdo měl nejméně 3 roky roční honební lístek v území Velkoněmecké říše a prokáže, že je členem mysliveckého svazu uznaného nejvyšším mysliveckým úřadem. Nejvyšší myslivecký úřad může připustit výjimky.
- (5) Pachtovní smlouvy je uzavřít podle vzoru, který vydá nejvyšší myslivecký úřad.
- (6) Při propachtování honebních okrsků, které přímo sousedí s větší přírodní rezervací, může Protektorát Čechy a Morava uplatňovat nárok na pacht těchto okrsků za pachtovné v místě přiměřené. Ustanovení § 6, odst. 3, věty druhé a třetí platí obdobně.

§ 13

Spolupacht, další propachtování a podpacht.

- (1) Počet pachtýřů honitby, které lze současně připustit na jednom honebním okrsku (spolupacht), může být omezen.
- (2) K platnosti smlouvy, podle které má právo výkonu myslivosti přejít za plat s pachtýře honitby na někoho jiného (další propachtování), je potřebí schválení nižšího mysliveckého úřadu, a to i tehdy, když první pachtýř i nadále zůstává propachtovateli ze smlouvy zavázán. Schválení je i tehdy třeba, jestliže vedle pachtýře má být někdo jiný jako spolupachtýř oprávněn k výkonu myslivosti.
- (3) Smlouva, podle které pachtýř na někoho jiného převede výkon práva myslivosti za plat tak, že propachtovatel nevstoupí do přímého právního poměru k oné osobě (podpachtování), je bez újmy ustanovení § 14, odst. 2, věty druhé přípustná jen se schválením nižšího mysliveckého úřadu a jen tehdy, je-li na to v pachtovní smlouvě pamatováno.

§ 14

Povolení k lovu.

- (1) Oprávněný k výkonu myslivosti může udělit třetí osobě (loveckému hostu) povolení k lovu. Udělení tohoto povolení vyžaduje písemné formy.
- (2) Udělení povolení k lovu za plat a jiné přenesení výkonu myslivosti za plat jsou podrobena tímž omezením jako podpacht, pokud nejde o přechodné přenechání. Přechodné přenechání výkonu myslivosti za plat upraví prováděcí nařízení.
- (3) Nižší myslivecký úřad může z důvodů péče o myslivost nebo z důvodů veřejné bezpečnosti bezplatně vydávání povolenek k lovu anebo jinou bezplatnou účast jiných osob na lovu učinit závislým na svém schválení, je omezit nebo docela zakázat.
- (4) Lovecký host smí vykonávat myslivost bez doprovodu oprávněného k výkonu myslivosti jen tehdy, má-li při sobě povolenku, kterou mu vydal oprávněný k výkonu myslivosti.
- (5) Lovecký host není oprávněným k výkonu myslivosti podle tohoto nařízení.

§ 15

Neplatnost smluv o honbě.

- (1) Smlouvy, které se přičítají ustanovením §§ 12 až 14 nebo předpisům podle nich vydaným, jsou neplatné.
- (2) Nižší myslivecký úřad může po dobu zahájené právní rozepře o neplatnost pachtovní smlouvy zakázat pachtýři výkon myslivosti a svěřiti ochranu a využití myslivosti myslivci jím ustanovenému.

§ 16

Změna vlastníka pozemku.

- (1) Zcizitel pozemku, náležejícího k propachtovanému vlastnímu honebnímu okrsku, je povinen zcizení oznámiti neprodleně pachtýři honitby. Nabyvatel propachtovaného vlastního honebního okrsku

nebo takových jeho částí, které mají nejmenší výměru vlastního honebního okrsku, vstupuje vůči pachtýři honitby v práva a povinnosti zcizitele. Nabyvatel a pachtýř však mohou smlouvu o pachtu honitby vypovědět ke konci pachtovního roku s pololetní lhůtou.

(2) Zcizí-li se pozemky propachtovaného společenstevního honebního okrsku, které mají samy o sobě nebo spolu se sousedními pozemky nabyvatelovými nejmenší výměru předepsanou pro vlastní honební okrsky a utvoří-li se tak vlastní honební okrsek, zaniká co do zcizených pozemků smlouva o pachtu honitby koncem honebního roku. Honební starosta je povinen neprodleně oznámiti pachtýři honitby úbytek plochy společenstevního honebního okrsku.

§ 17

Změny honebního okrsku.

(1) Vyloučí-li se z propachtovaného honebního okrsku nějaký pozemek, sníží se pachtovné přiměřeně k velikosti vyloučené honební plochy.

(2) Připojí-li se nějaký pozemek k propachtovanému honebnímu okrsku, zvýší se pachtovné přiměřeně k velikosti připojené honební plochy.

(3) Zvětší-li nebo zmenší-li se honební okrsek na honební ploše o více než jednu pětinu, může pachtýř smlouvu ke konci pachtovního roku s pololetní lhůtou vypovědět. Stejně platí, způsobí-li mimořádná změna ve způsobu a možnosti využití honbiště trvalé a tak podstatné omezení výkonu myslivosti, že nelze na pachtýři se zřetelem ke změně základů smlouvy žádati, aby ve smluvním poměru setrval.

(4) Přestane-li být propachtovaný honební okrsek samostatným honebním okrskem, protože některý pozemek byl vyloučen, zaniká pachtovní smlouva.

§ 18

Úmrtí pachtýře honitby.

(1) Zemře-li pachtýř před uplynutím pachtovního období, může dědic vypovědět pachtovní smlouvu s pololetní lhůtou ke konci pachtovního roku.

(2) Je-li dědiců několik, smí vykonávat práva z pachtovní smlouvy jen tolik z nich, kolik pachtýřů je přípustno podle § 13, odst. 1. Oprávnění k výkonu myslivosti jsou v tomto případě ti dědicové, kteří byli od spoludědiců označeni nižšímu mysliveckému úřadu. Neoznačí-li dědicové ve lhůtě stanovené nižším mysliveckým úřadem tomuto úřadu ani dědice jako oprávněné k výkonu myslivosti ani neoznámí své rozhodnutí, zda hodlají myslivost vykonávat sami, zda ji hodlají dále propachtovat, dáti do podpachtu nebo dáti vykonávat ustanoveným myslivcem, pachtovní smlouva zaniká.

(3) Zánik osoby právnické rovná se smrti osoby fyzické.

§ 19

Zánik pachtovní smlouvy.

(1) Kromě případu § 18, odst. 2 pachtovní smlouva zaniká, bude-li pachtýř vyloučen z uznaného mysliveckého svazu (§ 56) nebude-li mu honební lístek vydán nebo bude-li mu odňat. Nejvyšší myslivecký úřad může připustiti výjimky.

(2) Zanikne-li pachtovní smlouva podle § 18, odst. 2 nebo podle odstavce 1, nahradí pachtýř náklady nového propachtování.

(3) Nehledíc k zániku smlouvy zůstává pachtýř povinen platiti pachtovné dále až do doby, kdy se honitba znovu propachtuje nebo kdy by mohla být přiměřeně propachtována. Tato povinnost zaniká šest měsíců po zániku smlouvy.

§ 20

Výpověď pachtovní smlouvy.

(1) Propachtovatel může pachtovní smlouvu před uplynutím pachtovní doby zrušiti bez dodržení výpovědní lhůty, jestliže pachtýř:

a) opětovně nebo hrubě jedná proti zákonným nebo smluvním ustanovením o výkonu myslivosti,

b) po předchozí výzvě k placení je déle než 3 měsíce v prodlení s placením pachtovního.

(2) Propachtovatel může vypovědět pachtovní smlouvu s pololetní lhůtou ke konci pachtovního roku, je-li pachtýř déle než 3 měsíce v prodlení se splněním povinnosti k náhradě škody způsobené zvěří nebo honbou na pozemku, náležejícím k honebnímu okrsku, která mu byla pravoplatně uložena.

(3) V případě výpovědi podle odstavce 1 nebo odstavce 2 nahradí náklady nového propachtování pachtýř. V případě odstavce 1 platí kromě toho pro povinnost pachtýřovu k dalšímu placení pachtovního obdobně ustanovení § 19, odst. 3.

(4) Pachtýř může, kromě případů § 17, odst. 3, vypovědět pachtovní smlouvu s pololetní lhůtou ke konci pachtovního roku i tehdy, prokáže-li vysvědčením úředního lékaře, že je pro tělesný nebo duševní neduh trvale neschopen k výkonu myslivosti.

(5) Pololetní výpovědní lhůta ke konci pachtovního roku platí také v případech §§ 25 a 26 konkursního řádu.

§ 21

Právní postavení spolupachtýřů.

(1) Spolupachtýři odpovídají propachtovateli z pachtovní smlouvy jako spoludlužníci rukou společnou a nerozdílnou. Je-li na pachtovní smlouvě zúčastněno několik spolupachtýřů a smlouva se vůči jednomu pachtýři vypoví nebo zanikne, může propachtovatel pachtovní smlouvu vypovědět i vůči

ostatním spolupachtýřům ke dni ke kterému nejpozději zanikne povinnost vyloučeného spolupachtýře. Propachtovatel musí dáti výpověď neprodleně, jakmile smlouva byla vypověděna nebo zanikla v poměru k spolupachtýři, který má býti vyloučen.

(2) Nepoužije-li propachtovatel práva výpovědi, které mu přísluší podle odstavce 1, zmenšuje se závazek zbývajících spolupachtýřů ze smlouvy přiměřeně k podílu vyloučeného spolupachtýře.

Čtvrtý oddíl.

Honební lístek.

§ 22

Všeobecně.

(1) Kdo vykonává myslivost, musí s sebou nositi honební lístek, platný v Protektorátě Čechy a Morava, znějící na jeho jméno, opatřený podobenkou z poslední doby, a ukázati jej na požádání veřejným bezpečnostním orgánům, jakož i oprávněným k ochraně myslivosti.

(2) Honební lístek pro Protektorát Čechy a Morava vydává nižší správní úřad jako roční honební lístek na celý honební rok (1. duben až 31. březen) anebo jako denní honební lístek na pět po sobě jdoucích dnů.

(3) Protektorátní honební lístek platí na celém území Protektorátu Čechy a Morava. Platnost říšských honebních lístků v Protektorátu Čechy a Morava vyhrazuje se zvláštní úpravě.

(4) Vydání protektorátního honebního lístku může býti učiněno závislým na vykonání myslivecké zkoušky uchazečem.

(5) Roční honební lístek může býti zároveň zbrojním pasem.

(6) Platnost honebních lístků vydaných před účinností tohoto nařízení upraví zvláštní vládní nařízení.

§ 23

Komu musí býti honební lístek odepřen.

(1) Honební lístek musí býti odepřen:

1. osobám, proti kterým jsou námitky,

2. osobám, kterým ještě není 14 let,

3. osobám zbaveným svéprávnosti,

4. osobám, které pro tělesné nebo duševní vady nejsou způsobilé bezpečně ovládati pušku,

5. osobám, jejichž dosavadní chování vzbuzuje obavy, že budou zacházeti neopatrně se střelnou zbraní,

6. osobám, kterým byl odňat honební lístek, po dobu odnětí (§ 58, odst. 2),

7. osobám pravoplatně odsouzeným k trestům káznice, těžkého žaláře nebo žaláře anebo postaveným pod policejní dozor, dále osobám, kterým byla odňata čestná práva občanská nebo které byly odsouzeny ke ztrátě volebního práva do obcí, jestliže od vykonání, prominutí nebo promlčení výkonu trestu nebo ode dne, do kdy trval policejní dozor nebo ztráta čestných práv občanských nebo ztráta volebního práva do obcí, neuplynulo dosud 10 let,

8. osobám, které neprokáží dostatečné pojištění proti následkům odpovědnosti z výkonu myslivosti,

9. židům včetně osob pokládáných za židy,

10. osobám, které byly pravoplatně odsouzeny pro úmyslné trestné činy proti bezpečnosti těla a života, pro zprotivení nebo násilí na veřejnoprávních orgánech, počítajíc v to osoby oprávněné k ochraně myslivosti, nebo pro úmyslné jednání proti předpisům o zbraních, střelivu a třaskavinách.

(2) Denní honební lístek musí býti odepřen kromě případů odstavce 1 osobám, které nemají řádný zbrojní pas.

§ 24

Komu může býti honební lístek odepřen.

Honební lístek může býti odepřen zejména:

1. osobám, kterým ještě není 18 let,

2. osobám, které byly pravoplatně odsouzeny pro krádež, pytláctví nebo držení pytláckého náčiní, pro zpronevěru, podílnictví na krádeži nebo na zpronevěře, přechovávání, podvod, pro trestný čin spáchaný z nedbalosti střelnou zbraní nebo pro jednání z nedbalosti proti předpisům o zbraních, střelivu a třaskavinách,

3. osobám, které byly pravoplatně odsouzeny pro padělání honebního lístku nebo povolenky k lovu,

4. osobám, které byly v posledních pěti letech pravoplatně odsouzeny soudem nebo v řízení správním pro lesní nebo polní krádež, pro jednání trestné podle jiných předpisů o lesním a polním pachu, pro jednání proti předpisům na ochranu myslivosti nebo na ochranu druhů zvířat, nebo pro týrání zvířat,

5. osobám, které nemají bydliště na území Velkoněmecké říše,

6. osobám, které nemají německou státní nebo protektorátní příslušnost,

7. osobám, které ohrožují čest myslivectva nebo proti kterým jsou námitky rázu mysliveckého,

8. osobám, proti kterým se vede řízení u čestného soudu nebo soudní řízení trestní, pokud při odsouzení honební lístek musí nebo může býti odepřen.

§ 25

Honební lístek pro mladistvé.

(1) Osobám, kterým ještě není 21 let, může být vydán honební lístek pro mladistvé. Tento honební lístek opravňuje jen k výkonu myslivosti za doprovodu osoby, oprávněné k výchově nebo za dozoru osoby, písemně pověřené od osoby oprávněné k výchově; neopravňuje k účasti na společných honech.

(2) Osobám, které dokonaly 14. rok věku, nedosáhly však ještě 16. roku, smí být vydán jen honební lístek pro mladistvé.

§ 26

Odnětí honebního lístku.

Jestliže skutečnosti, za kterých je honební lístek odepřít, nastanou teprve po vydání honebního lístku anebo se úřad, který honební lístek vydal, o nich doví, je tento úřad v případech § 23 a § 25, odst. 2 povinen a v případech § 24 a § 25, odst. 1 oprávněn prohlásit honební lístek za neplatný a odejmouti jej.

§ 27

Dávky za honební lístky.

(1) Za vydání honebního lístku vybírá se dávka za úřední úkony ve věcech správních.

(2) Lesním úředníkům a zřízcům, myslivcům z povolání a osobám v řádném lesnickém nebo mysliveckém školení mohou být vydávány honební lístky bezplatně.

Pátý oddíl.

Zvláštní práva a povinnosti při výkonu myslivosti.

§ 28

Právo cesty.

Kdo vykonává myslivost, ale nemá přístup k honbišti po cestě určené k obecnému užívání, anebo jen s přílišnou oklikou, je oprávněn vstoupit s loveckou výzbrojí na cizí honební okrsek také po cestě, která není určena k obecnému užívání (nutná myslivecká cesta); tuto cestu určí, je-li třeba, nižší správní úřad. Při užívání nutné cesty smějí být nošeny střelné zbraně jen nenabitě a v pouzdře nebo se zavázaným zámkem, psi musí být voděni jen na šňůře. Vlastník pozemku, přes který vede nutná cesta, může požadovat přiměřený uznávací poplatek, který stanoví na návrh jednoho z účastníků nižší správní úřad.

§ 29

Lovecká zařízení.

(1) Kdo vykonává myslivost, smí v honebním okrsku zřizovat zvláštní zařízení, jako krmelce, posedy a lovecké chaty, jen se souhlasem vlastníka pozemku. Vlastník je povinen dát souhlas, lze-li na něm žádati, aby zařízení trpěl, a dostane-li přiměřené odškodnění, které stanoví na návrh jednoho z účastníků nižší správní úřad.

(2) Ve společenstevních honebních okrscích je zařízení zřízená podle odstavce 1 přenechati nástupci v myslivosti, žádá-li o to, za přiměřené odškodnění. Nedojde-li k dohodě, rozhodne v nesporném řízení okresní soud, v jehož obvodu leží honební okrsek nebo převážná jeho část.

(3) Nepovoláním osobám je zakázáno vystupovati do vysokých posedů, vstupovati do záští, posedů a loveckých chat a jinak užívat loveckých zařízení.

§ 30

Postřelená zvěř spárkatá.

(1) Přejde-li postřelená zvěř spárkatá do sousedního honebního okrsku, má střelec podle možnosti zřetelně označit místo nástřelu a přechodu zvěře. Kromě toho má přechod zvěře neprodleně ohlásit oprávněnému k výkonu myslivosti v sousedním honebním okrsku nebo jeho zástupci. K dohledávce má nabídnouti buď sám sebe nebo osobu, která případ zná.

(2) Stejnou povinnost má oprávněný k výkonu myslivosti, jakmile se o přechodu postřelené zvěře spárkaté doví. Povinnost ohlašovací je také při přechodu postřelené zvěře spárkaté do sousedních honebních okrsků na území Velkoněmecké říše hraničících s Protektorátem Čechy a Morava.

§ 31

Sledování zvěře.

(1) Sledovati postřelenou zvěř spárkatou do cizího honebního okrsku (§ 30) jest přípustné jen na základě zvláštního písemného ujednání.

(2) Není-li o sledování zvěře ujednáno něco jiného, platí tato ustanovení:

a) bude-li postřelen kus spárkaté zvěře a přejde-li přes hranici, avšak zhasne v dohledu, je střelec oprávněn, aniž napřed uvědomí sousedního oprávněného k výkonu myslivosti nebo jeho zástupce, kus na místě vyvrhnout a ošetřit. Odklidit kus není přípustné. Uvědomení se má stát neprodleně. Není-li jiných ujednání, patří trofej střelci a zvěřina tomu, kdo je oprávněn k výkonu myslivosti na místě nálezu;

b) přejde-li kus spárkaté zvěře přes hranici, aniž zhasne v dohledu, je zřetelně označit nástřel a místo přechodu; jinak se však postupuje podle § 30. Přejde-li kus při dohledávce na výřad, platí ustanovení pod písm. a). Bude-li od dohledávky upuštěno, nemá střelec žádný nárok. Bude-li

dohledávka přerušena pro tmou nebo pro nepříznivé počasí, a bude-li v ní pokračováno příštího rána nebo za příznivého počasí, nemá se za to, že bylo od ní upuštěno.

(3) Při překračování hranic nesmí býti střelná zbraň vzata s sebou, pokud to písemné ujednání o sledování zvěře výslovně nedovoluje.

§ 32

Nákazy zvěře.

(1) Objeví-li se nákaza zvěře, musí to oprávněný k výkonu myslivosti neprodleně oznámit nižšímu mysliveckému úřadu. Nižší myslivecký úřad vydá po slyšení příslušného úředního veterináře osobám oprávněným k výkonu myslivosti pokyny potřebné k potírání nákazy.

(2) Objeví-li se dobytčí nákazy, které prokazatelně mohou býti přenášeny zvěří nebo lidmi, nebo nemoci, které jsou přenosné na lidi, učiní příslušné úřady potřebné opatření k potírání nákaz zvěře v dohodě s mysliveckými úřady.

§ 33

Krmení zvěře.

(1) Oprávněný k výkonu myslivosti je povinen starati se v době nouze o přiměřené krmení zvěře.

(2) Nesplní-li oprávněný k výkonu myslivosti tuto povinnost přes výzvu nižšího mysliveckého úřadu, může tento úřad obstarati krmení sám na jeho účet.

(3) Zjistí-li se, že zvěř zaviněním oprávněného k výkonu myslivosti trpí nouzí, může nižší myslivecký úřad snížit odstřel zvěře spárkaté a zastaviti na určitou dobu odstřel zvěře drobné.

§ 34

Držení loveckých psů.

Pro větší honební okrsky může býti uložena oprávněnému k výkonu myslivosti povinnost držeti lovecké psy.

Šestý oddíl.

Omezení lovu.

§ 35

Věcné zákazy.

(1) Je zakázáno:

1. střílet na zvěř spárkatou broky, běhounky a sekaným olovem, i když jde o ránu dostřelnou,
 2. střílet na zvěř spárkatou náboji s okrajovým zápalem nebo náboji, jejichž dutinka je kratší než 40 mm,
 3. honiti se zradidly jakéhokoli druhu v pásmu 300 m od hranic honebního okrsku (pro lov lišek mohou býti dovoleny výjimky), honiti se zvonky na polích a nadháněti při měsíčním světle,
 4. loviti zvěř pernatou za noci; zákaz se nevztahuje na lov hus, kachen, sluk, tetřeva a tetřívka a na umělých rybnících na lov volavky popelavé, říčního orla, racků a potáplic,
 5. používat umělých zdrojů světla k chytání nebo k složení všeliké zvěře,
 6. vypisovati, vypláceti nebo přijímati odměny za odstřel nebo chytání dravců; pokyny vydané oprávněnými k myslivosti nebo k rybářství jejich zmocněncům zůstávají tím nedotčeny,
 7. bez dovolení nižšího mysliveckého úřadu zřizovati nebo v provozu udržovati lapáky na černou zvěř, chytací a padací jámy,
 8. bez dovolení nižšího mysliveckého úřadu chytati divoké kachny v kačenárnách (kachní lapáky),
 9. klásti oka nebo talířová železa jakéhokoli druhu, do kterých by se mohla chytiti zvěř,
 10. užívati lapacích zařízení, umístěných na kůlech, na stromech, na jiných vyčnívajících předmětech nebo na vyvýšeninách půdy; to neplatí pro chytání na umělých, intenzivně obhospodařených rybnících a pro užití zařízení na lapání ptactva, která nejsou zakázána podle č. 13,
 11. klásti ostře nabitě samostříly,
 12. v čas nouze složit zvěř spárkatou v okruhu 200 m od krmelců; nižší myslivecký úřad může v odůvodněných případech výjimečně povolit odstřel nemocné zvěře,
 13. užívati zařízení na lapání ptactva, která ani nelapí ptactvo neporušené, ani je hned neusmrtí,
 14. vykonávati lov s letadel,
 15. štváti a nadháněti zvěř nebo se účastniti na takových lovech o nedělích a svátcích zákonem uznaných, a to po dobu hlavních služeb božích v místě obvyklou, pokud by se tím služby boží přímo rušily,
 16. otravovati lovnou zvěř, vyjímajíc otravování vran, strak a sojek fosforečným těstem v uzavřených vejcích,
 17. vykonávati honbu s brakýři v honebním okrsku pod 1000 ha plochy,
 18. při lovu zvěř bez potřeby trápiti,
 19. nabízet ke koupi lapací zařízení, které není dovoleno podle č. 9 a 13.
- (2) Nejvyšší myslivecký úřad může předchozí zákazy rozšířiti nebo omeziti.

§ 36

Místní zákazy.

(1) Na místech, na kterých by honba rušila veřejný klid, pořádek a bezpečnost, nebo ohrožovala život lidí, nesmí se loviti.

(2) Výkon myslivosti na zařízeních sloužících obraně Říše nebo letectví a v okolí těchto zařízení může být podroben zvláštním omezením.

(3) Nejvyšší myslivecký úřad může výkon myslivosti v přírodních a stromových rezervacích a v rezervacích pro zvěř upravit zvlášť. Budou-li životní podmínky lovné zvěře trvale nebo přechodně vážně dotčeny nebo ohroženy, může nejvyšší myslivecký úřad učinit opatření nutná k ochraně zvěře; může zejména za tím účelem zřídit rezervace pro zvěř.

§ 37

Úprava odstřelu.

(1) Odstřel zvěře je upravit tak, aby nebyly dotčeny oprávněné nároky polního a lesního hospodářství na ochranu proti škodám způsobeným zvěří. V mezích tím daných má se odstřel upravit tak, aby stav všech domácích druhů zvěře, zdravý ve svých jednotlivcích, zůstal zachován v přiměřeném počtu příštím pokolením.

(2) Odstřel zvěře spárkaté, vyjma odstřel zvěře černé ve volném honbišti, jakož i odstřel tetřevů a tetřívků smí se provádět jen na základě a v mezích plánu odstřelu, schváleného nižším mysliveckým úřadem; nejvyšší myslivecký úřad může okruh těchto druhů zvěře rozšířit. Plán odstřelu se stanoví každý rok počtem, odděleně podle druhů zvěře a pohlaví. Změní-li se mimořádnými poměry podstatně stav zvěře spárkaté v honebním okrsku v době platnosti schváleného plánu odstřelu, může nižší myslivecký úřad schválený odstřel upravit nově. O provedeném odstřelu je vésti listinu odstřelu; listina se musí na požádání předložit nižšímu mysliveckému úřadu.

(3) Nejvyšší myslivecký úřad může v některých okresech dočasně nebo trvale omezit nebo zcela zakázat odstřel jistých druhů zvěře, jejichž stav se zdá být ohrožen.

(4) Při mimořádně nízkém stavu nebo při přílišném využití drobné zvěře, jejíž odstřel není vázán plánem odstřelu, může nižší myslivecký úřad pro taková honbiště zakázat nebo omezit až na dobu jednoho roku odstřel nebo chytání takových druhů zvěře.

(5) Odstřel v honitbách náležejících Protektorátu Čechy a Morava a v honitbách, které jsou Protektorátem Čechy a Morava propachtovány, řídí se podle § 55. Pro honitby, které jsou pachtovány od lesní správy Protektorátu Čechy a Morava, stanoví odstřel lesní správa v dohodě s nižším mysliveckým úřadem.

(6) Nejvyšší myslivecký úřad může ze zvláštních důvodů, zejména pro odvrácení značných hospodářských škod, pro účely chovu zvěře a pro účely vědecké nebo učebné připustit výjimky z ustanovení tohoto paragrafu. Zejména může nařídit také nucený odstřel. V tomto případě je přiměřeně užít § 42, odst. 2.

§ 38

Doby lovu a hájení.

(1) Podle zásad mysliveckého pěstění zvěře a se zřetelem k požadavkům zemědělství (zemědělského, lesního a rybářského hospodářství) určí se pro lovnou zvěř doby, v kterých smí být lovena (doby lovu). Mimo tyto doby lovu je třeba lovné zvěře šetřit (doby hájení).

(2) Lovná zvěř, pro kterou není stanovena doba lovu, má být šetřena po celý rok.

(3) Se zřetelem k zemědělství mohou být doby hájení pro lovnou zvěř zcela zrušeny (lovná zvěř bez doby hájení).

(4) Oprávnění povolovat výjimky vyhrazené v § 37, odst. 6 nejvyššímu mysliveckému úřadu, platí také ohledně ustanovení tohoto paragrafu.

Sedmý oddíl.

Ochrana myslivosti

§ 39

Oprávněný k ochraně myslivosti.

(1) Ochrana myslivosti v honebním okrsku přísluší - kromě bezpečnostních orgánů - oprávněnému k výkonu myslivosti, má-li honební lístek, a přísežnému mysliveckému ochrannému personálu.

(2) Oprávněný k výkonu myslivosti může ustanovit se schválením nižšího mysliveckého úřadu k dozoru na myslivost osoby do přísahy vzaté jako myslivecké dozorce. Několik oprávněných k výkonu myslivosti může se schválením nižšího mysliveckého úřadu ustanovit jednoho přísežného mysliveckého dozorce pro své spolu sousedící honební okrsky.

(3) Myslivecký dozorce musí být ustanoven, jestliže toho vyžadují místní poměry. Zda je toho třeba, rozhodne nižší myslivecký úřad.

(4) Nižší správní úřad vezme za souhlasu nižšího mysliveckého úřadu myslivecký ochranný personál do přísahy. O přísaze vydá nižší správní úřad osvědčení; myslivecký ochranný personál musí osvědčení mít ve službě s sebou a při úředních zákrocích se jím na požádání prokázat.

(5) Přísežný myslivecký ochranný personál má ve svém služebním obvodu v záležitostech ochrany myslivosti práva a povinnosti veřejné stráže. Při výkonu ochrany myslivosti musí nosit předepsaný služební odznak nebo služební oděv.

(6) Nižší myslivecký úřad vykonává v dohodě s nižším správním úřadem dozor na osoby, které byly vzaty do přísahy pro mysliveckou ochrannou službu.

(7) Oprávnění k výkonu myslivosti musí při výkonu ochrany myslivosti ve svém honebním okrsku nosit odznak ochrany myslivosti uznaných mysliveckých svazů (velký odznak na klobouku). Pokud byli

vzati do přísahy pro ochranu myslivosti, platí odstavec 5, věta druhá. Nižší myslivecký úřad vydá potvrzení o oprávnění nositi odznak ochrany myslivosti uznaných mysliveckých svazů; potvrzení je nositi při výkonu ochrany myslivosti s sebou a při zákroku se jím na požádání prokázati.

(8) Předpisy odstavců 2 a 4 až 6 platí obdobně pro myslivce z povolání. Vzetí do přísahy myslivce z povolání podle odstavce 4 může býti učiněno závislým na průkazu o úspěšném vykonání zkoušky.

§ 40

Práva oprávněných k ochraně myslivosti.

(1) Ochrana myslivosti zahrnuje ochranu zvěře před pytláky, dravou zvěří a dravými zvířaty, jakož i péči o dodržování předpisů, vydaných k ochraně zvěře a myslivosti.

(2) Osoby oprávněné k výkonu ochrany myslivosti jsou oprávněny zejména:

1. zadržeti osoby, které v honebním okrsku neoprávněně loví, nebo jinak jednají proti předpisům o myslivosti, nebo které budou s loveckou výzbrojí přistiženy mimo cesty určené k veřejnému užívání, odebrati jim chycenou a složenou zvěř, střelné a jiné zbraně, lovecké a lapací nástroje, psy a fretky a zjistiti jejich totožnost,

2. usmrcovati psy, kteří budou přistiženi při pytláčení nebo v honebním okrsku mimo vliv svého pána, a kočky, které budou přistiženy při pytláčení nebo ve vzdálenosti více než 200 m od nejbližšího obydleného domu. Toto právo se vztahuje též na psy a kočky, chytivší se do pasti. Nevztahuje se na ovčácké, lovecké, slepecké, zdravotnické a zpravodajské psy branné moci a policejní psy, pokud jsou jako takoví k rozeznání a pokud jich oprávněný k jejich službě používá nebo pokud se při výkonu služby přechodně vzdálí z vlivu svého vodiče,

3. hubiti se schválením nižšího mysliveckého úřadu bez honebního lístku dravou zvěř.

(3) Oprávněný k výkonu myslivosti může právo usmrcovati psy a kočky, příslušející mu podle odstavce 2, č. 2, přenést též na loveckého hosta. Povolení musí býti dáno písemně. Lovecký host musí při výkonu myslivosti míti toto povolení s sebou.

(4) Vlastník psa nebo kočky usmrčených v honebním okrsku může za usmrcení a odklizení požadovati náhradu škody, jen dokáže-li, že nebylo zákonných podmínek pro přípustnost usmrcení.

Osmý oddíl.

Škody působené zvěří a honbou.

1.

Ochrana před škodami působenými zvěří.

§ 41

Zahánění zvěře.

(1) Oprávněný k výkonu myslivosti, jakož i vlastník nebo uživatel pozemku jsou oprávněni zadržovati nebo zaháněti zvěř od pozemků, aby se zabránilo škodám působeným zvěří. Oprávněný k výkonu myslivosti nesmí při tom pozemek poškoditi, vlastník nebo uživatel nesmí při tom zvěř ani ohrožovati ani zraniti.

(2) Vlastník nebo uživatel pozemku nesmí zvěř plašiti, je-li oprávněný k výkonu myslivosti přítomen v okrsku, aby zvěř odstřelil.

(3) Nižší správní úřad může naříditi, aby vlastník nebo uživatel pozemku učinil opatření proti vzcházejícím se škodám působeným zvěří. Nižší myslivecký úřad může přidržeti také oprávněného k výkonu myslivosti, aby k tomu přispěl.

§ 42

Snížení příliš vysokého stavu zvěře.

(1) Nižší myslivecký úřad může naříditi, aby oprávněný k výkonu myslivosti, nezávisle na dobách hájení, v určité lhůtě snížil stav zvěře v určitém rozsahu, jestliže je to nutné vzhledem na obecné blaho, zvláště na zájmy lesního, polního nebo rybářského hospodářství.

(2) Neuposlechne-li oprávněný k výkonu myslivosti nařízení, může nižší myslivecký úřad dát snížit stav zvěře na jeho účet. Složenou zvěř je přenechati za přiměřené zástředné oprávněnému k výkonu myslivosti.

§ 43

Jiná pěstitelská omezení.

(1) Chovati černou zvěř ve větším rozsahu je dovoleno jen za takovým oplocením, které zabraňuje uniknutí černé zvěře.

(2) Vysazovat černou zvěř ve volnosti a divoké králíky je zakázáno.

(3) Vysazovat cizokrajné druhy zvěře ve volnosti je přípustné jen s písemným schválením nejvyššího mysliveckého úřadu.

(4) Pěstovat nebo vysazovat další druhy zvěře může býti omezeno nebo zakázáno.

(5) Dovoz živé zvěře k vysazování z území, která nenáleží k Velkoněmecké říši, potřebuje schválení nejvyššího mysliveckého úřadu.

2.

Náhrada škod, způsobených zvěří.

§ 44

Povinnost k náhradě škody.

(1) Poškodí-li spárkatá zvěř, zajíci, divocí králíci nebo bažanti honební pozemek, náležející k společenstevnímu honebnímu okrsku, nebo k společenstevnímu honebnímu okrsku přičleněný (§ 6, odst. 1), odpovídá poškozenému za náhradu škody způsobené zvěří honební společenstvo. Za škody způsobené zajíci a bažanty se však odpovídá jen tehdy, jestliže to je výslovně písemně ujednáno. Náhradu vyplacenou z pokladny společenstva nesou jednotliví členové honebního společenstva podle poměru honební plochy svých zúčastněných pozemků. Ve smlouvě o propachtování honitby může býti ujednáno, že náhradu škody způsobené zvěří převezme zcela nebo zčásti pachtýř honitby. V tomto případě postihuje povinnost k náhradě pachtýře. Honební společenstvo ručí dále, pokud oprávněný nemůže obdržeti náhradu na pachtýři.

(2) Škodu způsobenou zvěří (odstavec 1) na honebních pozemcích, přičleněných k vlastnímu honebnímu okrsku (§ 6, odst. 1), nahradí oprávněný k výkonu myslivosti. Nelze-li náhradu dosáhnouti na oprávněném k výkonu myslivosti ručí za náhradu škody, je-li honitba propachtována a v případě § 5, odst. 2, věty druhé za náhradu škody také vlastník nebo uživatel vlastního honebního okrsku.

(3) U pozemků, které náleží k vlastnímu honebnímu okrsku, řídí se, nehledíc k případům odstavce 2, povinnost k náhradě škody způsobené zvěří (odstavec 1) podle právního poměru mezi poškozeným a oprávněným k výkonu myslivosti. Pokud není stanoveno nic jiného, je oprávněný k výkonu myslivosti povinen k náhradě jen tehdy, jestliže zavinil škodu nedostatečným odstřelem nebo tím, že se nepostaral o provedení ochranných opatření podle § 41, odst. 3.

(4) Povinnost k náhradě škody způsobené zvěří může býti rozšířena i na další druhy zvěře.

§ 45

Škoda způsobená zvěří z obor.

(1) Způsobí-li škodu spárkatá zvěř uniknuvší z obory, ve které je chována v rozsahu převyšujícím obvyklou míru, je k náhradě škody povinen výhradně ten, komu jako oprávněnému k výkonu myslivosti, vlastníku, uživateli, pachtýři nebo z podobného poměru uživatelského náleží dohled nad oborou.

(2) Povinnost k náhradě není, prokáže-li se, že obora byla poškozena vyšší mocí nebo třetími osobami a že to umožnilo zvěří uniknout. To platí také, nechala-li třetí osoba otevřená vrata obory.

§ 46

Rozsah povinnosti k náhradě.

(1) Povinnost k náhradě podle §§ 44 a 45 zahrnuje také škodu na oddělených, ale dosud nesklizených plodinách pozemku.

(2) Poškodí-li zvěř plodiny, jejichž plná hodnota se dá určití teprve v době sklizně, před tou dobou, nahradí se škoda způsobená zvěří v takovém rozsahu, v jakém se ukáže v době sklizně. Při určení výše škody je však míti na zřeteli, zda škoda může býti vyrovnána v témž hospodářském roce podle zásad řádného hospodaření novým obděláním.

§ 47

Ochranná zařízení.

(1) Nároku na náhradu škody způsobené zvěří není, jestliže poškozený učiní opatření, která k odvrácení škody zvěří způsobené provedl oprávněný k výkonu myslivosti, neúčinnými, nebo neprovede-li včas opatření, která mu byla nařízena podle § 41, odst. 3.

(2) Škoda, kterou zvěř způsobí na zahradách, ovocných zahradách, vinicích, školkách, stromořadích, na jednotlivě stojících stromech, na lesních kulturách, nebo na zahradních nebo jiných zvláště cenných rostlinách, pěstovaných ve volnosti, se nehradí, jestliže bylo opominuto zříditi obvyklá ochranná opatření, která za obvyčejných okolností vystačují k odvrácení škody.

3.

Škody způsobené honbou.

§ 48

(1) Kdo vykonává myslivost, je povinen při tom dbáti oprávněných zájmů vlastníků pozemků, zejména šetřiti co nejvíce osetých polí a nepokosených luk. Nadháněti na polích se zrajícími stébelninami nebo s porosty semennými nebo s tabákem je bez svolení vlastníka nebo uživatele zakázáno. Stejně platí pro pozemky osázené vínem v době od 1. května až do skončení sklizně. Slídění je přípustné, jen pokud je možné bez škody na zrajících plodinách.

(2) Oprávněný k výkonu myslivosti odpovídá vlastníku nebo uživateli pozemku za všechnu škodu, která povstane nenáležitým výkonem myslivosti; odpovídá též za škodu, kterou honbou způsobí myslivec z povolání jím ustanovený nebo myslivecký dozorce nebo lovecký host.

4.

Společné předpisy.

§ 49

Uplatnění škody.

Nárok na náhradu škody způsobené zvěří nebo honbou zaniká, jestliže oprávněný do tří dnů ode dne, kdy se o škodě dověděl nebo při náležité péči dovědětí mohl, neohlásí svůj nárok u příslušného starosty obce, a v případě jeho zaneprázdnění u jeho zástupce. Ohláška má obsahovati označení osoby, která je povinna k náhradě.

§ 50

Řízení ve věcech škod způsobených zvěří a honbou.

Řízení, ve kterém je zjistiti povinnost k náhradě škody způsobené zvěří nebo honbou, upraví se zvláštním vládním nařízením.

Devátý oddíl.

Obchod se zvěří.

§ 51

(1) Po dobu hájení stanovenou pro některý druh zvěře mohou býti obchod se zvěří hájeného druhu a její doprava podrobeny omezením.

(2) Pro obchod se zvěří spárkatou zavádějí se a předepisují listy o původu a obchodní knihy o zvěři.

Desátý oddíl.

Výstavba a řízení správy myslivosti.

§ 52

Myslivecké dohlédací okresy.

Území Protektorátu Čechy a Morava rozděluje se na myslivecké dohlédací okresy.

§ 53

Myslivecké úřady.

(1) Mysliveckými úřady v Protektorátu Čechy a Morava jsou:

1. nejvyšší myslivecký úřad,
2. vyšší myslivecké úřady,
3. nižší myslivecké úřady.

(2) Úřady pověřené lesními úkoly vykonávají úkoly úřadů mysliveckých.

(3) Nejvyššímu mysliveckému úřadu stojí po boku s hlasem poradním Myslivecká rada pro Čechy a Moravu. Nejvyšší myslivecký úřad jmenuje a odvolává její členy. Členství je čestné. Členům lze poskytnouti náhradu hotových výloh, které jim vzešly činností jako členům myslivecké rady.

§ 54

Řízení ve věcech mysliveckých.

Proti rozhodnutím a opatřením v mysliveckých záležitostech, které jsou přeneseny na myslivecké úřady tímto nařízením nebo prováděcími předpisy k němu vydanými, je opravný prostředek stížnosti přípustný toliko v případech 3, § 37, odst. 4, § 39, odst. 3, § 41, odst. 3, § 42, odst. 1 a 2. Po dobu mimořádných poměrů vyvolaných válkou jsou stížnosti vyloučeny z příslušnosti nejvyššího správního soudu. Konec tohoto období stanoví předseda vlády.

§ 55

Honitby náležející Protektorátu Čechy a Morava.

V honebních okrscích náležejících Protektorátu Čechy a Morava, přísluší správní působnost mysliveckých úřadů nejvyššímu lesnímu úřadu Protektorátu; tento úřad je může přenést na podřízené protektorátní úřady.

§ 56

Myslivecké svazy.

(1) Držitelé ročních honebních lístků za plat pro tuzemce, platných v Protektorátě Čechy a Morava, a bezplatných ročních honebních lístků sdružují se v mysliveckých svazech. Členství v mysliveckém svazu zaniká, nevyžádá-li si myslivec do tří měsíců po počátku honebního roku anebo po vstupu do mysliveckého svazu nový roční honební lístek. Nejvyšší myslivecký úřad může připustiti výjimky.

(2) Tyto myslivecké svazy mají za úkol vychovávat své členy v řádné myslivce a netrpěti nikoho ve svých řadách, kdo není hoden a schopen spolupracovati na cílech, které plynou z tohoto nařízení: na pěstování a chovu stavu zvěře, bohatého na druhy, silného a zdravého ve svých jedincích, který při zachování oprávněných zájmů polního a lesního hospodářství má býti na věky zachován tomuto prostoru jako cenný statek všeobecné hodnoty a jako oživující součást krajiny.

(3) Kromě mysliveckých svazů uznaných nejvyšším mysliveckým úřadem nejsou sdružení se stejnými nebo podobnými cíli přípustná. Budou rozpuštěna na návrh nejvyššího mysliveckého úřadu příslušnými úřady, nebudou-li převedena do uznaného mysliveckého svazu do dne, který určí nejvyšší myslivecký úřad.

§ 57

Čestné myslivecké soudy.

(1) Členové uznaných mysliveckých svazů jsou povinni dbáti myslivecké cti a vážnosti mysliveckých svazů. Proti členům, kteří se proti těmto povinnostem prohřeší, bude zakročeno v čestném řízení. K tomuto účelu se zřídí čestné myslivecké soudy.

(2) Příslušnost čestných mysliveckých soudů pro příslušníky Protektorátu Čechy a Morava upraví nejvyšší myslivecký úřad.

§ 58

Obsah výroku a tresty.

(1) Výrok čestného mysliveckého soudu zní na odsouzení nebo na osvobození. S osvobozením může býti spojeno zjištění, že myslivecká čest není porušena.

(2) Provinění proti myslivecké cti trestají se důtkou nebo peněžitým trestem až do 30.000 K. Ve zvlášť těžkých případech může být místo peněžitého trestu nebo vedle něho uznáno na vyloučení z mysliveckého svazu nebo na odnětí honebního lístku na určitou dobu nebo na trvalo.

(3) Vedle odsouzení může být zároveň uznáno na ztrátu vyznamenání a čestných odznaků propůjčených odsouzenému mysliveckým svazem, na zabavení zvěře, jakož i na odnětí nebo na dočasné odnětí trofejí, pokud byly zvěř nebo trofeje získány proviněním. Odnětí nebo zabavování se stane ve prospěch Protektorátu Čechy a Morava.

(4) V případech odstavce 1, věty druhé a odstavce 2, věty druhé může být zároveň nařízeno uveřejnění části výroku obsahující nález.

§ 59

Potvrzení a výkon.

(1) Výrok čestného soudu musí být potvrzen nejvyšším mysliveckým úřadem.

(2) Nejvyšší myslivecký úřad může výrok čestného soudu zrušit a nařídit, aby rozhodl jiný čestný soud.

(3) Výrok čestného soudu potvrzený nejvyšším mysliveckým úřadem lze vykonat politickou exekucí.

Jedenáctý oddíl.

Trestní ustanovení.

§ 60

Zprotivení oprávněnému k ochraně myslivosti.

(1) Kdo se nebezpečnou pohrůzkou nebo skutečným násilím zprotiví osobě oprávněné k ochraně myslivosti (§ 39, odst. 1) při oprávněném výkonu jejího úřadu nebo práva nebo kdo takovou osobu při výkonu jejího úřadu nebo práva skutkem napadne, bude potrestán, věděl-li nebo musil-li podle okolností vědět, že jde o takovou osobu, pro přečin vězením nebo tuhým vězením od čtrnácti dnů do tří let.

(2) Došlo-li k zprotivení nebo napadnutí za pohrůžky střelnou zbraní, sekyrou nebo jiným nebezpečným nástrojem, nebo bylo-li při tom spácháno násilí na takové osobě, bude vinník potrestán pro přečin tuhým vězením od tří měsíců do pěti let.

§ 61

Těžké zprotivení oprávněnému k ochraně myslivosti.

Bylo-li zprotivením nebo napadnutím způsobeno tělesné poškození toho, proti komu čin směřoval, bude vinník potrestán pro zločin žalářem nebo těžkým žalářem od šesti měsíců do pěti let a podle okolností do deseti let.

§ 62

Společné zprotivení osobě oprávněné k ochraně myslivosti.

Dopustilo-li se některého činu uvedeného v §§ 60 nebo 61 několik osob společně, zvyšuje se horní hranice trestní sazby tam na čin uvedený o jednu polovinu, při čemž však horní hranice trestu tuhého vězení nesmí být vyšší než pět let.

§ 63

Pytláctví.

(1) Kdo poruše cizí právo myslivosti, zvěř stíhá, chytá, složí nebo si ji přivlastní, anebo si přivlastní, poškodí nebo zničí věc, na kterou se vztahuje právo myslivosti, bude potrestán soudem pro přestupek tuhým vězením od jednoho měsíce do šesti měsíců.

(2) V případech zvlášť těžkých, obzvláště byl-li čin spáchán za doby noční, za doby hájení, s použitím ok nebo jiným způsobem nemysliveckým, anebo byl-li spáchán několika pachateli vyzbrojenými střelnými zbraněmi společně, anebo byla-li nebo měla-li jím být způsobena značná škoda, bude vinník potrestán pro přečin tuhým vězením od tří měsíců do pěti let.

(3) Kdo se dopustí činu ze zvyku nebo kdo jím takřka řádnou živnost vede, bude potrestán pro přečin tuhým vězením od tří měsíců do pěti let, v případech zvlášť těžkých pro zločin žalářem nebo těžkým žalářem od šesti měsíců do pěti let, a podle okolností do deseti let.

(4) K stíhání činu trestného podle odstavce 1 je potřebí návrhu poškozeného, byl-li spáchán jeho příslušníkem nebo na místě, kde pachatel směl vykonávat myslivost v omezeném rozsahu.

§ 64

Propadnutí mysliveckého náčiní.

(1) Myslivecké náčiní, psi a jiná zvířata, které vinník nebo účastník s sebou vzal k lovu nebo kterých při lovu použil, buďtež prohlášeny za propadlé ve prospěch pokladny Protektorátu Čechy a Morava, a to i tehdy, jestliže žádnému z nich nenáleží.

(2) Od propadnutí může být upuštěno, bylo-li věci použito k činu bez zavinění vlastníka nebo jestliže by propadnutí bylo přílišnou tvrdostí vůči postiženému.

§ 65

Držení pytláckého náčiní.

(1) Kdo má v držbě nebo v úschově myslivecké náčiní nebo si je dá jiným pro sebe uschovati, byv již pravoplatně odsouzen pro pytláctví provozované ze zvyku nebo takřka jako řádnou živnost (§ 63, odst. 3), nebo již více než jednou pro pytláctví (§ 63, odst. 1 nebo 2), bude potrestán pro přečin tuhým

vězením od tří měsíců do pěti let, pokud z okolností není viděti, že náčiní není určeno k použití při pytláctví.

(2) Kdo přijme v úschovu pro jiného myslivecké náčiní nebo je jinému přenechá, ačkoliv ví nebo podle okolností musí mít za to, že náčiní je určeno pro použití při pytláctví, bude potrestán soudem pro přestupek tuhým vězením od jednoho měsíce do šesti měsíců. Věděl-li však, že ten, pro koho je v úschovu přijal nebo komu je přenechal, byl již pravoplatně odsouzen pro pytláctví provozované ze zvyku nebo takřka jako řádnou živnost (§ 63, odst. 3), nebo již více než jednou pro pytláctví (§ 63, odst. 1 nebo 2), bude potrestán pro přečin tuhým vězením od tří měsíců do dvou let.

(3) Myslivecké náčiní budiž prohlášeno za propadlé ve prospěch pokladny Protektorátu Čechy a Morava, a to i tehdy, když vinníku nenáleží.

(4) V případech odstavce 1 a 2, věta druhá se nepřihlíží k dřívějšímu odsouzení, uplynulo-li od jeho právní moci do spáchání činu trestného podle odstavců 1 a 2, věta druhá více než pět let. Do této lhůty se nezapočítává doba, po kterou vinník odpykával nějaký trest na svobodě nebo byl z úředního příkazu zadržen v nějakém ústavu. Odsouzení v cizině rovná se odsouzení v tuzemsku, jestliže čin, na který se odsouzení vztahuje, by byl podle práva platného v Protektorátě Čechy a Morava zločinem pytláctví.

§ 66

Neoprávněné vkročení do cizího honebního okrsku.

Kdo s loveckou výzbrojí neoprávněně vkročí do cizího honebního okrsku mimo cesty určené k veřejnému užívání, bude potrestán soudem pro přestupek peněžitým trestem do 1.500 K nebo vězením do čtrnácti dnů.

§ 67

Správní přestupky.

(1) Kdo jedná proti předpisům vydaným podle § 38, nebo proti zákazu vydanému podle § 37, odst. 3, bude potrestán, ačli nejde o čin trestný soudem, nižším správním úřadem pokutou do 5.000 K nebo vězením do jednoho měsíce.

(2) Pokutou do 1.500 K nebo vězením do čtrnácti dnů bude potrestán nižším správním úřadem:

1. kdo vykonává na dokonale uzavřených pozemcích myslivost proti omezením, stanoveným podle § 8, odst. 3,

2. kdo jako lovecký host vykonává myslivost bez doprovodu oprávněného k výkonu myslivosti a nemá při sobě povolenku (§ 14, odst. 4),

3. kdo vykonává myslivost přes zákaz nižšího mysliveckého úřadu podle § 15, odst. 2,

4. kdo vykonává myslivost a nemá při sobě platný honební lístek nebo se jím na požádání neprokáže (§ 22, odst. 1),

5. kdo jako držitel honebního lístku pro mladistvé vykonává myslivost bez doprovodu osoby oprávněné k výchově nebo bez dozoru osoby jí pověřené (§ 25),

6. kdo užívá nutné myslivecké cesty, jedná proti předpisu § 28, věty druhé,

7. kdo neoprávněně užívá loveckých zařízení proti předpisu § 29, odst. 3,

8. kdo neprodleně neohlásí přechod postřelené zvěře spárkaté oprávněnému k výkonu myslivosti v sousedním honebním okrsku nebo jeho zástupci (§ 30),

9. kdo jako oprávněný k výkonu myslivosti neprodleně neoznámí nižšímu mysliveckému úřadu, že se objevila nákaza zvěře nebo neuposlechne jeho pokynů vydaných k potírání nákazy (§ 32, odst. 1),

10. kdo se v době nouze nestará o přiměřené krmení zvěře (§ 33, odst. 1),

11. kdo vykonává myslivost zakázaným způsobem (§ 35, odst. 1),

12. kdo nabízí ke koupi zakázaná lapací zařízení (§ 35, odst. 1, č. 19),

13. kdo loví na místech, na kterých honba ruší veřejný klid, pořádek neb bezpečnost nebo ohrožuje život lidí (§ 36, odst. 1), nebo vykonává myslivost proti jiným místním zákazům (§ 36, odst. 2 a 3),

14. kdo zvěř, která se smí lovit jen podle plánu odstřelu, odstřeluje před schválením tohoto plánu, kdo porušuje schválený plán odstřelu nebo jiná omezení odstřelu (§ 37, odst. 2, 3 a 4),

15. kdo nevede předepsanou listinu odstřelu nebo ji vede neúplně nebo provádí v listině odstřelu nesprávné záznamy, anebo listinu nepředloží na požádání nižšímu mysliveckému úřadu (§ 37, odst. 2, věta čtvrtá),

16. kdo osobě oprávněné k výkonu ochrany myslivosti učiní nesprávné údaje o své osobě nebo přes výzvu údaje odepře (§ 40, odst. 2, č. 1),

17. kdo nechá bez dozoru pobíhati v honebním okrsku psy a kočky (§ 40, odst. 2, č. 2),

18. kdo užívá k plašení zvěře prostředků, které zvěř zraňují nebo usmrčují, anebo kdo zvěř plaší, je-li oprávněný k výkonu myslivosti přítomen v okrsku, aby zvěř odstřelil (§ 41, odst. 1 a 2),

19. kdo vysazuje, dováží nebo pěstuje zvěř proti zákazům podle § 43, odst. 2 až 5,

20. kdo ponechá vrata obory otevřena a tím zvěři umožní uniknout (§ 45, odst. 2),

21. kdo jednáním, přičiním se předpisům § 48, odst. 1 způsobí škodu honbou,

22. kdo jedná proti předpisům o obchodu se zvěří (§ 51),

23. kdo jinak poruší ustanovení tohoto vládního nařízení nebo předpisů podle něho vydaných.

(3) Byla-li uložena pokuta, buď pro případ její nedobytnosti zároveň uložen náhradní trest vězení podle míry zavinění v mezích sazby trestu na svobodě na čin stanovené.

§ 68

Rozsah platnosti trestních ustanovení.

Trestních ustanovení §§ 60 až 67 se užíje jen, není-li trestný čin přísněji posuzován podle jiných ustanovení. I když se čin posuzuje podle přísnějších ustanovení obecného trestního zákona, jest užití ustanovení § 64 a § 65, odst. 3 o propadnutí.

§ 69

Prohlášení za propadlé.

(1) V případě odsouzení podle § 67, odst. 1 nebo odst. 2, č. 1, 3, 8, 11, 13, 14 a 22 může nižší správní úřad vedle trestu uznati na prohlášení chycené nebo složené zvěře nebo části takové zvěře za propadlé. Rovněž lze prohlásiti za propadlé věci, kterými byly spáchány činy uvedené v § 67, odst. 2, č. 11 a 12. Nemůže-li býti stíhána nebo odsouzena určitá osoba, lze uznati samostatně na prohlášení za propadlé, jsou-li dány jinak pro to podmínky.

(2) V případech uvedených v odstavci 1 může nižší správní úřad až do rozhodnutí o prohlášení za propadlé vzít zvěř a věci do policejní úschovy.

(3) Nejvyšší myslivecký úřad může naříditi, aby byla odevzdána trofej zvěře spárkaté, která byla složena proti ustanovením § 67, odst. 1 nebo odst. 2, č. 11 nebo 14, do jeho úschovy na dobu až do deseti let.

Dvanáctý oddíl.

Závěrečná ustanovení.

§ 70

Změny a přesuny působností.

(1) Nejvyšší myslivecký úřad může na sebe vztáhnouti působnost podřízených mysliveckých úřadů, a to v jakémkoli stavu řízení.

(2) Nejvyšší myslivecký úřad může v jednotlivých případech přenést působnost, která mu přísluší podle tohoto nařízení, na podřízené myslivecké úřady.

§ 71

Přechodná ustanovení.

(1) Nejvyšší myslivecký úřad může do 30. září 1942 z důvodů veřejného zájmu zrušiti dosavadní smlouvy o pronájmu honitby ke dni, který stanoví.

(2) Protektorátní honební lístky, jejichž platnost uplyne v době od 1. ledna do 31. května 1941, platí do 31. května 1941.

§ 72

Použití výtěžku ze společenstevních honebních okrsků k účelům všeobecně prospěšným.

(1) Bylo-li výtěžku ze společenstevní honitby až dosud používáno ve prospěch obce, zůstane při tom odchýlně od § 11, odst. 4 na přechodnou dobu, kterou určí nejvyšší myslivecký úřad. Obec se však může prohlášením u dohlédacího úřadu nad obcí s jeho souhlasem zříci této zvláštní úpravy.

(2) Bylo-li výtěžku ze společenstevní honitby, nehledíc k případu odstavce 1, používáno až dosud k účelům všeobecně prospěšným, může tak zůstat na přechodnou dobu, kterou určí nejvyšší myslivecký úřad. Každý z členů honebního společenstva je však oprávněn požadovati do tří měsíců výplatu svého podílu.

§ 73

Účinnost nařízení. Zrušení dosavadních předpisů.

(1) Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1941.

(2)

Zároveň tímto dnem pozbývají platnosti zejména:

zákon ze dne 25. června 1929, č. 98 Sb., kterým se doplňují a částečně mění některá ustanovení honebně-policejní, zejména o hájení zvěře,

vládní nařízení ze dne 9. ledna 1934, č. 7 Sb., o dopravě a prodeji lovné zvěře užitkové,

vládní nařízení ze dne 10. srpna 1939, č. 205 Sb., o řádném výkonu myslivosti,

vládní nařízení ze dne 23. ledna 1941, č. 85 Sb., o době lovu kání

a dále v Čechách:

zákon o myslivosti ze dne 1. června 1866, č. 49 čes. z. z.,

zákon ze dne 27. února 1870, č. 15 čes. z. z., o změně § 6 právě uvedeného zákona,

čl. IV císařského patentu ze dne 1. července 1914, č. 38 čes. z. z., týkajícího se některých nutných opatření v zemských záležitostech českých,

řád vydaný jako příloha 1 k císařskému patentu ze dne 29. prosince 1915, č. 83 čes. z. z.,

zákon ze dne 24. července 1919, č. 445 Sb., jímž se zrušuje právo myslivosti vyhrazené koruně v okolí pražském a

vládní nařízení ze dne 5. října 1920, č. 560 Sb., kterým se mění §§ 26 d), 26 e) a 26 g) řádu vyhlášeného v příloze 1 císařského patentu ze dne 29. prosince 1915, č. 83 čes. z. z.,

na Moravě:

zákon ze dne 26. července 1912, č. 4 mor. z. z. z roku 1914, kterým se vydává honební zákon pro markrabství Moravské a nařízení místodržitele moravského na základě tohoto zákona vydaná,

zákon ze dne 2. dubna 1899, č. 35 mor. z. z., o úpravě doby hájení v moravských enklávách ve Slezsku,

zákon ze dne 2. listopadu 1901, č. 1 mor. z. z. z roku 1902, o výkonu honitby v moravských enklávách ve Slezsku na základě honebních lístků vydaných pro Slezsko,

zákon ze dne 3. června 1912, č. 38 mor. z. z., o zavedení dávky z výkonu honebního práva pro moravský zemědělský fond,

zákon ze dne 26. října 1912, č. 20 mor. z. z. z roku 1914, o změně § 47 moravského honebního zákona,

vládní nařízení ze dne 5. října 1920, č. 561 Sb., kterým se mění § 47 moravského honebního zákona ve znění zákona ze dne 26. října 1912, č. 20 mor. z. z. z roku 1914,

vládní nařízení ze dne 5. října 1920, č. 562 Sb., kterým se mění §§ 2 a 3 zákona ze dne 3. června 1912, č. 38 mor. z. z., o dávce z výkonu práva honebního na Moravě,

zákon honební ze dne 13. ledna 1903, č. 42 slez. z. z., a nařízení zemského presidenta ve Slezsku k provedení jeho vydaná,

zákon ze dne 1. června 1913, č. 28 slez. z. z., o dávce z výkonu honebního práva ve Slezsku,

zákon ze dne 3. dubna 1909, č. 27 slez. z. z., jímž se mění honební zákon slezský ze dne 13. ledna 1903, č. 42 slez. z. z.,

vládní nařízení ze dne 21. ledna 1921, č. 22 Sb., o změně §§ 3 a 4 zákona ze dne 1. června 1913, č. 28 slez. z. z., o dávce z výkonu práva honebního ve Slezsku a

vládní nařízení ze dne 21. ledna 1921, č. 23 Sb., kterým se mění § 42 honebního zákona slezského ze dne 13. ledna 1903, č. 42 slez. z. z., a článek I, § 1 zákona ze dne 4. října 1910, č. 55 slez. z. z.,

zákon ze dne 2. listopadu 1901, č. 51 slez.z.z., o výkonu honitby ve Slezsku na základě honebních lístků pro Moravu vydaných.

(3) Pokud jiná ustanovení s ustanoveními tohoto nařízení a s předpisy vydanými k jeho provedení a doplnění souhlasí nebo jsou s nimi v rozporu, pozbývají platnosti.

(4) Vyhláška ministra zemědělství ze dne 30. září 1940, č. 365 Sb., o dopravě zvířete z Protektorátu Čechy a Morava platí do vydání vládního nařízení o dopravě zvířete, vládní nařízení ze dne 5. prosince 1940, č. 30 z roku 1941 Sb., o zamezení a potlačení tularémie zvířat, a vládní nařízení ze dne 10. října 1940, č. 435 Sb., o zevním označení přísežné stráže, zůstávají v platnosti.

(5) Ustanovení vládního nařízení ze dne 10. května 1939, č. 121 Sb., o zřízení nejvyššího úřadu cenového, ve znění vládního nařízení ze dne 8. května 1940, č. 189 Sb., a předpisů podle tohoto nařízení vydaných zůstávají nedotčena.

§ 74

(1) Prováděcí předpisy nutné k provedení tohoto nařízení vydá vláda.

(2) Toto nařízení provede ministr zemědělství, a pokud budou dotčena jiná ministerstva, v dohodě s příslušnými ministry.